1884 TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM. 274. SZÁM. BUDAPEST, SZOMBAT, OKTÓBER 4.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETESI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre „ 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 8 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETESEKET ÉS NYILTTERBE VALÓ KÖZLEMENYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Föügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

A parlament tisztviselői.

Holnap fogja a képviselőház megválasztani tisztviselőit. Az elnököt, alelnököket, jegyzőket, háznagyot.

A parlament elnöke nagy felelősséget, sulyos feladatot s magas méltóságot hord vállain. Ő a nemzet legelső választott tisztviselője, mióta nincs nádorunk. A koronaőröket is a nemzet képviselete, sőt egész törvényhozása választja, de a koronaőri állás inkább csak munka nélküli méltóság, a mult emlékeinek fénye s a királyi udvar disze, mig a parlamenti elnökség: élet, munka, felelősség, nagy teher egyuttal.

Régebben, mig a parlamenti előkészitő tanácskozás rendszerében az osztályrendszer tényleg fennállott: a parlament elnöke sokkal nagyobb hatalom volt, mint most. Az osztályok előadóiból alakult a központi bizottság, mely véglegesen adta meg a törvényjavaslatok alakját s állapitá meg azok tartalmát is. E bizottságnak a parlamenti elnök volt elnöke. Mint ilyen a törvényjavaslatok sorsa nagy részben tőle függött. Már elnöki állása és tekintélye is sulyt kölcsönzött véleményének s ha ezenkivül egyéniségében is volt éles látás, erős akarat s jelentékeny tehetség: mindig módjában állott a bizottságban fölmerülő vélemények közül azt segiteni diadalra, mely neki tetszett. Mellette a szakminiszter, sőt az elnökminiszter is csak a befolyás másodsorban nyilvánuló szerény szerepével tartozott megelégedni.

Az 1869-iki országgyülés fejtette ki s mutatta meg az elnök e nembeli hatalmát és befolyását. Akkor Somssich Pál volt az elnök. Ez országgyülés emelte fel az elnöki fizetést is s ekkor mondák ki a politika vezérférfiai, hogy az elnöki állás a miniszterelnökével áll egyenlő magasságban.

Hogy ily hatalom nem lehetett kedves a mostani miniszterelnöknek, az természetes. Tisza Kálmán kezdettől fogva minden miniszteri és parlamenti hatalmat a saját kezében törekedett összesiteni. Ezért üldözi ki pártjából a nagyobb tehetségü és önállóbb gondolkozásu politikusokat. Ezért szemelt ki mindig a miniszteri székekbe és parlamenti bizottságokba tiszteletre méltó középszerüségeket. Ezért adta át a penésznek és a feledékenységnek az osztályrendszert, mely elvégre is módot és alkalmat nyujtott volna minden parlamenti erőnek arra, hogy nyilvánuljon és megvalósuljon, ha mindjárt ellenzéki is. Ezért szerette elnökül Ghyczy Kálmánt, ki egyéniségénél fogva passziv természetü s irányában hódoló előzékenységü volt. Ezért választatá meg Ghyczy után Szlávyt és Szlávy után Péchy Tamást, a kit, mint elnököt a mult országgyüléseken mindenki «a jó Péchy Tamásnak» nevezett.

Rendes és békés parlamenti viszonyok közt Péchy Tamás csakugyan jó elnök volt és lehet és lesz. Az 1869-iki országgyülés utolsó szakában, mikor az éjjeli-nappali permanens ülések, agyonbeszélések és tömeges botrányok voltak napirenden s az 1872-iki országgyülés első hónapjaiban, mikor parlamenti botrányoknak kabinetbuktató szerep tulajdonittatott: Péchy Tamás valószinüleg nem lett volna ura a helyzetnek, nem tölthette volna be jól elnöki helyét és szerepét.

De azóta csendesebb időket élünk. A politikai és pártszenvedélyek még az orosz-török háboru és bosnyák foglalás idején sem lobogtak fel oly magasra, hogy lángjuk a parlament tekintélyét s az elnöki szék méltóságát elperzseléssel fenyegethette volna. Péchy Tamás elnökségét jó szivvel türték még az ellenzéki pártok is. Egyéniségének szeretetreméltósága, kiengesztelő konzilláns modora s nyugodt vérmérséklete egyaránt hatott minden pártra és minden emberre.

Most ismét ő lesz a többség jelöltje, tehát ismét ő lesz a parlament elnöke. Ha az ellenzékek állitanak fel elnökjelöltet ellenében, ezzel csak önmaguknak tartoznak, mert ez az első kisérlet a kormánypárt megbuktatására, de ha e pártot megbuktatni nem lehet: ugy mindenesetre Péchy Tamás az, ki pártja tagjai közül a legilletékesebb az elnöki szék betöltésére.

Az alelnöki állás nem bir nagy politikai fontossággal. Az egyik alelnökséget az erdélyrészi képviselők valamelyike szokta elvállalni 1848 óta folytonosan. A parlamenti etikett hozza ezt magával ép ugy, mint azt, hogy egy jegyző a horvátok közül s egy vagy két jegyző az ellenzék tagjaiból választassék. Az alelnökség különben ugy is tekintetik, mint gradus ad Parnassum. Egy alelnökből már miniszterelnök, másikból főszámszéki elnök, harmadikból parlamenti elnök, negyedikből exczellenciás ur lőn a multban s lehet a jövőben is.

A jegyzők állása rég megszünt politikai fontossággal birni. Az országgyülés nem készit már nagy feliratokat és nuncziumokat, melyek néha korszakmódositó eredményeket szültek. A jegyzők nem vesződnek ezekkel, valamint nem foglalkoznak már törvényjavaslatok formulázásával sem. Felhivják a szólni akarókat, megszámlálják a szavazókat s a főrendekhez átviszik irásban az üzeneteket. Ez az egész dolguk. A többit elvégzik a gyorsirók s a parlament irodájának tisztviselői.

A háznagyi állás sokkal fontosabb.

A képviselők helyeit rendezni, viszályait gyakran kiegyenliteni, a karzatok rendjét fentartani, a parlament külön tekintélyét demonstrációtól, népcsődüléstől megóvni, az udvar közt és képviselők közt az érintkezést közveteni, a teremőrök, tiszti szolgák és rendőrök személyi ügyeit és munkakörét végezni és szabályozni, saját irodáját szervezni stb. sok irányu, különböző természetü, de tömeges munkával jár. Egészen természetesnek tartanók, ha a háznagy javadalma a fuzió előtti állapotra emeltetnék föl.

Ki lesz a háznagy? Valószinüleg Visontai Kovách László. Ha elfogadja: jobbat saját kebelében bizonyára nem talál a szabadelvü párt.

Budapest, okt. 3.

A képviselőház szombaton október hó 4-én d. e. 11 órakor ülést tart.

Az országgyülési függetlenségi és 48-as párt október hó 4-én esti 6 órakor értekezletet tart.

A függetlenségi és negyvennyolczas körnek Irányi Dániel elnöklete alatt tegnap tartott értekezletén a jelölések megejtése végett kiküldött bizottság, melynek tagjaivá *Irányi* Dániel, *Mocsáry* Lajos, *Lükő* Géza, *Madarász* József, *Herman* Ottó, *Thaly* Kálmán, *Just* Gyula, *Papszász* Károly és *Ferenczy* Miklós választattak, előterjesztette első jelentését, melynek tárgya a képviselőház elnöki helyeinek miként leendő betöltése volt.

Irányi, ugy is, mint a kijelölő bizottság elnöke, előadja, miszerint a függetlenségi és 48-as párt a mérsékelt ellenzéki párttal együtt a képviselőháznak egyharmadrészét teszi ki. Jog és méltányosság egyaránt a mellett szólanak tehát, hogy a képviselőház elnöki három helye közül egy az ellenzéknek engedtessék. Francziaországban, a hol a pártok közötti ellentét sokkal élesebb, mint minálunk, a képviselőház hat elnöke közül kettő ellenzéki. Helyesnek vélné tehát, ha az értekezlet kebeléből kérdés intéztetnék a szabadelvü körhöz az iránt, vajjon a számaránynyal való tekintettel nem lenne-e hajlandó az elnöki három hely egyikét ellenzékivel tölteni be, mely esetre az ellenzék tagjai is a kormánypárt másik két elnök jelöltjére szavazhatnának. Visszautasító válasz esetén a kör érintkezésbe tenné magát a mérsékelt ellenzék klubbjával s az azzal történendő megállapodás alapján határozná el magát, vajjon külön jelölteket állitson-e föl az ellenzék kebeléből, vagy fehér lappal szavazzon, vagy épen tartózkodjék a szavazástól.

Az értekezlet az elnök véleményéhez hozzájárulván, őt bizza meg, hogy magát a szabadelvü, esetleg a mérsékelt ellenzéki klubbal érintkezésbe tegye.

A kijelölő bizottság elnöke továbbá előadja, hogy a hét jegyzői szék közül korábbi gyakorlatnál fogva egy a mérsékelt ellenzék, egy a függetlenségi párt jelöltjének szokott föntartatni. Szükség tehát, hogy az értekezlet megtegye ajánlatát. A kijelölő bizottság ez állásra személy szerint senkit ajánlani nem kiván, hanem kéri a párt tagjait, hogy e kérdés titkos szavazás utján döntessék el. A mi megtörténvén, a *Madarász* Jenőre esett 17 szavazat ellenében 22 szavazattal *Hoitsy* Pál választatott meg a párt jelöltjévé.

Isaák Dezső egyhangulag a pártkör gazdájává választatván, miután e bizalomnak megfelelnie körülményei nem engedik, ez állás betöltése későbbre halasztatott.

Az országgyülés legfontosabb első tárgya a királyi trónbeszédre adandó válaszfölirat lévén, a párt ennek szerkesztésére a következő tagokból álló bizottságot választá: *Irányi* Dániel, *Mocsáry* Lajos, *Törs* Kálmán, *Madarász* József, *Herman* Ottó, *Thaly* Kálmán, *Ugron* Gábor, *Lükő* Géza, *Hoitsy* Pál, *Enyedi* Lukács és *Haviár* Dániel. E bizottság már ülést is tartott, melyen a válaszfölirati tervezet fogalmazásával Irányi Dánielt bizta meg.

A *kör* ma tartott értekezletén fölolvastatott a szabadelvü kör elnökének levele, melyben a képviselőházi jegyzői helyek egyikének betöltésére a párt jelöltjét megneveztetni kéri. A kör tegnapi határozata értelmében válaszol.

Irányi a tegnapi nap folytán érintkezésbe tette magát a szabadelvü kör elnökségével, a képviselőházi elnöki helyek betöltése iránt, az értekezlet határozata értelmében. A szabadelvü párt, mint előre volt látható, nem volt hajlandó a függetlenségi és 48-as kör kivánatának engedni, minélfogva Irányi kérdést tett a mérsékelt ellenzék e tárgybani véleménye iránt.

Ernuszt Kelemen, a mérsékelt ellenzéki kör elnöke, a függetlenségi és 48-as kör mai értekezletén megjelenvén, pártja megbizásából előadja, miszerint, noha teljesen osztozik a függetlenségi és 48-as kör fölfogásában, mely szerint a két ellenzéket jog és méltányosság szerint a három elnöki helyből egy megilletné, a szabadelvü kör visszautasító magatartásával szemben még sem tartaná helyesnek az elnökjelölést s esetleg ja leszavaztatást mintegy alkalmul nyujtani oda a kormánypártnak, hogy az ellenzéki pártok fölötti tulsulyából politikai tőkét kovácsoljon. Valószinü, hogy még egyik ellenzéki párt sincs teljes számban jelen. E szám mindenesetre nagyobb lehet akkor, ha majd a válaszfölirat fölött fog szavazni a ház, a mikor is az ellenzéki pártok természetesen a kormánypárt válaszfóliratának elfogadása ellen fognak szavazni s igy a számarányok a valóságnak inkább megfelelően lesznek konstatálhatók.

Irányi elnök megköszönvén a mérsékelt ellenzék válaszát, azt azonnal megfontolás tárgyává szándékozik kitüzni.

A mérsékelt ellenzék elnöke elbucsuzván, a párt rövid tanácskozás után abban állapodik meg, hogy a holnapi elnökválasztáson jelölteket a maga részéről nem állit, s a párt tagjai onnélfogva ugy a házelnöki három helyre, mint a háznagyi állásra fehér lapokkal fognak szavazni.

A holnap esti 6 órakor tartandó értekezleten a kijelölő bizottság fogja előterjeszteni ajánlottjait a képviselőház bizottságaiba. E bizottságok közül azokba, melyeknek 21-nél több tagjuk van, a függetlenségi és 48-as párt három-három, — a melyeknek 15-nél több tagjuk van két-két, — a melyeknél kevesebb van, egy-egy tagot választ.

Az *országgyülési mérsékelt ellenzék* a neki átengedett képviselőházi jegyzői helyre *Nagy* Istvánt jelölte ki.

Az országgyülési *szabadelvü párt* ma délután 6 órakor *Vizsoly* Gusztáv elnöklete alatt értekezletet tartott, melynek egyedüli tárgyát a ház elnökségére és jegyzői karára vonatkozó jelölések képezték. Az értekezleten nagy számmal voltak jelen, s vita nélkül, egyhangulag fogadták el a már előbb kiküldött jelölő bizottságnak javaslatát, mely az elnökségre *Péchy* Tamást, az alelnöki állásokra pedig *Szontágh* Pált és *Bánffy* Béla grófot ajánlja. A jelenvoltak éljenzéssel fogadták mind a három jelölést, melyek közül csak a legutóbbi uj, minthogy szó volt arról, hogy a másodalelnöki állást csak ideiglenesen töltik be, s fentartják azt a Kemény János b. részére. A párt azonban elejtette Kemény János b. utólagos megválasztatását, mindazáltal az erdélyi képviselőkre való tekintetből ismét erdélyi képviselőnek juttatja az egyik alelnöki állást. A jegyzői karba a párt a maga részéről a volt jegyzőket, vagyis Tihad Antalt, Zsilinszky Mihályt, Berzeviczy Albertet és Rakovszky Istvánt jelöli ki, egyuttal kimondta az értekezlet, hogy az eddigi gyakorlathoz képest a jegyzői karban, mint eddig, ugy most is fentart két helyet a két ellenzék számára, egyet pedig a horvátok számára. A bizottságokra nézve a párt későbben fog megállapodni, de e tekintetben fentartja az eddigi gyakorlatot s az ellenzéki pártok számára annyi helyet fog engedni mint a multban. A 25 tagból álló bizottságokban az ellenzéknek 3—3, a 21 és 15-ös *állandó* bizottságokban 2—2, és a 9 és 7 tagból álló *állandó* bizottságokban 1—1 tag tartatik fenn az emlitett két ellenzéki pártnak. Minthogy a párt nem lehet tekintettel a képviselőházban alakulható minden frakcziora, nem veszi figyelembe az *antiszemita* párt igényeit sem a jegyzői állásra, sem pedig a bizottságokban való tagságra sem.

A képviselőház korelnökéhez ma délben adták be a hontmegyei *ipolysági* választás ellen a kérvényt, mely rendkivüli adatokkal illusztrálja azt a hallatlan pressziót és azt a sok törvénytelenséget, melylyel a kormánypárt e kerületben kierőszakolta jelöltjének, *Nyáry* Béla bárónak győzelmét *Ivánka* Zsigmod mérsékelt ellenzéki jelölttel szemben.

A honvédelmi miniszter.

Egy idő óta szerte czirkálnak a hirek a küszöbön álló kinevezések felől a miniszteriumokban. Egész tegnapig folyt a fölött is a kombináczió, hogy a belügyminiszterium államtitkári állomása kivel fog betöltetni, mig nem Beniczky Ferencz kineveztetett. Legujabban hire járt, hogy a közgazdasági, a közlekedési és az ő felsége személye körüli miniszteriumok vezetésében is változásokat várhatunk, s a mostani miniszterek elcserélik egymás között tárczáikat. A sok beszéd bizonyitott legalább annyit, hogy ilynemü változások, ha végbe nem mennek is, azokra szükség van.

Legnagyobb szükség van azonban arra, hogy a honvédelmi miniszteri tárcza megtalálja a maga viselőjét. Ez a tárcza rég ideje, hogy nincsen ugy ellátva, mint a hogy el kellene látva lennie. Ráday Gedeon gróf elhalálozása óta Orczy Béla báró látta el az azzal egybekötött teendőket. Vitte legjobb igyekezete és tehetsége szerint, de vitte utóljára is csak az ideiglenesség minden feltételei között. Hivataloskodása inkább szivesség volt, s ezt érezte az egész parlament, s ez látszott az egész parlament viselkedéséből Orczy Béla báróval szemben.

A dolog azonban sokáig nem maradhat igy. Az országnak oly miniszterre van szüksége, a ki a felelősség teljes terhével vállalja el tárczáját, s nem szivességből teszi azt, segiteni akarván a pillanatnyi zavaron, s ezen szivessége folytán elhallgattatván — vagy legalább is lágyan hangolván — minden kritikát, mely tetteivel szemben támadhat. A szivességből fungáló ideiglenes miniszter előre is élét veszi annak, hogy felelősségre vonható, pedig utoljára is ez a parlamenti kormányzatnak egyetlen korrektivuma.

S ehhez járul még az, hogy a honvédelmi minisztérium államtitkári állását oly férfiu tölti be, a ki először is nem tagja a képviselőháznak, másodszor pedig oda készül hagyni hivatalát. Esztendők óta lehet már hallani, hogy Fehérváry báró mellőztetést lát abban, hogy nem ő lett honvédelmi miniszter, más verzió szerint pedig ki kivánkozik a csapatokhoz. Az idei manöverek alkalmával már egy hadosztály vezényletét is magára vállalta, ez által is erőt adván ezen utóbbi kombinációk valószinüségének. Ideiglenes miniszter és menni készülő államtitkár pedig elláthatják a miniszterium folyó ügyeit, a mi halasztathatlanul elintézendő egyik napról a másikra, de — s ezt meg fogja engedni az illető urak legnagyobb tisztelője is — nem vállalkozhatnak semminemü reformok megvalósitására, a melyek a honvédség érdekében szükségesek lennének.

Pedig honvédségünknek szüksége van egyben és másban a mélyre ható reformokra. A boldogult Ráday gróf rövid idei hivatalkodásának tényei nagyon meggyőzőleg tanuskodnak e mellett. Sok oly ujitást köszönhetünk neki, mely hozzájárult honvédségünk harczképességének emeléséhez s még több ily ujitást készitett elő. Pálczát kellene törnünk ezen nemzeti institucziő életképessége fölött, ha azt nem tartanánk képesnek a fejlődésre és tökéletesedésre. De valjon a jelen körülmények között — a melyek oly rég tartanak már — kicsoda vegye magára a kezdeményezés szerepét. Az ideiglenes miniszterhelyettes, a ki talán már holnap utódjának adja át helyét s ez az utód egészen más szempontból fogja megitélni ujitásait, mint ő maga? Vagy talán az államtitkár, a ki elkivánkozik a csapatokhoz s alig várja, hogy oda mehessen?

Azután van még egy más körülmény.

A képviselőház nem sok idő mulva, talán még ez ősz folyamán megkezdi a jövő évi költségvetés tárgyalását. A honvédelmi minisztérium költségvetését mégis illenék valakinek indokolni, szaktudománynyal s a részletek alapos ismeretével. A mi parlamentünkben ez nem okvetlenül szükséges ugyan, mert hisz itt nem az okok és az indokolás szoktak dönteni. Elég ha Tisza Kálmán akar valamit igy vagy amugy, hogy elfogadtassék. De maga a külső dekórum is megkivánna legalább anynyit, hogy a képviselőház felvilágositást nyerhessen esetleg minden részlet iránt s meg tudhatná, hogy egyik vagy másik tételre mi-

---

A holnapi holdfogyatkozás.

Holnap, október hó 4-én este ritka és szép égi tüneménynek leszünk szemtanui Magyarországon. Teljes holdfogyatkozás fog beállani.

Maga a holdfogyatkozás mint ilyen nem tartozik a ritkaságok közé, de a jelenlegi az lesz teljessége és tartamának hosszusága által egyaránt. Átlag minden négy esztendőre hét holdfogyatkozás esik, azonban ezek közül nem mindegyik látható nálunk, és nem mindegyik teljes. Ebben az esztendőben is volt már holdfogyatkozás, de az csak Uj-Szeelandban volt látható, s lesz a jövő esztendőben kettő is, de azok közül egyik sem lesz teljes, s egyik sem lesz nálunk észlelhető. A holnapi tünemény után egész az 1888-ik esztendő január 24-ik napjáig nem lesz teljes holdfogyatkozás, melynek szemtanui lehetnénk.

Minden holdfogyatkozás voltaképen 6585 nap és 8 óra vagyis 18 év 11 nap és 8 óra alatt ismétlődik. Az, a mely holnap lesz látható, 18 esztendő előtt is előfordult, s 18 esztendő mulva ismétlődni fog megint. 1866 szeptember 24-én délután 2 órakor is volt holdfogyatkozás, — hogy ugy mondjuk ugyanaz a mely mostan — csak hogy azt akkor a mi ellenlábasaink látták, mert nálunk a teli hold délután 2 órakor nincsen a látó határ fölött. Az 1902. esztendő október havának 6-án reggeli 4 órakor ismétlődni fog e tünemény, de mi annak csak elejét fogjuk láthatni, mert ja Hold le fog áldozni, mire teljes elsötétedése beállott.

Hogy megértsük a fogyatkozás végbemenetelét, néhány pillanatra az olvasó szives figyelmére apellálunk.

Midőn a Nap megvilágitja a Föld egyik oldalát, a másik oldalon hosszan elnyuló kupalaku árnyék támad. Az égő gyertya világánál megpróbálhatjuk, hogy mentől közelebb viszünk a gyertyához egy testet, az árnyék annál nagyobb e test mögött, valamint hogy nagyobb testnek nagyobb az árnyéka, mint kisebb testé ugyanakkora távolságról. A föld árnyéka 108-szor hosszabb, mint a föld átmérője, vagyis 1.376,000 kilométer. Ilyen távolságban teljes sötétség uralkodik a földnek meg nem világitott oldalán. Azonban a Holdnak közép távola a földtől csak 384,000 kilométer. Midőn tehát a Hold azon az oldalon halad el tőlünk, a merre felé a Föld árnyéka esik, nem messzebb, hanem közelebb megy el tőlünk, mint a meddig a Föld árnyéka ér.

Ha tehát a Föld, a Nap és a Hold középpontjai egy vonalban esnének, akkor minden holnapban lenne egy holdfogyatkozás, mert holdtöltekor a Föld egyik oldalán van a Nap, az ellenkező oldalon a Hold, ez utóbbi a sötét oldalon. De a Hold nem halad el mindig a Nap és Föld középpontjának vonalában, hanem egyszer fölötte, máskor alatta. Kikerüli legtöbbször az árnyékot s igy nem homályosodik el. Csak néha merül belé az árnyékba. Ott, a hol ez történik, vagyis 384,000 kilométer távolságban tőlünk, a Föld árnyékának átmérője még kétszer oly nagy, mint a Hold átmérője. A Hold belémerülhet tehát teljesen, láthatatlanná válhatik egészen, mert a Napból nem esik reá egy fénysugár sem.

Az egész jelenetet különben nagyon egyszerüen magunk elé állithatjuk. Tartsunk az égő lámpa elé egy kerek testet, például egy kis márvány golyót, minővel a gyermekek játszanak, vagy egy tizkrajczáros ezüst pénzt, ügyelvén reá, hogy a lámpa lángja jóval nagyobb legyen, mint ez a test. Egy a márvány golyó sötét oldalán közelebbre és távolabbra mozgatott papiron látni fogjuk, hogy a golyó kerek árnyéka annál kisebb lesz, minél távolabbra visszük tőle a papirt. S ha a papirt egy igen kicsi testtel, p. o. egy gyufa fejével helyettesitjük, azt elvihetjük az árnyék mellett, felette vagy alatta, de elvihetjük az árnyékon keresztül is, s ekkor elhomályosodik. A lámpa jelképezi — persze igen durván — a Napot, a golyó a Földet, a gyufa feje pedig a Holdat. A próba csakis félig-meddig fog sikerülni, a gyufafej csak sötétnek fog látszani s nem lesz láthatatlanná, mint holdfogyatkozáskor a Hold, mert a szobában a falakon megtört fény is megvilágitja a tárgyakat, ellenben a világtérségben ez nem történik.

A holnapi fogyatkozás teljes lesz és hosszu ideig fog tartani. A Nap, Föld és Hold középpontjai majdnem egy abba a vonalba fognak esni, s igy a Hold a Föld árnyékának közepén halad el, tehát ott, hol legszélesebb.

Legelőször a teli Hold Kelet felé eső széle fog elhomályosodni, mintha valami csorba támadna rajta, azután ez a csorba egyre nagyobb és nagyobb lesz, mig nem csak egy vékony sarló marad meg, olyan, minő uj-holdkor lenni szokott. Azonban az uj-hold szarvai nyugot felé vannak fordulva, ezek Kelet felé lesznek. Azután elhámolyosodik a sarló is, s a Holdból nem lesz látható semmi. Épen egy óráig fog tartani, attól a perczről, midőn a Hold széle először érinti a Föld árnyékát, addig a perczig, midőn a Hold teljesen elsötétedik. A teljes sötétség 1 óra és 33 perczig fog tartani, azután ismét látható lesz a Holdból egy darabka, egy vékony sarló nyugot felé forditott szarvakkal, a mely egyre nagyobbodik, s végül egész fényében jelenik meg ujra a Hold. Az egész tünemény első kezdetétől végezetéig 3 óra és 4 percznyi időt vesz igénybe.

Az egész földön egy ugyanazon pillanatban kezdődik a tünemény, akkor, midőn a Hold megérintette a Föld árnyékát. S látható lesz mindenütt, a hol a Hold ebben az időpontban fen van a látóhatár fölött. E tekintetben lényeges a különbség a holdfogyatkozás és a napfogyatkozás között. Ez utóbbi a földön csak azon a kicsiny ponton szemlélhető, a hová a Hold árnyéka épen esik s csakis egy rövidke ideig. A szomszédban azalatt teljes fényében látják a Napot, mig árnyéka oda is meg nem érkezik. Mint egy vihar, ugy szalad át ez az árnyék a vidék fölött.

S ép azért, mert a holdfogyatkozás mindenütt ugyanabban a pillanatban kezdődik, sokféle csillagászati mérések megtételére lehetett azt felhasználni ősi idők óta.

Adjuk itt a holnapi tünemény fázisainak momentumait *budapesti* közép időben.

A Hold érinteni fogja a Föld árnyékát 9 óra 32 perczkor, este.

A Hold teljesen elsötétedik 10 óra 32 perczkor.

A Hold teljes elsötétedése tart 12 óra 5 perczig.

A Hold teljesen kilép a Föld árnyékából 1 óra 6 perczkor.

A tünemény megfigyelése felhasználható első sorban arra, hogy valamely helynek földrajzi fekvését, illetőleg földrajzi hosszuságát határozhassuk meg általa. Ma sokkal egyszerübb és sokkal biztosabb módszereink vannak már erre, mióta használatban van a telegrafia. Egyszerüen ugy teszünk, hogy pontosan járó órát állitunk fel két helyen, melyek között a földrajzi hosszuságot leakarjuk mérni. Azután megtelegrafáljuk az időt egyik helyről a másikra. Megtelegrafáljuk például Bécsből, hogy hány óra van ott, hány percz és hány másodpercz, mikor ujunkkal a telegraf billentyüjét megérintettük. A telegraf ugyanabban a pillanatban adja a jelt Budapesten, s megnézzük, hogy hány óra, percz és másodperczet mutat ott az egészen pontosan járó óra. Azt pedig, hogy az óra egészen pontosan járjon, beigazithatjuk csillagok észlelése által. Megtudván a két hely órái között levő különbséget, tudjuk azt is, hogy a földrajzi különbség mennyi. Amely hely órája 4 perczczel jár előbb, mint a másiké, az a hely egy földrajzi fokkal fekszik kelet felé a másiktól.

Régebben ez az észlelés nem ment oly könnyen. Az időt nem lehetett áttelegrafálni, mert nem létezett telegraf. Oly égi eseményeket kellett felhasználni, melyek az egész föld kerekségén egyszerre következnek be, s ilyen a holdfogyatkozás.

Felhasználható az most is az órák közötti különbségek megállapitására.

Marmaros-Szigeten például azt fogják tapasztalni az észlelők, hogy náluk az óra nem 32 perczet mutat 9 után, midőn a hold először megérinti a földárnyékot, hanem 51 perczet. Oka az, mivel Szigeten az óra körülbelől 19 perczczel előbb jár mint Budapesten, s a két hely között a földrajzi hosszuságra nézve van mintegy 4 és ¾ foknyi különbség.

De felhasználható a holdfogyatkozás észlelése más csillagászati számitások lehetővé tételére is. Meghatározhatjuk pontos észlelése által például a Napnak tőlünk való távolát, ha tudjuk, hogy a Hold mennyire van tőlünk, és mily sebesen halad pályájában. Nem akarunk részletesen bele menni ezen számitás miként jének taglalásába. De érinthetjük az elvet, mely szerint ez történik. Látni való, hogy minél távolabb van tőlünk a Nap, a Föld árnyéka annál vékonyabb lesz, s mennél közelebb van az hozzánk, a Föld árnyéka annál vastagabb. Szóval a kettő arányban áll egymással, az egyikről következtetést vonhatunk a másikra, az egyikből kiszámithatjuk a másikat. Csak az egyiket kell tehát megismernünk. A föld árnyékának vastagságát pedig megismerteljük óránk segélyével. Minél több ideig tart, mig a Hold áthalad a föld árnyékon, annál vastagabb az árnyék. Nem szükség tehát egyebet tennünk, mint megfigyelni a holdfogyatkozás egész tartamát, vagy is megnézni óránkon, hogy meddig tart a Hold teljes elsötétedése.

Ezen az uton nyerte az emberiség annak a távolságnak első közelitő értékét, hogy mennyire van tőlünk a Nap. Ezen közelitő érték segélyével lehetett azután további számitásokat tenni, melyek pontosabbak. De a számitásoknak még csak módját sem reprodukálhatjuk e helyen. Utaljuk az olvasót pusztán a népies nyelven irott csillagászati müvekre, melyeknek legkitünőbbje — a Flammarioné — le van forditva nyelvünkre is.

AZ ÖRÖKSÉG.

— ELBESZÉLÉS. — 7 (Folytatás.)

Angolból.

IV.

Mi változtatta hát meg annyira? Még beszédjét, mosolygását is? Lehetséges-e, kérdé magától a szerető nő hirtelen gyanakvásával, hogy Cuthbert szerelme lankad? Árra kezd-e tán gondolni, hogy midőn őt, a szegény elhagyottat nőül vette, a szerencsét dobta el magától?

De Marion e gondolatai csak pillanatig tartottak. Cuthbert annyi jelét adta kitartó szerelmének, hogy ily méltatlan gyanura gondolnia sem szabad.

De mégis fölsóhajtott és könyörgött, hogy bármi nyomja is férje lelkét, muljék el, vagy legalább engedtessék meg neki, hogy ő is osztozzék a teherben.

Fölállt s csöngetett.

— Hozzák be a mai leveleket, mondá.

Cuthbert nem tartott magának titkárt. Munkabiró ember volt, de a parliamenti ülések alatt levelezése olyan igen nagy volt, hogy neje sok levelét bontotta föl s osztályozta azokat fontosságuk szerint.

Ma is egész halmaz érkezett.

Marion egyenkint bontogatta föl a leveleket egynek-kettőnek a kivételével, melyeknek a monogrammjairól tudhatta, hogy azok fontos politikai dolgokat tartalmaznak, a miket nem neki kell először olvasnia.

Végre egy vastag ajánlott levél jutott kezébe, melyre a liverpooli posta bélyege volt nyomva. Marion habozás nélkül tépte föl a boritékot, kivette belőle a levelet, a többi mellékelt iratokat benne hagyva.

— Bizonyitványokkal támogatott kérvény lesz, mondá magában, a mint a levelet kibontotta, hogy futólagos pillantást vessen tartalmára.

A mint szétnyitotta a papirt, egy kicsiny, fényes tárgy esett ki belőle az ölébe. Arany keresztecske volt, melynek az egyik karja le volt törve.

Kezébe vette, nézte egy pillanatig s azután felszökött, mintha kigyó marta volna meg.

Azután elővette a levelet s a mint egyik sorát a másik után olvasta, arcza egyre halványabb lett.

Rövid levél volt s tartalmának igen világosnak kellett lennie, mert Marionnak nem volt rá szüksége, hogy másodszor is elolvassa.

A mint az utolsó szavakhoz ért, a levelet ake-

ért kell ennyi, s nem kevesebb vagy nem több.

A korrekt eljárás az lett volna, hogy az uj honvédelmi minisztert kinevezik előbb, sem mint a jövő esztendei költségvetés össze van állitva. Hadd állitotta volna össze az, a kinek részére az meg lesz szavazva, s a ki érte a felelősséget el fogja vállalni. De ha már ez nem történt, nevezzék ki a honvédelmi minisztert legalább most, mielőtt a költségvetést a képviselőház elkezdte tárgyalni.

VIDÉK.

* **Kassa város** szept. hó 25-én tartott közgyülésében Timkó József tanácsnok utalt arra a kedvező jelenségre, hogy Kassa városában a magyarosodás az utóbbi tiz év alatt mily szép lendületet vett, ugy hogy ma alig van az ifjabb nemzedék közt olyan, a ki magyarul ne beszélne; s mindez a virágzó községi iskoláknak köszönhető. Ez üdvösen megindult fejlődésnek azonban veszélyes ellensége támadt az ottani Domonkosokban, a kik magyarul nem tudván, minden egyházi szónoklataikat, vallásos gyakorlataikat tót nyelven végzik s különösen a külvárosi lakosságból állván hallgatóik, főleg most, midőn a székesegyház is zárva van s talán hosszu időkre zárva marad, még nagyobb közönséggel birnak, igy a magyarosodás terjedésének gátat vetnek, miért is inditványozza vegye a törvényhatóság tárgyalás alá ezt az ügyet, s ha a tanácskozások során kiderül, hogy a Domonkosok jelzett egyházi ténykedése káros hatással van a magyarosodás ügyére, kérje fel a magyarosodásért lelkesen buzgólkodó megyés püspököt, hogy e káros állapotot megszüntetni kegyeskedjék. Az inditványt lelkes éljenzéssel fogadták s a jövő közgyülés napirendjére tűzték ki.

* **Szabadka városában** egyre nagyobb mérveket öltenek a nemzetiségi törekvések. A bunyeváczpárt minden alkalmat felhasznál arra, hogy befolyásának körét szélesbitse a magyarsággal szemben. Ez a bunyevácz párt legutóbb kijelölte polgármesternek Mamuzsics Lázárt; azt a ki főtényezője annak a bunyevácz-mozgalomnak, mely Szabadka városában jegyzőkönyvi nyelvül a bunyeváczot követeli. Az előzmenyek azt mutatják, hogy a nemzetiségi párt erősen bizik terveinek sikerében. — Az augusztus hó 27-diki közgyülésben az óvodafelügyelő választásánál, a magyar elem magyar embert akart választani, de a bunyeváczkör előre megállapodott jelöltjére nézve, s azt a magyarság általános méltatlankodására meg is választották 30 szótöbbséggel. A helyzet már-már olyan, hogy a magyarok a tanügyre csaknem minden befolyásukat elvesztették, mert ugyancsak az augusztus 27-iki közgyülésen az iskolaszéket ugy választották meg, hogy annak 30 tagja közül 18 bunyevácz, és ezek közt tizennégy gatyás paraszt. Tehát tizennégy vakon engedelmes, mindig rendelkezésre álló eszköz négy vezető kezében. A bunyevácz nemzetiségi tulkapások és tulkövetelések okozzák, hogy a városi tisztujitás még mindig meg nem ejthető, mert a belügyminiszter umtól a szervezkedési szabályzat még mindig nem érkezett meg. Mondják, hogy Tisza is, a főispán is szeretnék a Mamuzsics Lázár polgármesteri jelöltségét elejteni, mert köztudomásra jött az a bizonyos üzelem a bunyevácz nyelvnek jegyzőkönyvi nyelvvé emelése tárgyában; mert köztudomásra jött Mamuzsics és Gromon Dezső közt a szabedelvü körben történt az az összeszólalkozás, mely Mamuzsics hazafiságát kissé furcsa világitásba helyezi és mert mindezek nyilvánosságra kerülvén, a polgármester-kandidátus kiadott programmjában ezekre vonatkozólag nem nyilatkozott. Csakhogy hir szerint Mamuzsics Lázár semmikép sem akart képviselői mandátumáról lemondani s csak akkor mondott le az Ivánka Imre javára, midőn a főispán irásbelileg biztositotta, hogy a vesztett mandátumért a polgármesteri állással fog kárpótoltatni.

* **Zemplénmegye** homonnai járásának szolgabirája ellen a katonai hatóságok hivatalos megkeresésének elintézése körül tanusitott nagymérvü késedelmeskedés miatt fegyelmi vizsgálatot inditottak. Mint mai kelettel S.-A.-Ujhelyről távirják — minthogy a szolgabiró a kihallgatására kitüzött napon sem meg nem jelent, sem elmaradását nem igazolta, a megye főispánja által hivatalos müködésétől felfüggesztetett s most az alispán a vizsgálatot személyesen vezeti a helyszinén.

* **Nagyszeben**, okt. 3. (O. E.) A szász egyetem közgyülése mai ülésén elutasitotta mindama kérvényeket, melyekben ujabb pénzbeli támogatások kérettek a képző intézetek számára. A kérvények a pénztár kimerült állapotára való tekintettel utasittattak el.

* **A magyar ág. evangelikusok** *országos gyámintézete* ez idei közgyülését e hó 12-iken *Szombathelyen* fogja tartani, hová a Budapesten tartandó egyetemes gyülés után fognak lemenni a tagok *Czékus* István szuperintendens s *Ivánka* Imre elnökök vezetése alatt.

A doroghi képviselőválasztás ellen tudvalevőleg kérvényt adtak be a kerületbeli választók. Mint esztergomi levelezőnk irja, *Horváth* Géza doroghi kerületbeli képviselő a napokban a fővárosból Esztergomba érkezett, *magával hozván az ellene beadott kérvényt*. A kormánypárt korifeusai rögtön összeültek és tanulmányozás alá vették a terjedelmes peticziót és a további teendőket megállapitották. A választás védelmét *Burány* János helybeli ügyvéd vállalta magára. Hogy meghaltak helyett szavaztak a kormány jelöltjére, az már teljesen bizonyos. A védőügyvéd azonban arról ismeretes, hogy ha szükséges a halottakat is életre hozza. Az igazoló bizottság el lehet készülve, hogy a védőügyvéd hatósági bizonyitványnyal fogja igazolni, hogy a megholtak a választás napjára feltámadtak és csak a leszavazás után haltak meg örökre. Daczára a peticzióban előadott nagy halmaz állitólagos törvénytelen cselekményeknek, a védőügyvéd helyzete igen könnyü les, mert minden szükséges eszközökkel rendelkezni fog, a mik a peticzióban felhozottak megczáfolására szükségeltetnek.

* **A vidéki sajtó a «Függetlenségi és 48-as pártról.»** A függetlenségi párt vidéki közlönyei mind kedvezően fogadják a «Függetlenségi és 48-as párt» uj szövegszerü programmját. Az alábbiakban közöljük tekintélyesebb vidéki lapjainknak e kérdésre vonatkozó véleményét:

A kolozsvári *Ellenzék* vezérczikkében a többi közt ezeket mondja:

A programm, melyet a függetlenségi párt tegnapelőtti értekezletén egyhangulag magáévá tett, magas szinvonalon álló politikai nyilatkozat. Jelentősége annál nagyobb, mert a nemzeti élet minden irányában szabatosan körülirja pártunk elveit és törekvéseit. Ezeket az elveket és törekvéseket eddigelé is ismerte a közvélemény, de ilyen szabatosan, minden kételyt és magyarázatot kizáró módon nem voltak soha körülirva. S ez az, a mi egyfelől szükségessé és indokolttá tette pártunk programmjának ez ujabb enunciálását. De indokolttá és elodázhatatlanná tette ezt másfelől pártunk különböző árnyalatu elemeinek egy mindnyájunk által fenntartás nélkül, őszintén, meggyőződésből elfogadott részletes programm melletti tömörítése. A programm lehetővé tette, hogy olyan férfiak is beléphetnek a pártba, kik eddig távol tartották magukat. Ezek sorában foglalt különösen helyet Irányi Dániel, ez a kristálytiszta jellemü, ingathatlan meggyőződésü, európai müveltségü alakja közéletünknek. E férfiut, kinek egyénisége, multja, jelleme még az ellenfeleknek is tiszteletet parancsol, sajnosan nélkülözte eddig is a párt. Most, hogy épen a vezérletre sikerült őt megnyerni, nemcsak az összes negyvenyolczasok tömörültek pártunk lobogója alatt, de az egyhangulag elfogadott programmban olyan alapot szerzett a közjogi ellenzék, mely e pártot minden külső támadás vagy belső nézeteltérések ellenében szilárd egyöntetü egészszé forrasztotta össze. Ezért üdvözöljük mi örömmel pártunknak ez ujabb tömörülését, melyet valóságos ujjászületésnek is nevezhetünk: ujjászületés az egyetértés, az összhangzó meggyőződés és a mindnyájunk által vallott elvek kristálytiszta keresztvizével! De más irányban is uj erőt merithet pártunk a szabatosan és részletesen kifejtett uj programmból. Uj erőt és hatalmas fegyvert, melylyel a kormánypárt minden machiavellisztikus támadását és ráfogását visszaverhetjük.

Az *Arad és Vidéke* a következő megjegyzésekkel vezeti be az uj programmot: Ligyeink és ellenfeleink hiába ujjongtak kárörvendve, hogy pártunk bomlófélben van. A káröröm korai volt. A tömörülés a legszebb harmoniában történt meg. A párt oly programm alapján lép a nemzetgyülésbe, mely századok óta igaz viszhangja a nemzeti közérzületnek. Felvette a 48-as jelzőt is, kifejezést adván ezzel annak, hogy Magyarország a történelmi alapon ez évben született ujjá, életet adván a szabadság és jogegyenlőség nagy eszméinek. — Nagy czél: Magyarország függetlenségének kivivása van abban körvonalozva. S e nagy czél mellett oly elvek és reformeszmék, melyeknek megvalósitásától függ Magyarország jövő sorsa. Örvendünk, hogy a párt a Hoitsy Pál által beterjesztett inditvány alapján lelkesen tömörült azért, hogy a haza és annak népe érdekében összetartással és egyetértéssel munkálkodjék. Üdvözöljük a pártot. Az ég áldása legyen müködésén.

A nagyváradi *Szabadság*, mely mindig az 1868-ban alakult 48-as párt álláspontjan állott, örömmel üdvözli, hogy a 48-as párt, melynek eszméit a képviselőházban csak két férfiu őrizte meg, ujra feltámad. Némi történeti visszapillantások után igy folytatja czikkét: Nem tagadjuk, hogy a függetlenségi párt czime alatt szaporodott a képviselők száma, a mi fejlődésképességre mutatott, de ismét be kell vallanunk, hogy az első hullámcsapásra, mely az antiszemitizmus czége alatt támadta meg a pártot, ellentétes hullámgyürük keletkeztek, amelyek a pártot egészen fölkavarva, egymás megsemmisitésére törtek . . . Mi a 48-as függetlenségi pártot képesnek hiszszük a győzelemre, mert az opportunitás politikája ellen harczol, kezében a törvénykönyvvel, a jogfolytonosság alapján. A jogfolytonosság olyan erő, melyet megdönteni nem lehet, él az még a sirban is, föltámad még a tulvilágról is és helyet követel magának. A 48-as párt már 1868-ban kifejtette programmjában, hogy Magyarország önállóságát és függetlenségét ugy kivánja, hogy az örökös tartományok Magyarország és társai között egyedül a király személye legyen a kapocs. Ezen irányban fejlődő közszellem meg fog oldani sok olyan kérdést, melyet ma épen a párt-élet ziláltságánál fogva érinteni nem merünk és elsimit sok olyan zivatart, mely az ország belélетében csak azért háborog, mert intéző körei azt hiszik, hogy Magyarországban még mindig létezik egy párt, melylyel a király és mely a királylyal kibékülni nem akar, nem tud. A közszellem ily irányu fejlődése nem hanyatlására, hanem megerősitésére szolgál nemzetünknek, támasz leszen az, melyre ugy a magyar állam, mint a király bizton számithat. Hogyha ilyen irányu volt a 48-as függetlenségi párt alakulása, melegen üdvözöljük és törekvéseiben támogatni fogjuk.

A *Debreczen* igy ir: Az országos függetlenségi párt programmja egyszerre megczáfolta a kormánypárt és sajtójának azon czélzatos hireszteléseit, melyek kárörömmel hirdették azt, hogy a függetlenségi képviselőket bizonyos elvi, vagy csak alárendeltebb jelentőségü kérdések szétválasztanák. Csakis ezen hirek megczáfolása végett volt szükség e programmra — mert itt, vidéken nem uj, de a függetlenségi eszme örök programmjához ragaszkodunk s nem tekintjük magunkat egyebeknek, mint első sorban függetlenségieknek. Képviselőink — ismételjük — jól tették, hogy uj programmot adtak ki; hogy lássa mindenki, hogy a mi pártunk tömör és szétbonthatlan pártot képez! A programm maga igen szerencsés alkotás. Azáltal, hogy a párt neve ezentul «Függetlenségi és 48-as párt», Irányi Dániel ugy helyet foglalhat a pártban, mint Madarász József. Hiszen ha az esélyek kedveznek a függetlenségi eszmének, akkor a 48-asok egy évvel öregszenek és lesznek 49-esek, ha pedig az idők folyama a 48-iki alapra emelne: ez diadala lenne minden magyar hazafinak. Nagyon megfér e két irány az egy hatalmas táborban. Nagy kő esett le szivünkről, midőn azt olvastuk programmunkban, hogy a függ. párt egészen és osztatlanul hangsulyozza a delegácziók eltörlésének szükségét. Ugy látszik tehát, hogy még jelentéktelen töredék sem létezik a pártban, a melyet vágyai a delegácziónak nevezett fiók-Reichsrathba ösztönöznének. Szivünkből üdvözöljük az uj programm kibocsátását s meg vagyunk arról győződve, hogy ezen az ösvényen haladva, országos pártunk müködését áldás és siker fogja koronázni!

Az *Ungvári Közlöny* következőképen kommentálja az uj programmot: Ezen ujra szervezkedés következtében a párt minden tekintetben megerősödött s Irányi Dánielt is tagjai közé számithatja, ki ezidő szerint a parlament egyik legkitünőbb férfia. Mint a programm pontjaiból kitünik, az semmi olyast nem foglal magában, a mit minden igaz honfi nem helyeselhetne és nyiltan nem pártolhatna. E párt erősbödése és hatalomra jutása ép ugy érdekében áll a tulajdonképeni magyarságnak, mint a többi nemzetiségeknek, miért is melegen ajánljuk a felvidéki oroszságnak e párt támogatását.

A *Szegedi Napló* ekkép nyilatkozik: Sikerült végre a függetlenségi pártnak az, a mire egy évtized óta sikertelenül törekedett. A megoszlott függetlenségi párt egybeolvadt és ezen örvendetes tényt megünnepelte a demokratikus elvek zászlójának kibontásával. A párt legujabb nyilatkozata előtt el kell némulnia a rágalom gonosz nyelvének. Ki merné ezentul forradalminak nevezni azt a pártot, mely harczában az 1715-ik, 1790-ik és 1848-ik évi országgyülések alapvető törvényeire támaszkodik, mely ma sem kiván egyebet, nem kiván többet, mint a mennyit Deák Ferencz mindkét 1861-diki válaszfölíratában a nemzet jogos igényeinek minimumául fölállitott? Ki merné kétségbevonni azt, hogy a függetlenségi párt programmjában megkapó összhangban párosul a nemzeti radikalizmus a modern haladás demokrácziai követelményeivel? Méltó örömmel tölti el minden hazafi szivét az a tény, hogy a függetlenségi párt megifjult erővel lerázta ama bénitó kötelékeket, melyek müködését a lefolyt országgyülésen oly gyakran akadályozták. Örömmel üdvözlik a pártprogramm demokratikus részletezését az ország többi pártjai is, a mennyiben barátai a haladásnak. A magyar politikát — bár kisebb mérvben, mint más, nemzetközileg exponáltabb helyzetü országok politikáját — fenyegeti a reakczió réme. A magyar nép szabadságának ujabb, a réginél erősebb támasza ébredt az ujjáalakult függetlenségi pártban.

KÜLFÖLD.

— okt. 3.

A *khinai harcztérről* legutóbb érkezett hirek mind olyanok voltak, melyeket nyomban utolért a czáfolat. Ilyen nevezetesen *Kelong* elfoglalásának a hire. *Ferry* kormányelnök a tegnapi minisztertanácsban maga czáfolta meg ezt a hirt, azt mondván, hogy Kelong bombázását még meg sem kezdték. *Courbet* tengernagytól legfölebb csak ma érkezhetik hir. E pillanatban egyébiránt a khinai ügynél majdnem élénkebben foglalkoztatja Francziaországban a közfigyelmet az állitólagos franczia-német szövetség, melynek létrejöttét hol tagadják, hol erősitik. Mint táviratalnk jelentették, a tegnapelőtt tartott *Strassbourg-ünnepély* szónokainak nagyobb része is ezzel a kérdéssel foglalkozott, még pedig németellenes és angol-baráti szellemben. Legujabban Gabriel Charmes szentel a *Journal des Débats*-ban egy hosszabb czikket a szövetségek kérdésének, azon kezdve fejtegetését, hogy ő nem csatlakozott a franczia sajtónak Anglia ellen intézett heves támadásaihoz. Angliának ő minden jót kiván, de világos, hogy ez az ország az örvény felé rohan, midőn oly dölyfösen szegi meg a szerződéseket. G. Charmes szerint Bismarck herczegnek valódi czélja az, hogy megakadályozza egy angol-franczia szövetségnek a létrejövetelét, s ugy bánjon e két hatalommal, mint a hogy bánik Oroszországgal és Ausztria-Magyarországgal, azaz meggátolni iparkodik azt, hogy az egyik határozott előnyöket vivjon ki a másik fölött, s mindakettőt függésben tartsa önmagától. Bismarck herczeg érdekével ellenkezik az, hogy Anglia szupremácziát gyakoroljon Egyiptom fölött, mert ha ezt megengedné, elkeseritené maga ellen Francziaországot, mely szélsőségekre vetemednék Németország ellen, a miért nemcsak Európában, de másutt is háttérbe szoritja. Charmes czikke végén arra a következtetésre jut, hogy Angliának meg kellene ujitania Francziaországgal a barátságot, nehogy Bismarck herczeg folyvást egymás ellen használhassa fel őket.

Broglie herczeg, a franczia közélet e nagytekintélyü férfia, legutóbb Vandreuilben figyelemreméltó beszédet mondott, melyben a köztársasági kormány politikáját birálta. A herczeg ez alkalommal a következőket mondotta:

«Midőn 1871-ben a konzervativek kezökbe vették az ország ügyeinek intézését, a következő elvet tüzték ki: Tartózkodni kell a külföldi kalandoktól, benn pedig komoly megfontolással kell müködni. Ez pár év alatt, midőn hadseregünk ujjáalakittatott, pénztárunk megtelt és erődeink fölszereltettek volna, képessé tett volna bennünket arra, hogy nyugodtan várjuk be a szövetségeket, a melyekkel bizonyára megkináltak volna. Midőn hivatalban voltam, a dicsőséget kivántam, nem pedig csak a csillogását, a melylyel bennünket most elkápráztatni akarnak. Most el vagyunk szigetelve, annyira az uralkodók nem jönnek többé hozzánk látogatóba, mint Lajos Fülöp és a császárság idejében. Egy király meglátogatta ugyan Francziaországot, de ugy fogadták, hogy Grévynek bocsánatot kellett tőle kérni. Nem gáncsolom őt ezért; helyesen cselekedet. Ha a hiba elkövettetett, meg kell érte szenvedni. Szövetségeink nincsenek, s mivel Európában el vagyunk szigetelve, kitalálták az ugynevezett gyarmatpolitikát. Algéria elegendő cselekvési tért nyujtott volna ennek a politikának, de az Aumalok, Canrobertek és Randonok dicső emlékei terhesek voltak a mi kormányférfiainknak. Olyan tájak után néztek hát, a hol ilyen zavaró emlékek nincsenek s elmentek a szélső keletre. Ha legalább tudnók, hogy hova megyünk, az még megjárná. De nem tudjuk s csak vaktában tapogatózunk. Tonkingra eleinte négy-öt milliót kértek tőlünk s azóta már többet költöttünk rá 100 milliónál. Igaz, hogy Khinától 80 milliónyi hadikárpótlást követelnek, de igazán jó beruházás ez, mint Jules Ferry ur állitotta? A tonkingi háboru szerencsétlen, katonáink megtizedeltetnek vad országokban, miknek a neve is ismeretlen s még harczi dicsőség sem háramlik belőlök reánk. Képzelt dicsőség kedvéért indultak háborukba s kezdettől fogva hibát hibára halmoztak. Elindultunk, a nélkül, hogy tudtuk volna, hova megyünk s künnlevő haderőnket folyvást szaporitottuk, nem fontolva meg, hogy európai bonyodalmak esetére czélszerü-e itthon levő erőnket apasztani. Arról is megfeledkeztek, hogy Angliával való háboru esetén hajóhadunk nem használhatja többé a szuezi csatornát, melynek összes kulcsai most már Anglia kezében vannak.

Wolseley tábornok, kit a szudáni expediczió főhadvezéreül küldtek ki, nem fogja a karácsonyt Gordon tábornokkal együtt ünnepelni meg Khártumban, mint épen csak most jelentette ki. Egy mai londoni táviratunk ugyanis arról hoz hirt, hogy Wolseley tábornokot *visszahivták Londonba*. Mi okból? azt még nem tudjuk. Csupán a *Times* egy alexandriai távirata van előttünk, mely tegnapi kelettel azt jelenti, hogy Wolseley tábornok távirati uton parancsot kapott, hogy október hó vége előtt Londonba térjen vissza és a Nilus vidékére indítandó csapatok fölötti parancsnokságot *Stephenson* tábornoknak adja át.

Figyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket kiknek előfizetésük m. hó végével lejárt, hogy ujabb megrendeléseiket mielőbb megtenni méltóztassanak

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra	5 frt — kr.		

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

T. előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az **«Ország-Világ»** czimü, legdiszesebb képes hetilapot 10 frt helyett **8 frtért, félévre 4 frtért, negyedévre 2 frtért** kapják.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s azutolsó postának tisztán olvasható lag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekeszнek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szelére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadó-hivatalába (himző utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés" kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— okt. 3.

— *Személyi hirek.* *Arnulf* bajor herczeg tegnap kiséretével Fiumébe érkezett s pár perczet töltve az Európa fogadóban, a montenegrói fejedelem yachtján, mely a révben várt rá, Czettinyébe ment Nikita fejedelemhez vadászatra. — *A román királyi pár*, mint Bukarestből távirják, hétfőn Sigmaringenbe utazik Antal hohenzollerni herczeg arany lakodalmára. — *A német trónörökös pár* Berlinből három napra Münchenbe érkezett. — *Bismarck Herbert* gróf néhány napra Dupplebe ment, Dudley earl látogatására. — *Károlyi Alajos* gróf londoni osztrák-magyar nagykövet stomfai birtokán tüdőgyuladásban sulyos betegen fekszik. — *Haynald Lajos* bibornok, kalocsai érsek, tegnap a fővárosból Kalocsára utazott. — Dr. *Czobor Béla* n. muzeumi régiségtári segédőr a külföldi muzeumok tanulmányozása czéljából tett utjáról ma a fővárosba visszaérkezett. — Gróf *Batthyány Lajos* győrmegyei főispán tegnap a déli gyorsvonattal a fővárosba érkezett, de este már visszautazott székhelyére. — Sir *Moses Montefiore* e hó 24-én tölti be élete századik évét. — *Flegel Róbert* német Afrika-utazó Havreba érkezett, kiséretében van egy szerecsen karavánvezető is, a kit azért hozott magával a tudós, hogy szinről-szinre lássa Európát s otthon majd elmondhassa, hogy a czivilizáczió még sem káros dolog.

— **Október 6-kát** *Kolozsvártt* is meg fogják ünnepelni. Az egyetemen mozgalom indult meg, melynek czélja a vértanuk halálának évfordulóján requiemet tartatni. Tegnap Teleki László gróf lakásán az egyetemi hallgatók közül többen összegyültek és megállapitották az ünnepély részleteit s elhatározták, hogy tekintélyes kolozsvári szereplő embereket is megnyernek az ügynek. Valószinü, hogy az egyetemi dalkör is közre fog müködni. A szertartás végzésére valamelyik tekintélyes róm. kath. papot kérik föl. — Az aradi gyásznap emlékét a *borsodmegyei* 48—49-iki honvédegylet is kegyeletes ünnepélylyel üli meg. Hétfőn reggel 7 órakor sorakozás Miskolczon a városháza udvarán, onnan indul a menet a reformátusok uj templomába, hol Nagy Ignácz ref. lelkész fog imát mondani az elhunyt hősök nyugalmáért s a miskolczi dalárda énekel néhány alkalmi darabot. Innen az egylet a minoriták templomába megy, a hol Zombory Béla rendtag s hittanár fogja a requiemet végezni és a miskolczi főgimnáziumi énekkar fog néhány hazafias dalt énekelni.

— **Az ó-budai templom restaurálása.** Ó-Buda egyik nevezetességét, a kath. plébánia-templomot a nyár elején restaurálni kezdték s a végleges munkával most készültek el. A templom belseje stilszerü átalakitáson ment itt keresztül, melyet egy milanoi festő, Gerulamo Bay eszközölt. Munkájában fia is segédkezett, a ki szintén tehetséges diszitő müvész. A falmezőkre pedig freskókat festett: Jakobey Károly akadémiai festész. Az általa festett alakok mind tiz lábnyi magasak s Mózest, keresztelő Szt. Jánost és a négy evangelistát ábrázolják. Ezenkivül a szentélybe egy nagyobb képet festett Jakobey, mely Jézust és Pétert tünteti fel. A diszesen restaurált templomot még e hó folyamán fölszentelik.

— **Mennyit fogy a nap októberben?** Október 1-én a nap 6 óra 1 perczkor kelt s 5 óra 38 perczkor nyugodott le, tehát a nap hossza 11 óra 37 percz volt, az éjszaka pedig 12 óra 23 perczig tartott; október 31-én a nap 6 óra 45 perczkor kel és 4 óra 13 perczkor nyugszik le, tehát a nap hossza 9 óra 58 percz lesz. E szerint a nap október hóban 1 óra 39 perczczel fogy s az éjszaka természetszerüleg ugyanannyival növekedik.

— *Szerencsétlenségek.* *Atány* hevesmegyei községből irják nekünk: Szeptember 29-én Mérten Sámuel helybeli lakos petroleumot akart tölteni az égő lámpába. A petroleumos palaczkot a közben oly közel tartotta a lánghoz, hogy a gyulékony kőolaj felrobbant és lánggal boritotta el ugy Mérten Sámuelt, mint mellette álló alig négy éves unokáját. Mérten rémületében kirohant az udvarra és beleugrott a kutba, honnan szomszédjai mentették ki; az öreg csekély sérülést szenvedett, de unokája életveszélyes sebeket kapott. — *Magyar-Szákos* temesmegyei község szatócsa Schimmerling Dávid kereskedésében szeptember 26-án valahogyan tüzet fogott egy spirituszos hordó. Az egész üzlet csakhamar lángba borult, majd kigyuladt a ház is és egész berendezésével együtt elégett. A szatócs szolgálója a tüz kitörésekor fölszaladt a padlásra, hogy ruháit megmentse, de fönt rekedt és elveszett a lángok közt. Összeégett holttestét csak másnap találták meg a romok alatt. Egy az oltásban résztvett ember oly nagy égett sebeket szenvedett, hogy most halálán van. A falubeli lakosság, élén Lászlóffy Sándor községi jegyzővel, dicséretesen fáradozott a tüzvész elnyomásán.

— **Román lap az operaház megnyitásáról.** A brassói *Gazeta Transilvaniei* üdvözli a magyar nemzetet a magyar kir. operaház megnyitása napján, és azt mondja, hogy a magyar sajtó teljes joggal megünnepelheti e napot, mint nagyon fontos esemény napját a magyar nemzeti kultura életének. De megjegyzi, hogy tévedés volna feltételezni azt, hogy ő felségének ez ajándéka azt jelentené, hogy itt e hazában csakis a magyar nemzeti kulturának van helye, mert ő felsége segélyezte a bécsi szinházakat is és mégis Ausztriában megszünt a német elemnek szupremacziája. Elismeri, hogy a főváros tizenöt év óta nagyon sok monumentális épülettel gazdagodott, de azt mondja, hogy a főváros számos kulturális intézményei és palotái semmi hasznot sem nyujtanak a népnek, hogy ha az országban a helyett, hogy elenyészének, inkább meggyökeredzik és terjed a *vadság*.

— **Vasuti baleset.** Vasárnap reggel 7 órakor a Versecztől Temesvárra menő személyvonat nagy veszedelemben forgott. Három őrizetlen lovat, melyek a vasuti vágányon bitangoltak, a gép elkapott és a szó teljes értelmében összemorzsolt. Kevés hija volt, hogy a vonat nem siklott ki; az ijedségen kivül azonban nem történt más baj. A három ló egy verseczi szerbé volt.

— **Az ál-Tichborne** e hó 24-én szabadul ki a portsmouthi gályarabságból, a hol a rászabott tizennégy évből tizet kitöltött. Két bizottság alakult érdekében; az egyik a tüntető fogadtatásról gondoskodik, a másik pedig gyüjtést rendez Claimant, az ál-Tichborne számára. A gyüjtésnek eddig csak 200 frank eredménye van, ami ugyan kevés, de a bizottság reméli, hogy az utolsó napokban tömegesen fognak befolyni az adományok az ártatlanul szenvedett hősnek. A tüntetési bizottság mindenkit felszólit, hogy vegyen részt a kiszabaduló Tichborne fogadtatásában és nyujtson módot az igaz ügyeért üldözöttnek, hogy jogait érvényesithesse. Claimant a börtönben ácsmesterséggel foglalkozott és példásan viselte magát, megnyerve ugy az igazgató, mint az őrök rokonszenvét. Az ál-Tichborne, mint az az olyan raboknál szokás, a kik nemsokára kiszabadulnak, már egy hónap óta jobb táplálé-

---

reszszel együtt elejtette s fájdalmas sohajjal tette két kezét szemére.

— Oh, édes uram! rebegé, — hát ez az oka? Ezért változtál meg ugy? — Édes egyetlenem, lehet, hogy megérdemeltem, de nem igy — nem igy!

Busongott egy darabig, s azután erőt vett magának. Fölállott, megtörülte szemét s büszkén járt föl s alá a szobában.

— Ha egy angyal mondta volna is ezt előre, a szemébe kaczagtam volna! Ennyi év — ennyi boldog év után! . . . Cuthbert, Cuthbert, miért tetted ezt? Hogy tehetted? . . . Jogod volt tudni. Ha kivántad volna, elmondtam volna, igazán, őszintén — bár megfogadtad, hogy nem fogod kutatni . . . De oh, igy tudni meg mindent — egy bérelt kém által! . . .

Büszkesége elhagyta s ismét megeredtek forró könnyei. Végre ismét összeszedte erejét, de mély bánat volt azokban a szavakban, melyeket távollevő férjéhez intézett:

— Igen, szeretni fogsz ezután is, és én meg fogok bocsátani ezért is. De soha, soha sem leszünk többé egymáshoz olyanok, mint voltunk, soha, Cuthbert, soha.

Megnézte a csomag tartalmát. Két-három levél, melynek irása női kézre vallott — női kézre, melyet ő nagyon jól ismert, s melynek láttára ugy rémlett, mintha a multak árnyai jelennének meg előtte.

Visszatett mindent a boritékba, elzárta, s azután késő éjszakáig ült fenn, gondolkozva, tünődve, a reggelt várva, hogy vége legyen bizonytalanságának.

Másnap Cuthbert hazaérkezett, de épen csak annyi időre, hogy köszönhessen nejének, mielőtt a házba sietne. Interpellácziója volt bejelentve, még pedig olyan, mely hatalmas csapást volt mérendő a belügyminiszteriumra.

Sokkal jobb kedvben volt, mind rendesen.

— Le fogjuk őket vágni! mondá vidáman. — A saját fegyvereikkel sujtunk le rájok. De, angyalom, milyen rossz szinben vagy, mi bajod?

— Rossz éjszakám volt, rebegé Marion.

Nem volt hozzá szive, hogy e pillanatban szemrehányást tegyen neki. Nem értette, hogy Cuthbert — olyan levelet várva — hogyan aggódhatik miatta olyan nagyon.

— Feküdj le, édesem, mondá Cuthbert, és pihenj a mig oda leszek. Ebédre viszszajövök.

Megcsókolta s elment. Leszámitva az a miatt való aggodalmat, hogy a posta mi hirt hozhat neki minden pillanatban ügynökétől, igen jó hangulatban volt. Minden lap közölte beszédét s valamennyi kedvezően itélte meg.

Jókedvü volt, mikor az estebédre hazaérkezett. Interpellácziója kitünően sikerült. Marionhoz, ki még mindig szenvedőnek, kimerültnek látszott, talán sohasem volt még olyan kedves, mint most.

Marion nem tudott mit gondolni.

Az estebéd után Cuthbertnek ismét el kellett mennie. Marion melléje ült egy alacsony székre — kedvencz helyére.

— Vissza kell menned a házba, Cuthbert?

— Kellene, ámbár a mai szavazás nem lesz igen fontos. De ha rosszul érzed magadat, édesem, itthon maradok.

S olyan szeretettel csókolta meg, hogy Marion érezte, hogy ez nem tettetés, és egyre jobban álmélkodott.

— Milyen hideg az ajkad. Igen, igen, itthon maradok melletted.

Marion köszönetet mondott, de egy darabig mélyen gondolkozott, mielőtt ismét megszólalt:

— Cuthbert, mondá szelid, komoly hangon, — szabad-e elmondanom egy kis történetet igazi életemből?

Férje ránézett s érezte, hogy ennek a kérésnek valami komoly oka van.

— Mindenesetre, felelé.

Marion nyugalmat iparkodott magára erőltetni, de szive hevesen dobogott és keze reszketett, a mint kebeléből kivette a törött arany-keresztecskét s odaadta férjének.

Cuthbert megnézte s azután kérdően tekintett nejére.

— Évekkel ezelőtt kaptam ezt, mondá Marion nagy erőfeszitéssel, — attól az embertől, a ki férjem volt, vagy a kit annak hittem . . .

Cuthbert meghökkent.

— Várj egy pillanatig, Marion. Ezt nem kivántam. Nem akarom tudni. De ha mégis el akarod mondani, tedd kezembe kezedet s ugy beszélj. Mert esküszöm, hogy bármit látsz is jónak velem tudatni, az viszonyunkon semmit sem változtat.

Meleg, szenvedélyes hangon mondta ezt, mint mikor először vallott neki szerelmet.

Marion nem értette. Csaknem álmatagul tekintett rá, de kezét nem tette kezébe.

— Nem, Cuthbert. Lehet, hogy egy kérdésem lesz hozzád.

Cuthbert látta, hogy neje igen komoly. Növekvő aggódással hallgatta.

— Fiatal voltam, kezdé Marion igen nyugodtan, lesütött szemmel, — alig husz éves. Ő azt mondta, hogy szeret. Fiatal volt ő is, s én azt hittem, hogy a kedvemért meg fogja változtatni életmódját. Neje lettem. Pár hónapig boldog voltam; azután megismertem annak, a mi volt — hazugnak, gyávának, csalónak. Midőn azután megmondta, hogy még csak hitvese sem vagyok — hogy még ebben is megcsalt . . . azt gondolom, hogy gyalázatom mellett is, örömtől dobogott a szivem. Most már legalább nem lehetett rám joga . . . Megcsaltalak-e, Cuthbert, midőn nőül mentem hozzád? Nem én vetkeztem, ellenem vétettek. De hallgatásom talán rosszabbat gondoltatott veled . . . Most pedig odaadom a leveledet.

Cuthbert nagyon komoly volt.

— Miért mondod el ezt nekem, Marion? Természetesen ilyesmit kellett gyanitanom. De miért mondod el most? Sohasem kérdeztem, sohasem kivántam tudni.

Nem vette észre, hogy Marion a levelet emlitette, de nem is értette volna, hogy mit akar vele mondani.

Marion kivette kebeléből a levelet is.

— Férjem, mondá szomoruan, a mint odaadta neki, — sohasem lehetünk többé egymáshoz olyanok, mint voltunk, mielőtt ezt tetted . . . Ha kételtél bennem, miért nem kérdeztél? Vagy miért nem kérdezted Mr. Maynet? Nem teszek szemrehányást. De lealacsonyitottál engem is, magadat is.

Cuthbert álmélkodva vette el a levelet. Hogy ők ketten most nem értik egymást s hogy Mariont tévedésbe ejtette valami, az világos volt előtte. Hogy mi lehet ez, csak levélből tudhatja meg.

Minden további szó nélkül fogott hát hozzá az elolvasásához:

«Tisztelt uram!

«Személyesen kerestem volna föl, de egy igen fontos ügyben másfelé vagyok rendelve. Az ön érdekeit azonban elutazásom által nem hanyagolom el. Most már egy gyermek is folytathatja a nyomozást.

«Winslow és neje egy darabig D*-ben laktak. A férje utóbb elhagyta nejét s kiment Amerikába. A nő D*-ben maradt, hol egy ideig tanitással tartotta fenn magát. Azután sulyosan megbetegedett, s egy londoni lelkész vette magához. Nevét nem tudhattam meg, de annyit mégis közölhettek velem, hogy az illető a london-kültelki St. Winifred egyháznak a lelkésze.

«Ez az értesités, ugy hiszem, elegendő önnek; ide zárok még néhány levelet, meg egy kis ereklyetartót, mely a nő után abban a házban maradt, a melyben lakott.»

Cuthbert, a mint a levelet végig olvasta s ügynöke aláirását megpillantotta, szinte szédült. Csak pár pillanat mulva értette meg, hogy minő összefüggése van neje panaszának ezzel a levéllel, mely olyan közel hozta a rettegett pillanatot.

Első gondolata az volt, hogy Marion azért neheztel, hogy eltitkolta előtte ezt a dolgot.

De midőn ujból rápillantott a levélre, a St. Winifred egyház fölemlitése lekötötte figyelmét. Egyszerre világos lett előtte minden.

Rábámult nejére. Nem álmélkodás, valóságos elkábulás volt ez.

Marion lesütött szemmel állt s halvány, szomoru arczán lassan peregtek alá a könnyek.

— De a gyermek! lihegett Cuthbert, — a gyermek!

Marion, a valót még mindig nem ismerve, szemrehányó tekintettel nézett rá. Hát minden sebet föl akar tépni?

— Szegény kis teremtés! mondá, — szegény kis fiam! Az egyetlen, a mire boldogan gondolhatok vissza arra az időre — életemben az egyetlen napsugár . . . De meghalt, Cuthbert . . . meghalt mielőtt öreg barátnémnak, Mrs. Maynenek irtam, hogy mentsen meg az éhenhalástól vagy még rosszabbtól. Ekkor mondtam aztán: «Nem akarom, hogy multam legyen.»

Cuthbert felszökött és keblére szoritá nejét. Ha Marion ellent akart volna is állani, azok az izmos szerető karok hasztalanná tettek volna minden ellenállást.

— Marion, hitvesem, egyetlenem! kiáltott föl, — hát nem értett? Bejárattam a világot, hogy fölkutathassam Ralph Blatchfordnak az özvegyét és gyermekét, a kiknek — ha igazság szerint járhattam volna el — oda kellett volna adnom csaknem legutolsó fillérét is annak a vagyonnak, a melyet élvezünk . . . És ebből a levélből megtudom, hogy Ralph Blatchford volt az az ember, a ki téged Winslow név alatt nőül vett! . . . Marion, ha érteнéd, hogy mit jelent ez rám, reád, gyermekeinkre nézve, boldogabb lennél, semmint valaha voltál.

És Marion megértette.

Csaknem őrjöngve, de kimondhatatlanul boldogan nevette el magát; keze belelopózott férje kezébe, és a Blatchford-féle *örökség* kérdése végkép és mindenkorra el volt intézve.

(Vége.)

KI LESZ AZ ÖRÖKÖS?

Irta BOISGOBEY.

21 (Folytatás.)

III.

A leánykérés.

A mint bevezettelek, magán-kihallgatást kérek Daudierne asszonytól. Fél óra alatt elvégezzük; ha kedvező választ kapok, te tudod meg legelőbb, mert együtt megyünk vissza. Csak eljösz hozzám ebédre?

— Igen örülnék neki, orvos. De megigértem a herczegnek, hogy hét órára nála leszek.

— Tehát majd máskor. Menjünk felmenteni Jeanetteot, ki befogott és a lovat tartja.

Roger szeretett volna ujabb ellenvetéseket tenni, mert a la germonièrei ut már sokkal kevébbé volt előtte kecsegtető, mióta Subligny elmondta, micsoda küldetésben megy Daudierne asszonyhoz. De hogy lehetne visszautasitani az orvos pártfogását, miután már kikérte azt? Majd csaknem elárulása lenne az titkos reményeinek. Az ex-orvos-őrnagy gen éleslátó volt, daczára gömbölyüségének, és heves modorának. Kitalálhatta volna, a mit fiatal védencze óvatosan titkolni akart.

És azt is remélte Roger, hogy a kocsizás alatt beszélni fog. Egyik Daudierne kisasszony férjhez menend, de melyik? A szegény szerelmes inkább kivánta azt most megtudni, mikor talán még kitéphetné szive mélyéből az érzelmeket, melyek azt felzavarták.

A ló kocsibafogva várt a kertajtó előtt Jeanette őrködő szemei alatt. Az orvos tilburynak nevezte e különös formáju szállitó eszközt, mely semmi létező kocsihoz nem hasonlitott. Volt valami rajta a phaétonból, a viktóriából és atyáink régi kabrioletjából.

— Kocsim nem «chic» mondá az orvos, de erős, és ez az első tulajdonság, mire ez átkozott köves vidéken szükségök van a jármüveknek.

Ezt ismételtem ma reggel Du Pommévalnak is. De nem akar hinni nekem. Neki párisi kocsi kell . .

kot kap, megengedték neki, hogy megnövesze haját és szakálát, továbbá hogy látogatásokat fogadhasson. Az egykor hatalmas testalkatu Claimont töpörödött alakká soványodott össze és egészen megőszült. Mult csütörtökön tiz év után először volt szabad meglátnia idősbik fiát, a kit Quatermaine-East, az ál-Tichborne ügyének egyik legmelegebb barátja kisért oda. A viszontlátás rendkivül megható volt. East közölte a rabbal, hogy Doncaster város több ezer lakosa kérvényt irt alá érdekében, mely azt sürgeti, hogy Claimont kiszabadulása után ne helyeztessék rendőri felügyelet alá. A doncasteri polgárok egyszersmind a jövő választásra képviselőjelöltül kérik fel az ál-Tichbornet; bármily burleszk is a dolog, de egészen a törvényes formák között történnék, ha a kiszabadult rabot a hátralevő négy évre fölmentenék a rendőri felügyelet alól. Claimont kijelentette, hogy ő sem nem kér, sem nem fogad el semmi kegyelmet a kormánytól; ezért nem fogadja el a képviselőjelöltséget sem. Életét ő ezentul, mint mondja, annak fogja szentelni, hogy megértesse fiával: mint itélhették el őt igazságtalanul. Azok száma, kik szentül meg vannak győzödve, hogy Claimönt valósággal sir Roger Tichborne, sokkal nagyobb, sem mint az ember gondolná és képviselövé választatása épenséggel nem lehetetlen. Claimontot nem Portsmouthban fogják szabad lábra helyezni; elszállitják a londoni Pontonville-börtönbe s onnan eresztik el, hogy mely órában, azt természetesen eltitkolják, igy akarva megakadályozni a tüntetéseket. Hogy azonban október 23-ról 24-re virradó éjjel mégis zajos demonstrácziók lesznek, az előre látható, mert az ál-Tichborne hivei lázas tevékenységet fejtenek ki az ártatlanul üldözött érdekében, a ki pedig nem egyéb, mint e század legnagyobb szélhámosa.

— **Corneille emlékünnepe.** A párisi Saint Roch egyházban e hó elsején ünnepelték meg Pierre Corneille halálának két százados fordulóját a legelőkelőbb közönség jelenlétében. A nagy költő leszármazóin kivül külön helyeket tartottak fönn a Comédie Française tagjainak, kik Perrin és Got vezetése alatt jelentek meg, ugyszintén az akadémia halhatatlanjainak, kik közül ott voltak: Emile Augier, Alexandre Dumas, Gaston Boissier, Sully-Prudhomme, Camille Rousset, Camille Doucet stb. A gyászmisét Gilbert abbé végezte. A templom közepén óriási ravatal volt fölállitva, mely körül hatalmas viaszgyertyák égtek; az előtérben egy nagy toll és aranyozott lapok. Az egész templom ezüst-pettyes gyászlepellel volt boritva, melyen Corneille czimere volt kifüggesztve. A nagy költő emlékkövét, mely az első oszlopnál van elhelyezve, az orleansi herczeg kegyeletes módon fekete fátyollal födette be. Az emlékkövön a következő fülirás olvasható: «Pierre Corneille, született Rouenben 1606. jun. 6-án, meghalt Párisban, a rue Argenteuil-en 1684. okt. elsején, e templomban van eltemetve. — Emeltetett 1821-ben.» Az emlékkő különben nem felel meg ama helynek: a hol a nagy költő hamvai nyugszanak. Mikor a Saint-Roch földalatti helyiségeiben fütőkészüléket akartak állitani, több urnát fedeztek föl, melyek egyikén még olvasható volt Corneille neve. Később azonban falakat épitettek e helyiségben és ez alkalommal az urnákat, melyek kétségkivül a sirok helyét mutatták, elfalazták. Az urnákat azota nem is sikerült fölfedezni. Csak annyit tudnak, hogy a templomban vannak. A vallásos szertartásnak irodalmi pendantja a Comédie Françaiseben folyt le, hol *Polyencte* és a *Menteur*, a tragédia nagymesterének darabjai kerültek szinre.

— **Szabadságharczi ereklyékkel** gyarapodott e napokban az aradi liczeum régiségtára. Szilágyi Eörs ur ugyanis Sarkadról beküldte az aradi vár 1849-ik évi térparancsnokságának két pecsétnyomóját. Az egyiken czimer nélkül sor, a másikon pedig *korona nélküli czimerrel* köriratban ezen fölirat olvasható: *Az aradi vár térparancsnoksága.* Mindkét pecsétnyomó a nagyváradi apácza-utcza egyik házának padlásán volt idáig elrejtve.

— *Az elektromos léghajó.* A Tissandier-testvérek szeptember 26-iki léghajó-kisérletökről a következő jelentést terjesztették a franczia akadémia elé: 1883 október 8-án csavaros léghajónkkal tett kisérletünk után, lényeges ujitásokat tettünk a kormánylapát szerkezetén, melynek szerepe nem kevésbbé fontos, mint a propeller-csavaré, a melynek hajtására különben mi alkalmaztuk legelőször az elektromos erőt. Ez év szeptemberének 26-án, pénteken tettük második kisérletünket; meg volt mindazon eredménye, a melyet egy csupán kisérleti czélból szerkesztett géptől várni lehet. Léghajónk kitünően engedelmeskedett a kormánylapát mozdulatainak; Páris fölött mindenféle mozdulatokat tehettünk különböző irányban, ezerek szeme láttára. A fölszállás délután négy óra husz perczkor történt. Négyszáz méter magasságban elég erős északi szél ért el bennünket, mire megindítottuk a csavart, de csak csekély gyorsasággal. Pár percz mulva az összes elektromos elemek teljes feszültségben voltak; nagy zink-lemezeink a koncentrált ketted-chromsavas kálioldat segélyével másfél ló erejét adták és a csavar perczenkint 190-szer fordult meg. A léghajó eddig a szél irányát követte, most azonban a kormánylapát segélyével fél kört irva le, a szél ellen ment. Észrevettük, hogy lassan bár, de érezhetően Autenil felé közeledünk, a honnan fölszálltunk. A szél sebessége másodperczenkint három méter volt, mig a mienk csaknem négy. Ekkép daczoltunk a széllel jó negyedóráig, a Grennelle-külváros fölött. Most megváltoztattuk az irányt és az obszervatóriumnak fordítottuk léghajónkat. A Luxembourg-külvárosból látni lehetett, hogy ismételjük az előbb tett mozdulatokat és hogyan hajózunk a szél ellen. Miután több mint egy óráig lebegtünk Páris fölött, megállitottuk a csavart és sorsára hagytuk a léghajót, melyet aztán az elég sebes szél a vincennesi erdőség déli része felé hajtott. A léghajó gyorsasága igy csavar nélkül másodperczenkint 3—5 méter volt. Varenne-Saint-Maur fölé érkezve, a lenyugvó nap fölmelegité gömbünkben a gázat s igy módunkban volt ismét megkezdeni a mozdulatokat. Elindítottuk a csavart és a léghajó pompásan engedelmeskedett a gépezetnek; könnyen értünk földet a kedvezőbbé vált időben. Ha csak egy órával koraibb az idő, visszatérhettünk volna Párisba. A szept. 26-iki felszállás kisérletileg mutatta be az arányos orsóalaku és hátul csavarral ellátott léghajót, a mely ellentállani képes a szélnek. A nélkül, hogy kizárnók az igen hosszu és igen terjedelmes ballonok használhatóságát, azt hisszük, az a rendszer fog megmaradni, a melyet mi alkalmaztunk. Renard és Krebs kapitányok fényesen bebizonyitották, hogy az elől működő csavar és a halformáju gömb is megfelelők; rendkivül könnyü s e mellett nagyerejü mozgató-gépükkel olyan gyorsaságot értek el, mint előttük soha senki. Mi tiszteljük Renard és Krebs urak nagy érdemeit, a mint ők is elösmerték, hogy a léghajózásban az elektromosságot mi alkalmaztuk legelőször.

— **Marlitt**, a hires angol regényirónő felől azt irják, hogy valamikor primadonna volt. A schwarzburg-sondershauseni uralkodó herczegné, a ki nagyon kegyelte, Bécsben énekesnővé képeztette ki és Marlitt k. a. John Eugénia név alatt 1850-ben a sondershauseni udvari szinpadon a Próféta dalműben Fidest énekelte. 1863-tól a herczegné felolvasónője volt és 1865-ben kezdett először irni.

— **Villamvilágitás az aradi szinházban.** Mig Budapesten az uj operaházat gázvilágitásra rendezték be, Aradról bizottságot küldtek föl az aradi szinházban létesitendő elektromos világitás ügyében. A bizottság Salacz polgármester, Parecz gazdasági tanácsnok és Virágh főmérnök urakból állott. A bizottság megszemlélte a nemzeti szinház, a posta, az uj pályaudvar és több nagyobb gyár villamvilágitási berendezését. Ezután a Ganz-czéggel léptek érintkezésbe a szinház berendezési és a világitás napi költségei ügyében. A Ganz-czég kijelentette, hogy a legrövidebb idő alatt részletes ajánlatot nyujt be.

— **Gyilkosság.** Gurbára való emberek egy Hucsu Mihály nevü csermői illetőségü egyént, a ki a Klein báró erdejében summás volt, szeptember 28-ikára virradó éjjel agyonütötték, *fejszével háromfelé vágtak* s az igy eldarabolt holttestet az országut mellé kivonszolták. A reggel arra menő csendőrök találták meg az éktelenitett holttestet s nemsokára elcsipték a gyilkosokat is. Hárman voltak; a fejszéjük még véres volt, mikor elfogták őket. A tett oka, azt mondják, bosszuállás.

Rövid hirek. *Doverből* azt a hihetetlen hirt irják egy angol lapnak, hogy a franczia kormány ezentul minden Calaisba érkező utasra egy shilling fejvámot fog vetni. — *Vesztfáliában* egy bányánál a magas aknatorony tetejéről lelopták egy éjjel a villámhárítót. — *Temesvártt* a város villamos világítása e hó 15-étől kezdve fog rendszeresen történni. — *A király* nevenapja alkalmából holnap, szombaton, az előadások a budapesti tudományegyetemnek mind a négy fakultásán szünetelnek. — *A pénzügyminiszter* azt a 450 frtot, melyet egy magán fél, tiszteletdij czimén, Hilberth Mór pénzügyminiszteri osztálytanácsosnak küldött, s a nevezett osztálytanácsos hivatalos uton beszolgáltatott, az országos kisdedóvó-egyletnek adományozta. — *Magyar-Óvárra* ő felsége a király Vida Ödön betüszedő aug. hó 18-án született első figyermekének saját pénztárából negyven frtot küldött. — *A lembergi* lottóhuzáson tegnap egynek kivételével ugyanazok a számok jöttek ki, a melyek a mult héten a brünnin: 48, 73, 19, 5, 69; a brünni huzáson az 5 helyett 29 volt. — *Stettinben* a Kopenhágából érkező Dronning Loviza hajón a rendőrség, egy kis fülkében a dán nyelven nyomatott Szabadság czimü anarchista lap több példányát találta; a lap a gépmester tulajdona volt

—

= **Rejtélyes csontváz.** A sip-utczai 8. sz. ház udvarán a csatorna kijavitása alkalmával a föld szine alatt mintegy félméternyi mélységben csontvázat találtak. A különös leletről az épitésvezető pallér azonnal jelentést tett a rendőrségnél. A rendőrség megindította a vizsgálatot s ennek folyamán oly körülmények merültek fel, melyekből arra lehet következtetni, hogy e házban oly bűntényt követtek el, mely még mindeddig homályba van burkolva. A budapesti fenyitő törvényszék *Bánó* József vizsgálóbirót küldte ki, a ki ma egy rendőrtisztviselő és két rendőr kiséretében megjelent a mondott helyen. A vizsgálat egy koponyacsont és egy nyakcsigolya hiányát állapitotta meg, de e hiányzó csontrészeket is megtalálták egy félreeső helyen. A vizsgálóbiró kihallgatta a ház lakóit, de ezek semmi felvilágositást nem adhattak, mert a legrégibb lakó is csak másfél év óta lakik a házban. Ha bűntény követtetett el, akkor csakis az utolsó két év aiatt történhetett, mert két évvel ezelőtt a csatornát szintén kijavitották és a csontvázat azon a helyen találták, hol akkor a kövezetet felszedték. Most kihallgatják mindazokat, kik két évvel ezelőtt e házban laktak.

= **A rendőri bejelentő hivatalban** elkövetett sikkasztásokról a következőket irják: A bejelentési hivatal főnöke ellen följelentéseket tettek régebben a birságpénzek inkorrekt kezelése miatt. A rögtön meginditott nyomozások konstatálták e följelentések helyes voltát s *Daczó* Pált kapitányi rangot viselő hivatalvezetőt felfüggesztették állásától. A további vizsgálat vezetésével *Máltás* kapitányt bizták meg. A vizsgálat csak a mult évi január elsejétől ez évi április közepéig terjedhetett ki, mert Daczó korábbi működéseért már megkapta az abszolutoriumot. A vizsgálat, melynél körülbelül 800 embert hallgattak ki, földeritette azt a botrányos állapotot, mely abban a hivatalban uralkodott. A mennyire ki lehetett deriteni, körülbelül 7000 forintnyi birságpénzt vontak el igazi rendeltetésétől. Hogy ez bünös szándékból, vagy pedig a kezelési szabályok nem ismeréséből történt-e, azt majd az illetékes biróság fogja megállapitani. Daczó ellen már meg is tették a bünügyi följelentést. — *Más oldalról* a következőket jelentik ez ügyben: *Daczó* Pál, a bejelentési hivatal főnöke április hó 22-én függesztetett fel hivatalától. *Thaisz* Elek főkapitány és *Harsányi* miniszteri tanácsos jelentek meg a bejelentési hivatalban s előkérték az ügyiratokat, melyekben a felekre birságok rovattak ki. Eme ügyiratok felülvizsgálásából kitünt, hogy a bejelentési hivatal főnöke ezerötszáz forint birságpénzről tartozik számolni. A megállapitott, valamint a még netán fölmerülendő követelés fedezetére Daczó ezerkétszáz forintot helyezett letétbe, egy kuriai biró, s egyik fővárosi előkelő ügyvéd pedig jótállást vállalt érte bármily összeg erejéig, melynek megtéritésére a vizsgálat befejeztével kötelezve lesz. Tekintetbe véve azt a körülményt, hogy Daczó számadásai az 1882-dik év végével felülvizsgáltattak, s részére a belügyminiszterium a felmentést megadta, nem látszik valószinünek, hogy egy év és négy hónap alatt két ezer forinra rugó birságösszeg ne számoltatott volna el. A bejelentési hivatal által kiszabott birságok rendszerint az ötven kr és egy forint közt váltakoznal, e czimen körülbelül négy-öt forint folyik be naponkint, ugy hogy mióta a bejelentési hivatal fennáll, összesen sem folyt be hétezer forint birság, holott már ebből az 1882. év végéig beszedett összegek el vannak számolva. A rendőri bejelentési hivatalban Daczó főnöksége alatt nagy rendetlenség uralkodott; de e rendetlenségeket Daczó a fegyelmi vizsgálat során azzal akarta menteni, hogy a hivatalnál mindig képesitlen egyének nyertek alkalmazást és ezekkel nem tudott boldogulni.

= **Mayne Henrik lovagról**, kinek köröztetését mai számunkban emlitettük, a következőket irják nekünk illetékes forrásból; «A Demachy, R. A. F. Scillière» párisi bankháznak budapesti ügyésze *Schulek* Géza ügyvéd, még junius 15-dikén bünvádi feljelentést tett *Mayne* Henrik lovag, a «Hungarian Gold and Silver Reduction Works limited» társaság akkori budapesti vezérigazgatója ellen, egy 750 font sterlingről szóló váltó miatt, a melyen elfogadóként «gróf Szapáry Ottó» neve volt aláirva s a melynek leszámitolását Mayne lovag (a magyar kir. pénzügyminiszteriummal szerződési viszonyban álló) párisi bankháznál 1883-ban az által eszközölte ki, hogy «gróf Szapáry Ottót» gazdag, de tékozló életmódja miatt gyakori pénzzavarban szenvedő magyar mágnásnak és pedig gr. Szapáry Gyula magyar pénzügyminiszter fivérének adta ki. A párisi bankház csak május végén tudta meg, hogy «gróf Szapáry Ottó» nemcsak nem fivére a magyar pénzügyminiszternek, hanem, hogy «gróf Szapáry Ottó» nevü magyar mágnás nem is létezik. A párisi bankház váltótárczájából előkerült később még egy másik, 500 font sterlingről szóló váltó is, ugyancsak «gróf Szapáry Ottó» elfogadó aláirásával; azután egy 550 fontról szóló harmadik váltó, «gróf Wimpffen H.» elfogadó aláirásával, a kit Mayne lovag viszont a párisi osztrák-magyar nagykövet fivérének mondott. Ez a Wimpffen gróf is képzelt egyéniség. E három váltóra vonatkozólag elrendelték a lovag ellen a bünvizsgálatot váltóhamisitás és csalás miatt. A bünvádi vizsgálat folyamán *Schulek* ügyvéd 1884. szeptember 6-án kérvényt nyujtott be Mayne lovag elfogatása iránt, a mely kérvénynek a vizsgálóbiró szeptember 9-ikén 27295. sz. a. helyt adott s a fővárosi főkapitányságot Mayne lovag rögtön való elfogatásával megbizta. Minthogy pedig Mayne lovag időközben Londonba «utazott» s attól lehetett tartani, hogy onnan megszökik: a főkapitányság behatóan indokolt távirati megkeresést intézett Mayne lovag elfogatása végett közvetlenül a londoni rendőrséghez. Habár főkapitányságunknak ez erélyes és gyors eljárása nemcsak a halogatással járó veszély által, hanem az 1874. II. tvcz. XI. szakasza által is teljesen indokolva volt, a londoni rendőrségtől mégis a következő távirati válasz érkezett: «Please apply for Mayne's arrest through diplomatic channel», («Tessék Mayne elfogatását diplomácziai uton eszközölni».) Ennélfogva most már az ügy csakugyan a «diplomatic channel» hosszu és tekervényes utján folyik. Kérdés, hogy fog-e Mayne lovag urnak tetszeni ez eljárás végét Londonban bevárni?»

= **Szerencsétlenség.** *Georgevics* Radován 30 éves ó-moldvai lakos mult szombaton saját vigyázatlansága következtében a Dunába esett és nyomtalanul eltünt a habok közt. Holttestét még nem találták meg.

= **Körözött gyilkos.** A kalocsai szolgabirói hivatal értesitése szerint *Molnár* János fajszi lakos kedden este 9 órakor Gombkötő éjjeli őrt agyonszurta s aztán megszökött, minek következtében országszerte körözik.

= **Öngyilkosságok.** *Benedek* Jakab 67 éves szolga, a ki éveken át szolgált a sebestyén-téri pinczérelhelyezőintézetben, tegnap déli 12 órakor felakasztotta magát egy ajtó sarkára. Az öngyilkosságot csak délután 3 órakor vették észre. Midőn az ajtót nagy nehezen betolták, a zsineg elszakadt s a holttest végigzuhant a szoba padlóján. A szegény ember nagy nyomorusággal küzdött s e miatt az utolsó időben ivásnak adta magát. — A külső váczi uton, az ördög-árok tájékán tegnap este egy férfit találtak felakasztva. Levágták és a halottas házba szállitották. A zsebében lelt munkakönyv szerint az öngyilkos *Altmann* József 54 éves gombkötő volt.

= **Szélhámosság.** A halotti bárczákkal való szédelgés, ugy látszik, egy pár embernek állandó foglalkozása a fővárosban. Tegnap egy középkoru tisztességesen öltözött ember jelent meg Horváthné szül. Deleonis Vilma asszonynak Donáti-utczai lakásán és az általa mult hó 30-án eltemettetett Szumrák Miksa bonczolásáért a felmutatott halotti bárcza alapján 2 frt 80 krt követelt. Az urnő eleintén gyanakodott, de midőn ez több a napokban elhunytnak bárczáit is felmutatta, kifizette a kért összeget s csak később, midőn a Rókus-kórházban kérdezősködött, jött nyomára a csalásnak. Jelentést tett a rendőrségnél, mely nyomozza a tettest, kiben a személyleirás szerint egy volt kórházi szolgát ismertek fel.

= **Gyilkos merénylet.** *Horváth* Károly mészároslegény, ki már több izben volt alkalmazva *Kholwed* György mészárosmester tüzoltó-utczai üzletében, az utolsó időben ivásnak adta magát s kötelességét annyira elhanyagolta, hogy gazdája komolyan megintette, hogy ha dolgát rendesebben nem végzi, kénytelen lesz szolgálatából elbocsátani. Minthogy azonban a többszöri jóakaró figyelmeztetés semmit sem használt s Horváth napról-napra hanyagabb lett, gazdája nehány nap előtt csakugyan felmondott neki és elbocsátotta. Tegnap este Horváth megjelent volt gazdája üzletében s kérte hogy fogadja vissza szolgálatába, de a mester kereken kijelentette, hogy még ingyen sem használhatja. Mivel a legény nem tágitott, sőt erőszakoskodni kezdett, Kholwed ki akarta őt tolni az ajtón. Erre Horváthot annyira elfogta a méreg, hogy csizmaszárából előrántott egy élesre fent mészároskést s azzal volt gazdáját összevissza szurkálta. Arczán oly mély sebet vágott, hogy a kés hegye az állon alul jött ki, s midőn a dühödt ember kését innen kirántotta, nyeléig mártotta a szegény 50 éves ember vállába. A dulakodás zajára s a megtámadott ember segélykiáltásaira nagy néptömeg gyült össze az üzlethelyiség előtt, s csakhamar megérkezett egy rendőr is, a ki a tettest letartóztatta s a józsefvárosi kapitánysághoz kisérte. A sulyosan sérült öreg embert beszállitották a Rókus-kórházba. A beteget délben a vizsgálóbiró és egy rendőrfogalmazó kihallgatta s vallomásáról jegyzőkönyvet vettek fel. A tettesről azt beszélik, hogy a merénylet elkövetése előtt korcsmában mulatott s többeknek mondotta, hogy ha gazdája vissza nem fogadja, kegyetlenül bosszut áll rajta.

= **Öngyilkossági kisérlet.** *Hajós* Ferencz 18 éves kereskedő-segéd tegnap reggel mérget ivott, de korán észrevették s beszállitották a kórházba. A gyorsan alkalmazott orvosi segély ma már teljesen meggyógyitotta.

A trónörököspár Magyarországon.

Görgény-Szent-Imre, okt. 3. A mai vadászat ismét sikerült. *A trónörökös megint egy nagy négy éves medvét lőtt* a Tyris havasrészben. A vadászatra reggeli ½7 órakor vonult ki a társaság. Az első hajtásra Bornemisza Tivadar báró egy medvét elhibázott, a második medvét Mancza alvadász visszariasztotta; a második hajtás végén felvert barna medve a trónörökös állásának tartot, a trónörökös az első lövéssel a medve hátgerinczét törte össze, a második lövés szügyén találta, a harmadik fejébe röpitette a halálos golyót. Ezzel a hajtás bevégeztetvén, a vidám társaság reggelizett. — A *trónörökös* főfájást érezvén, haza kivánt menni, de felhivta a társaságot a vadászat folytatására, Teleky gróf azonban kijelentette, hogy a trónörökös távollétében a vadászatot nem folytatják és igy a társaság eloszlott. A kastélyban a vadászat sikerét a legnagyobb örömmel fogadták. Az elejtett maczkot zöld galyakra kiteritették. Este 6 órakor udvari ebéd volt, melyre a vadász-társaság meg volt hiva, nyolcz órakor fáklyás menet fog rendeztetni. Holnap a társaság a «Dorz» erdőségben fogja a vadászatot folytatni. Holnap reggel fél 7 és 9 órakor ő felsége nevenapja alkalmából udvari mise lesz, melyek egyikének tartására *Kovács* marosvásárhelyi apátplébános kéretett fel.

Görgény-Szent-Imre, okt. 3. (O. É.) A király nevenapjának előestéjét Görgényben fényes kivilágitással ünnepelték meg. 7½ órakor fáklyásmenet vonult be a kastély tágas udvarára és a trónörököspár lakosztályával szemben megállt. A fáklyásmenet élén Salamon népzenekara volt, mely hazafias darabokat játszott. Az ebédlőterem ablakai alatt a fáklyások lebocsátották a földre fáklyáikat. Girsik erdőigazgató intésére a fáklyásmenet *Wagner* főerdész vezetése mellett nyolczas alaku kerületekben körüljárta a kastély udvarát, aztán a fáklyát leeresztve, tisztelgett, mire a néptömeg lelkes éljenzésben tört ki. Később a fáklyások szép rendben visszavonultak. Az udvari étterem ablakaiból a trónörököspár és az udvari vendégek szemlélték az ünnepet. Az egész kastély ki volt világitva, a községbeli házak ablakai szintén. A rendre *Kőrössy* szolgabiró ügyelt fel. — Nyolcz órakor a trónörököspár vendégei kiséretében az étteremből levonult a park előrészében zöld ágakra kiteritett medvéhez, melyet a fáklyások, vadászok, hajtók, kürtösök a vadá zebekkel körülállottak. Rudolf trónörökös könnyü szalonruhában, vadászkalappal és *Stefánia* trónörökösné barna felöltőben, fején fehér csipkekendővel jelent meg. A kürtösök harsány kürtszavára éljenzés hangzott fel a körülállók ajkain. *Pálffy* grófnő udvarhölgy Salamon zenekarához lépve, meghagyta, hogy magyar népdalokat, továbbá a «Donau-Walzert»-t és a «Boccaccio induló»-t játszák. *A magyar népdalokat Stefánia trónörökösné, Pálffy* grófnő, *Károlyi* és *Teleki* grófok hangosan énekelték. A keringőknél *Ferencz* főherczeg is segitett. *Rudolf* trónörökös szivélyesen társalgott a vendégekkel. A trónörökösné később *Pálffy* grófnővel a zenekar felé fordult és hangosan mondta, hogy mely magyar népdalokat játszák. A kiváncsi közönség lelkesült éljenzésbe tört ki. A permetező eső legkevésbbé sem zavarta a medve-tor megülését. Félkilenczkor a trónörököspár a közönség harsány éljen és «szetreaszke» kiáltás közben a kastélyba vonult, hová az udvari társaság követte. A kastélyban ezután thea-estély volt. A hajtók, vadorók és erdővédek fejedelmi áldomásban részesültek.

*

A tegnap elejtett medve tora felől utólag még következőket jelenti egy görgényi tudósitás: Mikor tegnap az elejtett vadászzsákmányt a tölgyfalombokkal diszitett ravatalra kitették, és Rudolf trónörökös és Stefánia trónörökösnével az élükön az egész vadásztársaság, u. m. Ferencz Ferdinánd főherczeg, nassaui Vilmos herczeg, gr. Bombelles főudvarmester, Pálffy grófnő udvarhölgy, gr. Teleki Samu, gróf Károlyi István, báró Emich udvari tanácsos, Wurmbrand Ferdinánd, Leo és Hugó grófok, gróf Bethlen Gábor, báró Kemény Kálmán, báró Bornemissza, dr. Lányi törzsorvos, Macskássy Ferencz és fia, Pausinger központi főerdész és a vadászat rendezője és Kőrössy szolgabiró az udvari ebéd után lementek a feldiszitett, fáklyafénynyel megvilágitott udvarra. Salamon czigányzenekara több magyar népdalt adott elő, a többi közt általános kivánságra a *Kőrösi lányt* is. Egyszerre csak ő fensége a *trónörökösné* a legtisztább magyar kiejtéssel elkezdi a dalt tiszta csengő hangon énekelni. Általános lett a jókedv. Megoldattak az etiquet lánczai; a társaság több tagja, igy Ferencz Ferdinánd főherczeg, Pálffy grófné és gróf Teleki követték a fenséges asszony példáját és együttes énekben hangzottak fel a kedvelt magyar népdalok. Lelkes éljenzés fejezte be az éneket. Később a legjobb kedélyben az egész társaság theához ült.

*

A trónörököspár nagykárolyi időzése alkalmára Károlyi István gróf lerendelte Budapestről Berkes Lajos bandáját. A banda minden egyes tagja számára a régi czigány vajdák öltözetének mintájára, nagy ezüst gombokkal ellátott egyforma diszruhát készittetett. A ruhákat tegnap küldték el Nagy-Károlyba, a zenekar tagjai pedig e hó 6 án utaznak oda.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A népszinházban** ma este a Donna Juanita került szinre Pedritta szerepében Vári Mariska kisasszonynyal. Pedrittát eddig Szelényi Anna asszony játszotta. A mai szerepcsere nem vált az előadás kárára. Vári Mariska üde hangja, csinos éneke a közönség élénk tetszésében részesült, ugy hogy többször felhangzott a buzditó és elismerő taps. Holnap szombaton Hegyi Aranka k. a. első felléptével betegsége után *Hoffmann meséit* adják. Ez alkalommal lép föl utoljára Kápolnai, kinek távozása folytán a darab végkép letünik a müsorról. Vasárnap *Az igmándi kispap* kerül szinre Blaháné asszonynyal.

— **A magyar képzőművészet az orsz. kiállitáson.** Az 1885-iki budapesti kiállitás képzőmüvészete és mürégészeti orsz. szakbizottsága tegnap este ½ sugáruti mücsarnok tanácstermében *Ráth* György elnöklete alatt ülést tartott, melyen a nagy számban megjelent bizottsági tagokon kivül az országos bizottság részéről *Matlekovits* Sándor elnök, gróf *Zichy* Jenő másodelnök és *Schnierer* Gyula kiállitási igazgató voltak jelen. A tanácskozmány első tárgyát a kir. József-müegyetem tanácsának a kiállitás oktatásügyi szakosztályához intézett átirata képezte, melyben a kiállitáson való részvételét ahhoz a feltételhez közti, hogy az e czélra szánt nagy értékü müszerek, gépek, minták és rajzok tüzmentes elhelyezést nyerjenek, tehát a kiállitáshoz szükséges tér ne az oktatásügyi szakosztály faépületében, hanem vagy a nagy iparcsarnokban, vagy a képzőmüvészeti szakosztálynak szánt külön épületben jelöltessék ki. Minthogy a tömeges bejelentések folytán az iparcsarnokban már nem áll hely rendelkezésre, az országos bizottság a képzőmüvészeti szakbizottsághoz küldte át véleményadás végett ez átiratot. A bizottság beható eszmecsere után tekintettel arra, hogy az orsz. kiállitás mücsarnokában a képzőmüvészeti és mürégészeti tárgyak az összes termeket egészen be fogják tölteni, de meg e tisztán müvészi tárgyaknak emelt épületben a müegyetem kiállitása az összhangot zavarná, ennélfogva a szakbizottság egyhangulag e kérelem teljesitése ellen nyilatkozott. Dr. *Szmrecsányi* Miklós jegyző ezután bemutatta a képzőmüvészeti csoport részére eddig érkezett bejelentéseket. E szerint mostanáig 129 müvész 270 müvet jelentett be. E szám a bejelentési határidő leteltéig, november hó 1-ig valószinüleg tetemesen gyarapodni fog. *Munkácsy* Mihálynak amaz igérete, hogy az országos kiállitáson a «Krisztus a Kalvárián» czimü festményének szintén életnagyságu alakokkal külön kidolgozott feszület-csoportjával s egy nagyobb életképpel részt fog venni — a bizottság örömmel vette tudomásul. Szintén kedvezően fogadták *Tilgner* Viktor Bécsben tartózkodó magyar szobrász levelét, melyben tudatja, hogy müveit csoportosan szándékozik kiállitani s erre a czélra 8 négyszögméternyi terület kijelölését kéri. A bizottság készséggel teljesité e kérelmet s felhatalmazta a végrehajtó bizottságot, hogy szobrászoknak, a mennyiben csoportosan akarják müveiket kiállitani, hasonló engedményt tehessen. *Schnierer* Gyula kiállitási igazgató kérdése folytán a bizottság a kiállitási főépület előcsarnoka részére ő felsége mellszobrának elkészitésére *Strobl* Alajost véli felszólitandónak, mint a ki az opera számára csak nemrég készitette el a király kitünően sikerült mellszobrát. A bizottság *Keleti* Gusztáv és *Perlaky* Kálmán bizottsági tagokat kérte fel, hogy a márvány mellszobor megrendelése czéljából a müvészszel érintkezésbe lépjenek. Végül *Keleti* Gusztáv a végrehajtóbizottság elnöke jelenté be, hogy *Benczur* Gyula a képzőmüvészeti szakosztály képes tárgymutatójának czimrajzát magára vállalta s e napokban várható hazajövetele után el fogja késziteni. Az ülés ezzel véget ért.

— **A német szinházban** Schiller *Ármány és szerelem* czimü szomorujátékát adják holnap, király ő felsége nevenapján, a nézőtér teljes kivilágitása mellett. Ez ünnepi előadásban a társulat legkiválóbb tagjai vesznek részt.

— **Filharmoniai hangversenyek az operaházban.** A filharmonikusok egyesületének legutóbbi választmányi ülésén *Erkel* Sándor elnök bejelentette, hogy az operaház főintendánsa: báró Podmaniczky Frigyes a választmány kérelmére megengedte, hogy az egyesület ezentul hangversenyeit az operaházban tarthassa. Az egyesület választmánya Podmaniczky intendánsnak e szivességéért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott s elhatározta, hogy ez idényben 7 hangversenyt fog rendezni, és pedig: hatot a pénztár, a hetediket pedig a filharmonikusok özvegyeinek és árváinak nyugdij-alapjára javára. Az első hangverseny november hó 5-én fog megtartatni,

— **Pör egy páholy miatt.** *Bécsből* irják nekünk: Jauner nyolcz év előtt megvette Leontól az an der Wien szinházat 400,000 forintért. A szerződés egyik pontjában Jauner kötelezte magát, hogy Leonnak és családjának ingyen páholyt bocsát rendelkezésére s Leonék e joga fönmarad akkor is, ha a szinház más kézre jutna és csak a Jauner halálával enyészik el. Jauner az an der Wien szinházat tudvalevőleg eladta Schönerer kisasszonynak, mert ő, kit a Ringszinház katasztrófája után vétkes gondatlanságért elitéltek, a bécsi hatóságtól többé szinházkonczessziót aligha kaphat. Schönerer kisasszonytól a szinházat Zappert bérelte ki; a müvezető és hallgatva bár, de tényleg az igazgató Jauner, a mit a hatóság már sejt és fenyegetődzik is a konczesszió visszavonásával. Jauner a szinházat eladta Schönerer kisasszonynak, nem kötötte ki a Leon-család részére az emlitett páholyt és mikor az an der Wien szinház első előadásának estéjén Leon ur megjelent a szinházban, hogy elfoglalja páholyát, megértették vele, hogy neki páholya nincs. Leon ur sietett Jaunerhez követelni jogát, de hasztalanul. Leon tehát most pörli Jaunert, azt követelve tőle, hogy béreljen számára az an der Wien szinházban páholyt. Bécsi szinházi körök nagy érdeklődéssel várják a pör végét.

— **«A halál öble.»** Igy hivják *Payer* Gyulának, az osztrák-magyar éjszaksarki expediczió egyik vezetőjének szenzácziós festményét, melyet most a bécsi mücsarnokban bámul a közönség. Payer, kit eddig csak szorgalmas természetbuvárnak ismert a világ, e képével a kiválóbb festők sorába emelkedett hirtelen. *A halál öble* részét teszi egy nagyobb kép-cziklusnak, mely a Franklin-féle expediczió pusztulását fogja ábrázolni. Sokan lesznek még manapság, a kik nem feledték el azt az óriás izgatottságot, melyet a szerencsétlen expediczió sorsa okozott világszerte. Huszonhét hajóraj indult el az expediczió tagjainak fölkeresésére s csak az utolsó deritett világot a század egyik legborzasztóbb tragédiájára. Az expediczió tagjai közül egy sem menekült meg, nagyrészüket a legszörnyübb halál, az éhség ölte meg. Sir John Franklin az 1854-ben talált följegyzések szerint 1847. jun. 11-én halt meg s az első hajóraj csak 1850-ben indult el, hogy az expedicziót fölkeresse. A Franklin emberei közül 1848. tavaszán veszhettek el az utolsók s ezek a hősei Payer Gyula festményének. *A halál öblének* nevezték King William szigetének azt a helyét, ott a nagy folyó torkolatánál, hol e szerencsétleneket megtalálták. Ott akadt rá Clintock kapitány egy kilencz méter hosszu, gondosan fölszerelt csónakra. Csontvázak voltak benne, fegyverek, lőszerek, ruhák, szerszámok, thea, dohány és husz kilo csokoládé, tehát ugyszólva semmi élelmi szer. Két töltött fegyver volt neki támasztva a csónak oldalának; a bundák és egyéb ruhaneműek állapota arra vallott, hogy farkasok vagy medvék lakmároztak a holttesteken. Igy szóltak a jelentések. Payer képe Franklin utolsó társainak tragikus halálát mutatja. Kietlen pusztaság köröskörül; jég és hó, a háttérben King William földje; a levegőt csodálatosan éles holdvilág rezgi át. E kietlen pusztaságban van a sajka, félig eltemetve a hóval. Az utolsó élő, Crozier kapitány, a kiről azt állitják, hogy mégis megmenekült s éveken át tartózkodott az eszkimók között, görcsösen kapaszkodik a fölfelé fordult csónak-gerinczbe, lövésre készen, mert egy óriás medve közeledik, hogy megrohanja a halottakat, kik szana-szét hevernek a csónakban, néhányan közülük ijesztően eltorzult vonásokkal. Voeux hadnagynak ég felé nyujtott karjai már maguk is mondhatatlan szenvedésre mutatnak. A nézőnek eszébe jutnak a Greely-féle expediczió élményei, melyeknek hirére még most is megborzadunk. — A bécsi lapok ismertető czikkei nagyon dicsérik a kép megragadó, elszomoritó hatását, de nem tagadják, hogy a festő technikája még nem egészen kifogástalan.

— **Külföldi zenészeti hirek.** *A meiningeni* zenekar Bécsben megtartandó Beethoven-hangversenyének müsora: 1. Coriolán nyitány. 2. C-dur symphonia. 3. Rondino Es durban 2 oboa, 2 klarinet, 2 fagott és 2 kürtre. 4. Nagy fuga, vonós zenekarra B-durban. 5. Egmond-nyitány. 6. Ötödik symphonia. — *Wilt Mária* asszony megkezdé Prágában vendégszereplését Don Juanban. A müvésznő a moszkvai filharmonikus társaság meghivásának engedve, egynehány hangversenyben közre fog müködni. — *A párisi* olasz opera igazgatója Maurel nyilvánosságra hozta a Patti Adelinával megkötött szerződést, mely szerint a müvésznő október hóban két vagy háromszor lép fel Violetta szerepében, a miért 25,000 illetve 30,000 frank tiszteletdijat kap. Az igazgató reméli, hogy a müvésznő által emlitett törvényes akadályok el lesznek háritva. — *Rubinstein* Elveszett paradicsom czimü oratoriuma november 17-én kerül előadásra a Caecilia-egylet hangversenyében. Az előadást a szerző maga fogja vezetni.

SPORT.

— **Az udvari parforce-vadászatok** most már napirendre kerülnek. Holnap lesz a második meet korán reggel a nyolczas covernél, Esterházy Miklós gróf a falkanagy személyes jelenlétében. Holnap is rókákra fognak vadászni; a jövő héten három üzés lesz és akkor remélhetőleg többen fognak azokban részt venni, mert a budapesti lóversenyekre vissza térnek mindazok a sportsmanek, kik jelenleg még a külföldön tartózkodnak. A vadászszemélyzet az idén is jóformán ugyanaz lesz mint volt a mult évben. Csak az első whipper-in tisztét tölti be uj ember, mert a mult évben e minőségben alkalmazott egyén egy vadászat alkalmával szerencsétlenül járt és azóta nem használható többé e czélra. Mint kaposztásmegyeri tudósitónk értesül, az idén a lovasvadászatok nagy száma sok előkelő külföldi vadászvendéggel is fog gyarapodni. Egy részök Megyeren, Esterházy Miklós grófnál, más részök a fővárosban fog lakni. A királynét Megyeren eddig hasztalan várták. Mindazáltal valószinü, hogy a jövő hét tartama alatt megtekinti itt levő kedvencz lovait.

— **A stájerországi udvari vadászatok.** *Mürzsteg*-ből jelentik tegnapi kelettel: Kora reggel sürü köd

---

és egy szép napon majd felfordul, mikor la Germonièrebe megy.

— Meg van, gondolá Roger, az a Du Pomméval az, ki megbizta az orvost kérelmével . . . és bizonyosan nem utasitják vissza, most, miután oly gazdag. Adná Isten, hogy a másikat választotta volna.

Subligny már kezében tartotta a gyeplőt.

Mellé kellett ülni, és várni, mig tetszeni fog neki befejezni kiméltelen közléseit annak kijelentésével, hogy hát melyiket választotta a két nővér közöl Vignemalék gazdag örököse.

A ló, melyet az orvos a nem létező kocsisnak szánt ülésről hajtott, lassu ügető lépésben indult meg, s nehány forduló után betért a «nemzeti» utczába.

Ez, szokás szerint telve volt őgyelgőkkel, kik a szép ifju megjelenése felett az orvossal, mindenféle okoskodásokba bocsátkoztak. A kocsizás iránya tudtokra adá, hogy La Germonièrebe hajtanak, s ebből könnyen következtették, hogy az idegen az egyik Daudierne kisasszony kérője. A hir villámgyorsasággal terjedt, s háromnegyed órával későbben már egész Arcy tudta azt. De senki sem ismerte meg a kis Pontac Rogert, ki rövid ruhácskában és fapapucsban kóborolta be hajdan a le fougerayi erdőt és vidékét.

— Látod édes barátom, mondá Subligny, már nem ismernek meg e járdataposók. Igen örülök rajta, mert semmit sem nyernél társaságukkal. A falusiaknak szerencsétlenségre jobb emlékező tehetségök van, miután egyik csakugyan megismert, midőn rokonod kertje körül sétáltál.

— Szerencsétlenségre? miért? talán csak mehetek, a merre akarok? kérdezé Pontac meglepetve.

— Mindenesetre . . . de a jóakarat nem jellemző vonásuk az arcyi lakosoknak. Nincs fogalmad az ostobaságokról, melyeket kigondolnak. De te azt fel sem veszed, és igazad van. Azonban visszatérve ostobaságukra, mondd csak . . . nem találkoztál soha Roch Ferrerrel?

— Roch Ferrer? Sohasem hallottam e nevet.

— Jó! de talán ismered az egyént, ki e nevet viseli. Husz év körüli ficzkó, ki az erdőkben tanyázik, mint valami huron, és vadorzással tengeti életét. Találkozhattál vele, midőn hurkokat vetett a herczeg birtokain.

— Oda nem merne jönni. A bretechei erdőt igen jól őrizik. És hogy meggátoljam őt a vad pusztitásában, estére mindjárt figyelmeztetem a herczeg tisztartóját.

— Ne tedd azt kérlek, ez a fiu engemet érdekel. Kétszer vagy háromszor összefoldoztam valami eltört tagját, s meg van az a gyöngém, hogy ragaszkodom betegeimhez, éppen mint mikor még az ezrednél voltam.

— Miért nem szegődik el, a helyett, hogy csavarog? Ha találkozom vele, ezt fogom neki tanácsolni.

— Nem követné azt, és igen kérlek, ne szólj hozzá, ha találkoznál vele.

— Éppen nem óhajtok társalgásba elegyedni védenczével, orvos ur, de miről ismerjem meg?

— Oh! e tekintetben nem lehet csalódnod. Nem hasonlit se paraszthoz, se urhoz. Arcza olajszinü, és haja mint a fekete zománcz. . . .

— Hát olyan czigány fajta?

— Tökéletesen az. — De csakugyan, nem tudom, miért beszélek neked róla.

Subligny nem mondott igazat, mert éppen nem véletlenségből vetette oda egyszerre Roch Ferrer nevét. Meg akart győződni, hogy az ügyész feltevései alaptalanok. Roger őszinte és világos feleletei teljesen megnyugtatták. De nem tartotta szükségesnek, tudatni e derék fiuval a nevetséges gyanusitásokat, melyek ellene irányultak. Egy pillanatig azt gondolta, hogy elmondja neki, Roch miként volt jelen Vignemalék halálánál. Ez igen természetes lett volna, és ő még is hallgatott. Minek szerezzen alkalmat, hogy e két ember, kiket egy uj gyártásu hivatalnok máris azzal vádolt, hogy bűn elkövetésére szövetkeztek, egymáshoz közeledjék.

Arra is gondolt, nem lenne-e jobb ha La Germonièreben, Roger bemutatásánál, ennek rokonságát Vignemalné asszonynyal egészen elhallgatná.

— Miért ne? mondá magában. Mikor Daudierneék megtudják, hogy a herczegtől jön, már nem fognak emlékezni, hogy én őt tegnapelőtt, a megkárositott örökösök egyikéül emlitettem. Ha visszaemlékeznének reá, kötelességöknek tartanák vigasztaló nyilatkozatokat tenni előtte, a mi őt zavarba ejtené. És egyébről se lenne szó, mint a szerencsétlenségről. S az igen siralmas állapot. Határozottan, én egy szót se szóllok. Az ő dolga, hogy akar-e bánatos rokonként szerepelni.

A ló csak haladt egyforma lépésben, s már megtették a fele utat.

— Közeledünk La Germonièrehez, mondá Pontac. Már látom a tertrei erdő fáinak tetejét.

— Bizonyosan sokat kószáltál itt gyermekkorodban? kérdé az orvos.

— Mindennap eljöttem a parkba, mikor még a ház lakatlan volt. Csukott szemmel sem tévednék el benne.

— Daudierne asszony 1871-ben vette e birtokot, de az első három vagy négy évben nem igen jött ide. Leányai neveltetése Párisban tartóztatta.

— Gondolom, kettő van neki.

— Igen, és egy fia, ki nem ér annyit mint nővérei.

— Körülbelől egy idősek? kérdezé Roger, hogy az orvost helyes utra vezesse.

— Az idősebb huszonhárom éves; fiatalabb husz és fél. Már itt az idő, hogy férjhez menjenek, különösen az idősbik.

— A mint ön mondá, az már nem is halad soká.

— Abban sohasem biztos az ember. Azért, hogy megkérjük egy jó családbeli fiatal leány kezét, ki tudja, megkapjuk-e azt. E kisasszonyoknak van joguk válogatósaknak lenni . . . különösen Laurencenak . . . és anyjuk nem oly nő, ki erőltetné őket valakihez.

Roger remegett a Laurence név hallására, mely nem az volt melyet a Lémon-sziklai viszhang ismételt. Subligny ur szavai azt látszottak jelenteni, hogy küldetése az idősebb nővért illeti, azt, kinek már ideje férjhez menni. Germaine a fiatalabb volt-e? Roger nem tudta, de megtudhatta a nélkül, hogy titkát elárulná.

— Laurence kisasszony a fiatalabbik nemde? kérdezé félénken.

— Oh nem, felelé élénken az orvos. Ő az idősebb, és én még csábitóbbnak találom, mint Germainet, ki három évvel fiatalabb. Mind a kettő imádandó fiatal leány, de Laurence tökéletes nő lesz.

— Mig ellenben nővére . . .

— Istenem! hát nővérében meg van a magva minden tulajdonnak, mely biztositja a házasság boldogságát. Csak ki kell azt fejteni, s az a férj dolga lesz. Ha meg tudja magát szerettetni általa, a legboldogabb ember lesz. De ha ellenszenvet gerjeszt benne, semmiről sem felelnék. Germaine meggondolatlan, önfejü és hajlama van a regényeshez. Később majd megjavitja e könnyü hibáit. De Laurence már érett a férjhezmenetelre.

— Semmi kétség, mondá Roger magában, egészen megnyugtatva. Az idősebb leend Du Pomméval né asszony.

(Folytatása következik.)

nehezedett Mürzsteg vidékére, elboritotta a vadászterület magaslatait s e mellett hüvös szellő lengedezett. A mürzstegi vadászkastélyból indultak a fejedelmi vadászok. A *király* a Lachalmra ment föl, *Albert* szász király a Fischerriegelre, *Vilmos* porosz és *Lipót* bajor herczeg a Naszkörre. Mire a magaslatokra értek, olyan sürü volt a köd, hogy a vadászok alig láthattak. A király mindaz által leteritett egy tizágu szarvast, a szász király pedig egy tizenkét águt. Lipót herczeg meglőtt a sürüségben egy szarvast, de a vadászok nem tudtak ráakadni a zsákmányra. A regg különben sem kedvezett a cserkészetnek. Kilencz óra tájban áttörte a nap a sürü ködfátyolt s a vadászok a legpompásabb őszi időben gyönyörködhettek. Erre azután előkészületeket tettek a nagy hajtóvadászatra, mely a Veitschalpén alul, az erdőkerület legszebb részében folyt le. Tiz órakor volt az indulás. A vadászok sziklafalak közt és erdős magaslatokon foglaltak állást. Délután 1 órakor dördült el a jelző lövés. Az erdő egyszeriben megélénkült s az egymást követő lövések hirdették a vadak futásának irányát. Három órai lövöldözés után eloszlott a füst; ujra csend volt az erdőben s a holdvilágos éjben szállitották Mürzstegbe az elejtett vadakat. A zsákmány öt szarvasból és 69 zergéből állott. A király négy zergét lőtt, a szász király tiz zergét és egy nyolczágu szarvast, Vilmos porosz herczeg öt, a toskanai nagyherczeg hat, Lipót bajor herczeg öt zergét. A többit a meghivott főurak ejtették el. — A hajtás négy órakor ért véget és öt órakor már együtt voltak a fejedelmi vadászok a vadászkastély társalgó termében, elbeszélve egymásnak élményeiket. Ezalatt teritettek. A király megkérte vendégeit, hogy sétáljanak át az ebédlőbe s miután valamennyien elhelyezkedtek az asztal körül, maga adott jelt az ételek fölhordására. Ebéd után kivonult a társaság a kastély elé, hol az elejtett vadak voltak kiteritve szép sorban. Legelsőnek tették a szász király tizenkét águ szarvasát, melyet nem győztek csodálni. «Hányat lőttél, Vilmos?» — kérdé a király a porosz herczegtől, ki a fáklyák világánál nézte a maga zsákmányát. — «Kilenczet, felség, csupa zergebakot.» — «És te?» — szólt ő felsége a szász király felé fordulva. — «Tizet!» — volt a válasz. — A király sorra kérdezte vendégeit, hogy mennyire kedvezett nekik a szerencse s észrevette, hogy a környékbeli urak és az erdőtisztek hajadonfővel állanak egy sarokban. «Ugyan tegyék föl kalapjaikat az urak» — mondá a király s tovább nézte az elejtett vadak csoportját, melyben 5 szarvas és 57 zerge volt, melyek közül hatott a merani grof teritett le. Negyedóra multán visszatért a társaság a szép vadászkastélyba s nemsokára pihent mindenki, mert másnap reggel már 7 órakor kezdődött Schwarzenbach mellett a hajtovadászat.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A vizvezetéki igazgató** ellen a pesti kőszénbánya és téglagyár részvénytársulat évekkel ezelőtt csalási vádat emelt. Ez abból az alkalomból történt, mikor a társulat a sok ezer forintra rugó szénszállitási üzlettől a szállitási időtartam alatt elesett. A budapesti törvényszék megszüntette a bünvádi eljárást, mert a vád alaptalansága kiderült. E végzést a kir. tábla is jóváhagyta. A törvényszék azonban hivatalból nem inditott rágalmazási pert a téglagyár és kőszénbánya társulat ellen, mert a vizvezetéki igazgató nem tekinti köztisztviselőnek. Most, mint halljuk, a föv. tanács sürgeti a rágalmazási per meginditását, mert Wein ur köztisztviselőnek tekintendő, minthogy a vizvezeték a fővárosnak nem üzletszerü magánvállalata, hanem egy közegészségi s köztisztasági intézmény s mint ilyen a közigazgatás egyik ága. Ezt bizonyitja az is, hogy a vizvezetéki dijhátralékokat nem birói itélet alapján birói végrehajtó, hanem közigazgatási uton városi közeg hajtja be.

— **Kada Mihály** alpolgármester két heti szabadságra utazott. Távolléte alatt teendőiben *Alkér* Gusztáv tanácsnok helyettesiti.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A budapesti (budai) torna-egylet** tagjai és ezek családtagjai részére, a varszinházban, földszinten jobb oldalon első sorban levő nyolcz zártszéket a téli idényre minden előadásra bérbe vette. Az egylet tekintet nélkül a napiárra, mindig 1 forintjával adja a tagoknak a jegyeket. Előjegyezni nem lehet s a jegyeket e hó 5-től (vasárnap) kezdve azok kapják meg, kik az előadás napján előbb jelentkeznek az egyleti helyiségben.

— **Az első magyar általános nyugdijegyesület** e hó 5-én, vasárnap, d. e. 11 órakor, a fővárosi iparosok körének helyiségében (IV. ker. Ferencziek bazára, I. emelet) tartja alakuló közgyülését.

— **Társas-körök.** A *szabolcsmegyei* kör e hó 4-én (szombaton) este ½8 órakor tartja alakuló közgyülését az «Arany sas» szálló külön helyiségében. — A *soproni* társas kör október 4-én este ½8 órakor a Holzwarth-féle vendéglőben társas összejövetelt tart. — A *máramarosi* kör e hó 4-én délután 6 órakor a müegyetem épületében tartja választó közgyülését. — A *szepesi* társas kör e hó 4-én este 7½ órakor a Kommer vendéglő külön helyiségében alakuló közgyülést s utána társas estélyt tart. — A Budapesten fennálló *hódmezővásárhelyi* kör uj választások eszközlése végett e hó 4-én este 7 órakor nagygyülést tart. — A *trencsénmegyei* ifjusági kör e hó 4 én este 7½ órakor tartja a muzeum-kávéház külön helyiségében V. alakuló közgyülését. — A *békésmegyei* kör e hó 5-én este 6½ órakor tartja évi első rendes közgyülését a Kommer vendéglő külön helyiségében. — A *fővárosi VI.—VII. kerületi* kör a téli évadot e hó 4-én este 7 órakor fogja megnyitni társas vacsorával és zeneestélylyel s ezentul áprilisig minden kedden és szombaton tart hasonló társas estélyt.

— **A budapesti könyvnyomdászok társas köre** e hó 12-én délután fél 3 órakor tartja meg első havi felolvasó ülését a stáczió-utcza 43. szám alatt levő Wohlfart-féle vendéglő helyiségeiben. A fölolvasások tárgyát leginkább szak- és társadalmi kérdések képezik s ez alkalommal Sebők Lipót és Tóth Ferencz fognak felolvasni szorosan a nyomdászipar körébe tartozó szaktárgyakról. Vendégek szivesen láttatnak.

— **A nemzeti tornacsarnokban** a hétfő, szerda és pénteki tornaórákat már megkezdték. Az elnökség felkéri tehát azokat, kik ez időben (a mondott napokon este 7—8-ig) tornázni óhajtanak, hogy ezt kedden, csütörtökön és szombaton az esti órákban 7½—8½ közt bejelentsék a tornacsarnokban.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Gyilkos feleség.** A zombori kir. törvényszék előtt mult hétfőn érdekes bünügyet tárgyaltak. A vádlottak padján Kis Maris és Bazáncsik Klára állottak. Kis Marist azon vád terheli, hogy férjét még 1882. év október 12-én légypapirossal megmérgezte azért, hogy szeretőjéhez Janovics Mihályhoz ilyen uton férjhez mehessen. Bazáncsik Klárát e mérgezési gyilkosság bünrészességének vádja terheli. A tárgyalás a védelem által utólag kihallgattatni kért tanuk kihallgatásával vette kezdetét. Érdekes volt egyik-másik tanu vallomása. Furcsa világot vet a köznép értelmi fejlettségére p. o. Gyetvai Kata tanuvallomása, a ki azt adta elő, hogy ő az elhunyt részére orvosságot igenis csinált, többek közt: pálinkába szentelt viaszgyertyát csepegtetett, de hitel szerint mégis azok az imádságok használnak inkább, melyeket az ő orvosságai mellé el kell mondani. Ezzel ő már sok betegen segitett. — Szurap Anna tanu előadja: hogy ő az izsépi baranyamegyei javas asszonytól is hozott egy párszor a beteg számára füorvosságokat. Janovics Mihálynak vádlott kedvesének vallomását bizonyos legénykedő hiuság jellemzi, midőn előadja, hogy ő vádlottat csak ugy szerette, mint legény a menyecskét szokta s többször ki is jelenti neki, hogy ő elvenni nem fogja. A vádlottak mindketten tagadásba voltak. Kis Maris különösen arra nézve, hogy a férjét elveszteni akarta, mert a légypapirost büntársa tanácsára csak azért adta be férjének, hogy ez őt ne verje. Az ügynek döntő érdekessége különben a perben felmerült számos egymástól eltérő szakértői vélemény körül illetőleg annál a kérdésnél támadt, vajjon Hodovány M. csakugyan attól a méregtől halt-e meg, melyet Kis Maris neki beadott. A kir. ügyész *Dobák* Béla végindítványában Kis Marist a gyilkosság büntettében, Bazáncsik Klárát a gyilkosság bünrészességében kérte bünösnek kimondani és ezért megbüntetni. *Kozma* László Kis Maris I. r. vádlott védője hosszabb beszédben fejtegette azt, hogy a gyilkosság tárgyi tényálladéka hiányzik. Nincs bebizonyitva az, hogy H. M. mirenymérgezés következtében halt meg. Nem a vádlott tagadásából meriti kételkedésének okait, hanem azon kiegyenlíthetetlen ellentétekből, melyek az e perben felmerült szakértői nyilatkozatok között, melyek e nyilatkozatok és az orvosi tudomány megállapitott elvei között felmerülnek; ez ellenmondásokból a kétség homálya áll elő, melyben a tiszta látás lehetetlen, holott az élet és halál felett itélő biró elé: fényt, világosságot, kétségtelen bizonyosságot kell szövétnekül tartani. — A védbeszéd folyamán beható részletességgel fejtegette a különböző szakértői vélemények közt fenforgó ellentéteket; hangsulyozta az enyhitő körülményeket, a gyilkossági szándék hiányát, a házastársak közt ez esetben fennállott különös viszonyt s erősen kikelt Bazáncsik Klára II. rendü vádlott ellen, minthogy ez a gonosz asszony közvetitette a Kis Maris botlását s barlangot nyitott a bünnek. Utalt védenczének töredelmes bünbánására s végül igazságos itéletet kért. Bazáncsik Klára védője *Vujevich* Makár hasonlóképen hosszabb beszédben védelmezte védenczét. A törvényszék délután 4 órakor hirdette ki az itéletet, mely szerint az I. rendü vádlottat a gyilkosság büntette miatt, mint tettest tizenöt évi fegyházra, a II-od rendü vádlottat, mint a gyilkosság bünsegédét nyolcz évi fegyházra itélte. Vádlottak az itélet hirdetést heves sirással fogadták. Az itélet ellen az ügyész és a vádlottak felebbezést jelentettek be.

— **Kettős kivégzés.** Banjalukából irják szept. 30-áról: Ma reggel 7 órakor ült itt össze a rögtönitélő biróság, hogy döntsön az alább emlitendő ügyben, melyet a polgári törvénykezési hatóság tett át hozzá. *Lukic* Joso, 19 éves, és *Vukojevic* Spiro valószinüleg 21 éves egyének azzal vádoltatnak, hogy a Banjalukából Rogaticába vezető uton ez év febr. 10-ikén este a hazatérő 70 éves *Kovacevicet* megtámadták és bunkóik segélyével agyonütötték. E támadás oka a következő volt: Lukic Joso már két év óta szerelmi viszonyt folytatott Kovacevic lányával és egyre sürgette az egybekelést, mit azonban az öreg kereken megtagadott. A legény boszut forralt. Barátja Vukojevic azt tanácsolta neki, támadja meg éjjel az öreget és döngesse el derekasan. Joso Lukic késznek nyilatkozott erre és csakhamar kinálkozott is alkalom a terv keresztülvi elére. Február 10-ikén Kovacevic és felesége, továbbá Lukic, Vukojevic és még több rogaticzai lakós Banjalukában mulattak, honnan csak este tértek vissza. Az uton a két suhancz előbb szétkergette a társaságot, aztán pedig rávetették magukat az aggastyánra, ki nem tudott elég gyorsan elmenekülni. A szerencsétlent addig ütötték, mignem kiadta lelkét, aztán kikutatták tüszőjét de nem találtak benne pénzt. Lukic Josot, ki nemsokára elárulta magát beszédeivel, barátjával együtt elfogták. Ma állottak emberölés vádja alatt a rögtönitélő biróság előtt, mely a gyakorlótéren székelt. A vádlottak, kiket egy század gyalogság vett körül feltüzött szuronyokkal, az egész tárgyalás alatt csodálatos nyugalmat tanusitottak. Sorsuknak teljesen megadták magukat. Mikor felolvasták a *halálos* itéletet és a menet a kivégzés szinhelyére indult, az egyik elitélt anyja siránkozó hangon gyászdalt kezdett énekelni, aztán a földre vetette magát, ide-oda hemperegve, ugy hogy a csendőrségnek kellett közbelépnie. Útközben az *elitéltek is kesergő dalra fakadtak*, mialatt elfásultan szemlélték a tömeget. Miután meghallgatták a lelkész vigasztalásait, szilárd léptekkel mentek a bitófa alá. Lukicot Seyfried lovag, a szerajevoi hóhér, Vukojevicet annak fivére végezte ki. A halál 5—5 percz alatt következett be. A borzalmas látványt nagy néptömeg szemlélte. A királyhoz menesztett kegyelemkérő távirat eredménytelen maradt.

— **A svájczi anarchistákról.** *Bernben* befejezték már a vizsgálatot *Kauffmann*, *Neve* és *Hauser* anarchisták, meg a kivégzett *Stellmacher* özvegye ellen. Az iratokat el is küldték már a szövetségi tanácshoz, mely a vádlottak ellen a szövetségi büntetőtörvényt fogja alkalmazni. A vizsgálat igen sulyos vétségeket bizonyitott rá a négy vádlottra. — *Liestalban* szept. 30-án tárgyalta a törvényszék amaz anarchisták ügyét, kik a Stellmachert dicsőitő proklamácziók terjesztése miatt kerültek vád alá. Az egész tárgyalásból csak Weisz Tivadar vallomása volt némikép érdekes; ez a husz éves suhancz kémje volt a német rendőrségnek s utóbb maga is belekeveredett az anarchisták üzelmeibe. A törvényszék hat havi fogságra itélte, *Pfau* Róbert és *Bäcker* Antal vádlottakra pedig negyedévi fogságot szabott.

A luczai gyilkosság.

A *tárgyalás harmadik* napjáról, melyen a vádlottak és tanuk kihallgatását folytatták, tegnapi táviratunk kiegészitéseül adjuk a következő részletesb tudósitást.

Krakó, okt. 2.

Ritter Mózes vallatását folytatva, kérdi az elnök, vajjon elbeszélte-e ő a faluban valakinek, mit mondott Drzseviczki lelkész arról a hirről, hogy ő (Ritter) gyilkolta meg Mnich Franczískát, mert áldott állapotban volt tőle. — *A vádlott* (izgatottan): Én erről minden embernek panaszkodtam a faluban. (Mozgás.) — *Az elnök*: Mikor megvizsgálták a pinczéjét s megtalálták benne azt a frissen tapasztott helyet, ön elfehéredett s reszketett a félelemtől. — *A vádlott*: Semmi okom sem volt a rettegésre s nem is ijedtem meg. Azt a helyet azért kellett megtisztittatnom, mert a fölötte levő nyiláson becsurgott az eső s e miatt agyagossá lett a talaj.

Miután az elnök megkérdezte, hogy mennyi burgonya volt Mnich Franczíska eltünése idején a pinczében, kimutatja Ritter a pincze térrajzán, hogy a benne volt tömérdek burgonya és répa miatt nem férhetett el a pinczében annyi ember, a hányat a vádlevél emlit. *Az elnök* egy baltát mutat a vádlottnak s kérdi, hogy miért hevert az a szekrény alatt. *A vádlott*: A balta kicsiny, tehát el kellett rejtenem a gyermekek elől, nehogy játékközben megsebesitsék magukat. *Az elnök*: Ezen a baltán foltokat és hajszálakat láttak. A hajszálak hasonlitottak Mnich Franczíska hajfonadékaihoz, a foltokról pedig azt mondották az orvosok, hogy lehettek azok vérnyomok is. *A vádlott*: Lelkiismeretem tiszta; tudom, hogy azok az állitólagos hajszálak nem ember fejéről valók voltak, valamint hogy a foltok sem embervér nyomai.

Dr. *Machalszky* védő: A baltán talált hajszálak miért nincsenek itt a bünjelek közt? — *Az elnök*: Azért, mert a hajszálak az uterus-szal együtt elhányódtak! (Mozgás.) — *A védő*: Épen ez az, a mi engem csodálkozásra készt. — *Az elnök*: Arról majd az esküdtek fognak itélni. (Ritterhez.) Ön ugy nyilatkozott, mintha valakitől azt hallotta volna, hogy Biel Franciska csábitotta el és lökte a vizbe Mnich Franczískát. — *A vádlott*: Igy mondotta ezt nekem Noszter Jedrzsej. — *Az elnök*: A vizsgálat kideritette, hogy ön terjesztette e hirt. — *A vádlott*: Az nem igaz! — *Az elnök*: Teleszné azt vallotta, hogy ön őt is üldözte szerelmi ajánlatokkal? — *A vádlott*: (keserüen mosolyogva) Nem vagyok már fiatal, van nőm és két hajadon leányom. Hogy juthatott volna eszembe ilyen botorság? Telesznének van rá oka, hogy haragot tartson ellenem, azért költötte azt a hazugságot. Miért nem mondotta azt már előbb valakinek a faluban, s miért mondotta akkor, midőn engem már elfogtak? — *Az elnök*: Ön egy izben a vizsgálóbiró elé kérezkedett s a mikor elébe vezették, szidta és korholta Strochlinszki Marczelt. Tolvajnak, korhelynek, csavargónak és iszákosnak nevezte, s a mint kiderült, azért tette ezt, hogy szavahihetőségét megingassa. — *A vádlott*: Én nem magam kivánkoztam a vizsgálóbiró elé, hanem ő kérdezett engem Strochlinszki felől s én megmondottam neki az igazat.

Ritter ezalatt bátran tekint a mellette álló Strochlinszkira. — *Az elnök* idézi erre Strochlinszkinek valamennyi vallomását. *Ritter* tagadással felel minden vádra s izgatottan mondja: öreg jámbor zsidó vagyok s tudom, hogy mily rettenetes bün az emberölés. Még az állatok vérét sem tudom nézni, hogy onthatnék embervért? S még hozzá ennek az embernek (Strochlinszkire mutat), nőmnek és gyermekeimnek jelenlétében és segitségével! Aztán miért gyilkoltam volna meg Mnich Franczískát! Hiszen koldus volt. — *Az elnök* (emelt hangon): Éppenséggel nem a pénz végett öltétek meg őt, hanem mert Rittertől áldott állapotban volt! — *A vádlott*: Az nem igaz. De még ha igaz volt volna is, meg kellett volna ölnöm s ennek a Strochlinszkinek a segitségével? — *Az elnök*: Látja Ritter, maga tagad s Strochlinszki vallomását mégis teljesen megerősiti a krakói orvosi fakultás véleménye. — *A vádlott*: Csak annyit mondhatok isten előtt is, hogy semmit sem tudok semmiről.

Dr. *Machlinszki* védő kivánja, hogy az elnök pontosan megmondja Ritternek a napot, melyen a Mnich Franczíska eltünt. Ennek az inditványnak nagy jelentősége van, mert a vád deczember 4-dikére teszi e napot, s Ritter erre nézve kimutatja alibijét. De más helyen azt mondja a vádlevél, hogy Mnich Féanczíska deczember elején tünt el.

Ritter Mózes kihallgatásának egész ideje alatt közömbösen ült Strochlinszki a vádlottak padján s mitsem törődött az elnöknek és vádlott társának személyéről tett éles megjegyzéseivel.

Ritternek Strochlinszkivel a köztük fenforgott birtokvásárlási szerződés tisztázása czéljából való szembesitése után kihallgatják **Ritter Gittelt.** *Az elnök*: Halotta a vádat. Bünösnek érzi magát? *A vádlott*: Istenemre nem! Nem tettem semmi rosszat. *Az elnök*: Mikor ismerkedett meg Mnich Franczískával? *A vádlott*: Kétszer szolgált nálam, először egy, másodszor két évig, később napszámba ment, de helylyelközzel eljött hozzám. — Férjem boszankodott is e miatt, mert a lelkész és a parasztok Franczíska gyakori látogatása miatt a legkülönfélébb hireket terjesztették széltében és ezért azt mondtam neki, ne jöjjön oly gyakran. Ő azonban azt mondta, hogy nagyon háládatos irántunk és sokkal inkább szeret minket, hogysem elmaradna tőlünk.

Az elnök: Mikor volt önnél utoljára? *A vádlott*: Az advent előtti utolsó szerdán. *Az elnök*: Advent első vasárnapján önnél volt? *A vádlott*: Nem.

Az elnök: Miért beszélte el ön a parasztnőknek, hogy Mnicz Franczískának Biel szolgával viszonya volt, hogy tőle viselős volt és a szolga dobta őt a vizbe? — *A vádl.*: Biel maga mondta nekem, hogy őt iljesmivel gyanusitották és én elbeszéltem a parasztnőknek, hogy ő ezt meg ezt mondta nekem. — *Az eln.*: Hogy van az, hogy Strochlinszki épen önök ellen emelte vádját? — *A vádl.*: Nem tudom (sirva). Isten a tanum, hogy semmiről sem tudok, senkit sem gyilkoltam meg és semmi ilyest nem tettem. — *Az eln.*: Mondja hát meg nekem, ki gyilkolhatta meg Franczískát? — *A vádl.*: Ha én ezt tudnám, bizonyára nem várakoztam volna máig a fölfedezésével. — Férjének Franczískával való viszonyáról semmit sem hallott és csak a törvényszék előtt vett róla tudomást. E vádat esztelen gyanusitásnak bélyegzi. Bizonyitgatni igyekszik, hogy a pinczében akkor tájt, midőn Franczíska eltünt, egész halom burgonya volt, igy tehát nem lehetett hely több ember számára. A fejsze azért volt a szekrény alá rejtve, mert kicsinysége miatt félő volt, hogy a gyermekek játszadozni fognak vele és ily módon megsérthetnék magukat. A fejszén nem volt emberhaj és csupán libacsőröket vagdostak le vele leánya menyegzője alkalmával. A pinczét évenkint szokták ugyanaz időtájt tisztogatni. A hulla fölfedezésénél ő is jelen volt. — Ama kérdésre, miért volt akkor oly izgatott, azt feleli, sajnálta Franczískát. — *Az elnök*: Miért állitotta ön akkor, hogy Mnich Franczískát elmetszett nyakkal találták meg, jóllehet, ezt még akkor senki sem beszélte, ez szerfölött gyanus. — *Gittel* azt feleli, hogy ő hallomás után mondta.

Ritter Gittel kihallgatása nagy fontosságot nyer ama vallomás által, hogy Mnich Franczíska eltünése napján Ritter Mózes nem volt otthon, mivel lánya hozományának ügyében annak ipjához, Neumannhoz ment. Az *elnök* ama kérdésére, miért nem emlitette ezt föl az első tárgyalás alkalmával, azt válaszolja, hogy nem kérdezték meg ez iránt. Most élénk vitatkozás fejlődik a *védő* és az *ügyész* közt Mnich Franczíska eltünésének időpontját illetőleg. Az *ügyész* azt állitja, hogy már a rzsezsovi tárgyaláson decz. 4-ikét állitották Mnich Franczíska eltünése napjának.

Miután még az *esküdtek* több kérdést intéztek Gittelhez a pinczében volt burgonyamennyiséget illetőleg, 5 órakor délután megkezdték a **tanuk** kihallgatását.

Strochlinszki Zsófia (a vádlott sógornője.) Nála lakott a meggyilkolt. Advent vasárnapján Mnich Franczíska elhagyta lakását és azt mondta, Ritterékhez megy tejért. *Az elnök*: Honnan tudja, hogy advent vasárnapja volt. *A tanu*: Az emberek mondták. *Az elnök*: Magától ezt nem tudja? *A tanu*: Nem. *Az elnök*: Tudja ön, hogy Franczíska az ön lakásából nem ment egyenesen Ritterékhez, hanem az ön sógorához, Strochlinski Marczellhez. *A tanu*: Erről semmit sem tudok.

Mnich Regina, a meggyilkolt nővére azt vallja, hogy Franczíska Ritterék nélkül nem tudott élni. Ha csak egy napig nem volt náluk, már is vágyakozott utánuk. Az intések, hogy ne járjon annyit a zsidókhoz, mit sem használtak. Mikor nővére eltünt, ő munkában volt és csak 3 hét mulva tért vissza, a mikor meghallotta nővére esetét. *Az elnök*: Advent vasárnapja Szent-András napja előtt vagy után van-e? *A tanu*: Ezt Szent-András nap után az első vasárnap. — A fölmutatott ruhákat nővére tulajdonául ismeri föl.

Mnich József, a meggyilkoltnak nagybátyja nejével együtt 1881 szept. 14-én bucsun volt Przemyslben. Franczíska is elkisérte őket, de nagyon szomoru volt és sirt. Luczába való visszatérésük után a lány náluk aludt, de sohasem ment gyertyavilágnál aludni, valószinüleg viselős voltát akarta eltitkolni. *Az eln.*: Már akkor gyanitotta ön ezt, vagy csak később, mikor már meghallotta, hogy más állapotban van? A *tanu*. Csak később.

Strochlinszki Zalamea, a vádlott neje a meggyilkoltat közvetlenül eltünése előtt látta. Estig volt nála és akkor azt mondta, Ritterékhez megy. Férj• ez időben nem volt hon. Vajjon Franczíska közvetlenül Ritterékhez ment-e, azt nem tudja. Ritterék tőle csak pár lépésre laknak. Ő jó viszonyban élt Ritterékkel, de nem sokat járt hozzájuk, mig férje sokat járt Felberékhez, de nem Ritterékhez. *Az elnök*: Mikor jött haza akkor éjjel az ön férje? — *A tanu*: Már éjjel volt és már ágyban voltam. — *Az elnök*: Fel volt izgatva az ön férje, mikor hazajött? *A tanu*: Nem, elmondta esti imáját és egész éjjel nyugodtan aludt; változást nem tapasztaltam rajta.

Erre az ülést 4 óráig fölfüggesztik, mikor aztán folytatják a tanuk kihallgatását.

Strochlinski Marianna a vádlottnak mostohaanyja együtt lakott Franczískával. Az emlitett vasárnap napnyugta előtt Ritteréknél volt, hogy lefizesse két forintnyi tartozását. Franczískát nem találta ott. Vajjon ez advent vasárnapja előtt vagy után történt, arra nem emlékezik; annyit tud, hogy Anna-naptól ujévig öt hét telt el.

Mandelina Ágota azt vallja, hogy közvetlenül Franczíska hullájának fölfedezése után Gittel azt mondta neki, hogy azt leméezárolták; ez oly időben történt, mikor a törvényszéki bizottság még nem is vizsgálta meg a hullát és még senki sem tudta, hogy annak nyaka el van vágva.

Bozina Kati nem mond semmi lényegbe vágót, ugyszintén **Saro** Mari, ki csak annyit mond, hogy ő volt az, a ki fölajánlotta Franczískának a szomszédos majorban való szolgálatot.

Telesz Franczíska azt vallja, hogy ő beszélt Mnich Franczískával akkor, mikor az Felber Chielnél állt szolgálatban. Fölszólitotta azt, hogy menjen vele gyónni, Mnich Franczíska azonban sirt és azt mondta, hogy ő már gyónt, de nem kapott bünbocsánatot, ezért tehát más plébánoshoz akar menni. Ama kérdésére, hogy miért nem oldotta föl a pap bünei alól, azt válaszolta, azért, mert neki törvénytelen, *tiltott viszonya van Strochlinskival*. (Mozgás.)

Biel Ferencz azt vallja, hogy egy napon tréfából föl emlitette Ritter előtt, hogy ő vizbe dobta Franczískát, mivel az tőle viselős volt. Ritterék ezen nagyon nevettek.

Pitera Péter és József fivérek a hulla fölfedezésének ismert részleteit beszélik el.

Fuhr Konrád csendőr fogta el Strochlinskit. Tagadja, hogy a vádlottat ütlegelte volna a kaszárnyában. Egyéb vallomásai igen ingadozók, ugy hogy az elnök figyelmezteti is a bennük rejlő ellenmondásokra.

Erre az ülést 6½ órakor bezárják.

Krakó, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai tárgyalás elején hallgatták ki tanuként **Maj** Staniszló csendőrparancsnokot, ki Strochlinszkit letartóztatá. A tanu elbeszéli, hogy a Mnich Franczíska holttestének fölbonczolása után azonnal nyomozni kezdte a gyilkost. Márczius 21-én Luczában tartott kutatásokat; márczius 22-én elment Strochlinszkihez, a ki ellentétes dolgokat vallott. E miatt letartóztatta őt, de előbb Staniszlav Lubaszekhez vezette, onnan a kaszárnyába s csak azután vitette a strzsizsovi fogházba. A tanu azt vallja, hogy Strochlinszki lábain béklyó volt s kezei hátra voltak kötve. A csendőrparancsnok fölszólitotta Strochlinszkit, hogy mondja meg az igazat s megkérdezte tőle: Ki fogta Mnich Franczískát s ki vágta el a nyakát? Strochlinszki igy felelt: Én fogtam, Ritter pedig vágta. A tanu ismétli Strochlinszkinek egész vallomását, melyet annak idején a kaszárnyában tett s tagadja, hogy a vádlottat ütötte volna; legalább addig, a mig ő vele volt, nem ütötte senki. A csendőrparancsnok azt is tagadja, hogy ő esküvel kötelezte volna rá Strochlinszkit, hogy a törvényszék előtt ismételje a kaszárnyában tett vallomását. A vádlott a maga jószántából igérte meg ezt. Az elnök megmutatja a bünjelek közt levő baltát Majnak, a ki megmagyarázza az esküdteknek, hogy hol voltak rátapadva a hajszálak. Strochlinszki is megismerte a baltát, mikor megmutatták neki a börtönben. Az elnöknek arra a megjegyzésére, hogy Strochlinszki nem is emlitette első vallomásában, hogy ő baltával ütötte Mnich Franczískát, kitérő feleletet adott a tanu. A védők, a szavazó birák és az esküdtek közül néhányan a pincze kitakaritott része felől intéznek hozzá kérdéseket. Strochlinszki megmarad amaz állitása mellett, hogy a csendőrök ütésekkel kényszeritették őt vallomásra.

A második tanu: **Koszczenszky** Staniszló csendőr elmondja, hogy Luczában, közvetlenül a holttest fölfedezése után, az a hir járt szájról-szájra, hogy a zsidók emésztették el Mnich Franczískát. A gyanu eleintén Felderre irányult s Rittert csak akkor kezdték gyanusitani, mikor a tanu házmotozást tartott nála. Ritter fölöttébb gyanusan viselte magát s ehhez járult még az is, hogy pinczéjében ujon tapasztott helyre akadtak. A pinczében volt tárgyak nagy rendezettsége is föltünt a tanunak, mert a galicziai zsidóknál nem igen látott még ilyen tisztaságot. A pincze jobb oldala ki volt söpörve tisztára; a talajról lekapart földet és szemetet oda szórták a pincze elejére. Ezt a szemet-halmot nem vizsgálta meg, de magával vitt egy fazekat, mert azt hitte, hogy abban fért főztek, de később meggyőződött róla, hogy e véleményében csalódott.

Az elnök behivatja ujra a tegnap kihallgatott **Telesznét** s kérdi tőle, vajjon tisztán és határozottan emlékezik-e arra, hogy a meggyilkolt Mnich Franczíska ugy nyilatkozott előtte egy alkalommal, hogy bünös viszonyt folytat Strochlinszki Marczellel.

Teleszné azt feleli, hogy egész világosan emlékszik erre, sőt már a rzsezsovi végtárgyaláson is eszébe jutott, de röstelte elmondani. Később lelkifurdalás gyötörte hallgatása miatt s azért vallotta meg a tiszta igazságot.

Az ügyész *hamis tanuskodás* miatt *Teleszné letartóztatását* inditványozza.

A törvényszék rövid tanácskozás után helyt ad az ügyész inditványának, mire *Telesznét azonnal letartóztatják.*

Chmiel Andrásné és **Moscsal** József tanuk, kik Strochlinszkivel együtt voltak elzárva a rzsezsovi községi fogházban, az elnök kérdésére előadják, hogy Strochlinszki őszinte vallomást tett előttük a tömlöczben s elbeszélte azt is, hogy a csendőrök ütötték-verték.

Wrobel János tanu együtt volt Strochlinszkivel a fegyenczkórházban s ott elbeszélte neki a vádlott, hogy a csendőrök három nap és három éjszaka kinozták, ugy hogy végre megbolondult és vallomást tett. (Derültség.)

Dr. **Bandroneszki** Gyula, a rzsezsovi fegyenczkórház orvosa gyógyitotta Strochlinszkit, midőn foltos-tifuszba esett. A vádlott betegségének egész lefolyása alatt megőrizte teljes eszméletét.

Domo börtönőr előtt szintén tett vallomást Strochlinszki.

Radvánszky vizsgálóbiró elmondja, hogy Strochlinszki teljesen nyugodtan és megfontolással tette első vallomását. Ütések nyomai nem látszottak rajta, valamint hogy nem is beszélt verésről.

A **szakértő** kérdésére elismeri a tanu annak lehetőségét, hogy a holttestet a viz sodorta arra a helyre, a hol megtalálták.

Huatovicz és **Czekajovszki** jegyzők **Mazaraki** birósági tanuval együtt bizonyitják, hogy Strochlinszki ép elmével tette első vallomását s verésekről egyetlenegy szóval sem panaszkodott.

A tárgyalás esteli hét óráig tartott.

HÁZASSÁG.

— **Menyhárt Ignácz** borsodmegyei nagy-mihályi jegyző holnap tartja esküvőjét Scoberda Etelka urhölgygyel Mezőcsáthról a kürthi róm. kath. templomban.

— **Sváb Gyula** csongrádi nagybirtokos, Berczik Árpád belügyminiszteri osztálytanácsos sógora, tegnap váltott jegyet Györgyei Irma kisasszonynyal, néhai Györgyei Adolf tápió-györgyei nagybirtokos leányával.

— **Sepsy Dezső** biharmegyei aljegyző tegnapelőtt tartotta esküvőjét a debreczeni róm. kath. templomban Balogh Ilon kisasszonynyal, Balogh Imre törvényszéki biró leányával.

— **Pósa Gyula** alattyáni főjegyző e hó 1-én vezette oltárhoz Jánoshidán Mészáros Eleonora kisasszonyt. Nászasszonyok Bogdánovits Ignáczné és Zrinelzky Béláné, násznagyok Bogdánovits Ignácz főjegyző, Flődnig Adolf földbirtokos, Zrinelzky Béla uradalmi ügyész, nyoszolyó leányok Csáky Gizella, Mészáros Ilonka, Horváth Ida, vőfélyek Maár Zoltán, Böszörményi Pál, Kundl Gyula voltak.

GYÁSZROVAT.

Bődy N. János répcze-sz.-györgyi plébános 44 éves korában tüdővészben elhunyt szept. 30-án.

Leitner Eszter Leitner Márton helybeli magánzó leánya, tegnapelőtt 23 éves korában tüdővészben elhunyt.

Rodl Adolf, az angol-osztrák bank budapesti fiókjánál az áruosztály főnöke, a budapesti tőzsdetanács tagja ma 42 éves korában meghalt.

Makart.

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Makart* a hirneves festő ma este 9 órakor *meghalt*.

Makart két nap óta eszméletlen állapotban feküdt. Ideges bajához legutóbb *agyhártyalob* és *tüdőbaj* is járult s a betegség e komplikácziója folytán a müvész életéről az orvosok délután kimondták, hogy *már csak órákra terjedhet*. A ma tartott orvosi konzilium *végkép lemondott* a betegről. Látva, hogy segitség többé nincs, csak enyhitő szereket adtak a betegnek, könnyiteni a vivódás nehéz óráit. — Az orvosok még csak nemrég is azt hitték, hogy Makart ideges baja gyógyitható. Abszolut nyugalmat rendeltek neki és a müvész, mikor visszatért Reichenhallból Bécsbe, lábbadozni látszott. Tréfálkozva emlité barátai előtt, hogy elmeállapotáról minő hirek keringtek és ismét az udvari muzeumok belső ékitésének terveivel foglalkozott. A szeptemberi szép őszi napokat Makart egy kis ideig Payerbachban élvezte; de a nyughatatlan munkavágy nem hagyta békén, visszaköltözött Bécsbe. Átköltözése előtt még *Munkácsy* látogatását fogadta Payerbachban és vidáman sietett hirneves barátja elé: «Csakhogy megint együtt vagyunk; nos, ilyen szinben vannak a betegek?» — Makart Bécsben egész e hét elejéig látszólag jól volt. Mivel az orvosok sok szabadban való mozgást ajánlottak neki, még hétfőn is kikocsizott nejével Hietzingbe és Pötzleinsdorfba és ott marad estig. Hazaérve, a legjobb kedvben kártyázott egyik rokonával, aztán lefeküdt. Éjjel azonban oly nagymérvü mellgörcsök lepték meg, hogy felesége orvosokért küldött. Ezek: Schrötter és Meynert tanárok, továbbá Böhm és Lütkemüller főorvosok ma a folyton eszméletlenül fekvő müvész fölött tanácskozást tartottak és agyhártyalobot (meningitis) konstatáltak. Makart égő lázában teljesen öntudatlan volt; lélekzete nehéz. Neje, az egykori tánczosnő Linda Berta asszony, nem tágitott ágya mellől, önfeláldozón ápolta.

(Hans *Makart* 1840. május 28-án született Salzburgban s kezdetben a rézkarcz-müvészetre adta magát. Rövid időt töltve a bécsi akadémián, Münchenbe ment s ott a hirneves Piloty mütermében folytatta tanulmányait, mint a mester legkitünőbb növendéke. 1866-ban állitotta ki első képét, mely egy nimfát ábrázol, ki egy alvó lovagot megcsókol. Ezután következtek a *Modern amorettek*, melyek gyorsan megalapitották hirnevét. 1867-ben a párisi köztárlaton kiállitotta *Római romok* czimü képét, mely nagy feltünést keltett; 1869 elején Olaszországba ment s hosszas időt töltött Rómában, majd Magyarországon Pálffy gróf malaczkai kastélyának ebédlőjét diszitette föl képeivel. 1876-ban Egyiptomot utazta be, 1879-ben pedig az uralkodópár ezüstmenyegzője alkalmából Bécsben rendezett történelmi diszmenethez készitett vázlatokat s rendezte is e fényes látványosságot, melyben maga lovagolt a müvészek csoportjának élén Rembrandt-öltözetben. Nagyobb müvei időrendben: *Léda a hattyuval, A windsori nők, A firenzei pestis, A hét főbün, Vénus és Tannhäuser, Nimfák*, a mint egy alvó dalnok lantjáról ellopják a hurokat, *A velenczeiek hódolása Cornaro Katalin előtt* (a berlini nemzeti képtárban, *Kleopatra* (1874. Rendkivüli terjedelmü kép), *V. Károly bevonulása Antwerpenbe, Diana vadászata, Az öt érzék*, stb. Foglalkozott kevesebb szerencsével illusztrácziókkal is; igy Uhland költeményeihez (Stuttgart 1863—1866.), a Shakespeare-galleriához (Lipcse 1870—1875.) készitett rajzokat. Az 1878-diki párisi világkiállitáson a nagy aranyérmet nyerte el s ugyanekkor a becsületrend lovagjává neveztetett ki.) Makart az érzékiség nagy festője volt. A ruhátlan női testet alig varázsolta valaha a vászonra valaki ingerlőbb tónusokban, mint ő; a hus élő melegsége, a lüktető inkarnát csodálatos igazsággal volt meg az ő palettején és a szinek oly káprázatos pazarsága, kifogyhatatlan változatai fölött rendelkezett, mint előtte senki tán. Ha a meztelenség megragadó reálisságát nem hivta müvészete segitségéül, akkor alakjai vakitó fényü ruháival büvölte meg a szemeket, a melyek elfeledték gondolni a rajz gyakori hiányosságára és az anatómia ellen elkövetett vétségekre. Főleg Bécs volt az, a mely föltétlenül hódolt e nagy ragyogásu, de alapjában nem egészen jogosult müvészetnek. A lokálpatriotizmuson kivül, a mely az «osztrák festőt» ünnepelte, belejátszott a nagy lelkesedésbe a bécsiek élveteg iránya és még az a valami, a mit annak idején annyit rebesgettek: hogy a vakitó testü Vénusok, a diadalmas fiatal császár lovát környező hollandi nők a maguk megalázott meztelenségében, a pajzán nimfák — mind megtalálhatók Bécs nagy, fényes társaskőreiben. A legelőkelőbb hölgyek vetették le köntöseiket, hogy modellnek álljanak Makart elé és legendák egész raja keletkezett a müvész müterme, e fák mögé rejtett kis lak körül, ott a Theresianum mögött. A bécsi kritika föltétlenül magasztalta a mestert, de képei a külföldön soha sem aratták azt a sikert, a melyet otthon. Az érzéki Páris a mellett, hogy körülvette képeit azzal a kiváncsisággal, a melyet pikáns dolgoktól nem tagad meg soha, nem lett föltétlen Makart-imádó; sokat rebesgették, hogy a nagy medaille d' honneur, melyet a müvész a legutóbbi világkiállitáson kapott az V. Károly képért, udvariasság ténye, sőt diplomácziai érintkezés eredménye volt. Mig Bécs a müvészt határtalan lelkesedéssel ünnepelte az uralkodópár ezüstlakodalmára rendezett festőt látványosságért és a Rembrandt-ruhában lovagló festői a valaha létezett legnagyobbakkal helyezte egy sorba, a külföld egyre hidegült az ő szemfényt és érzékeket megvesztegető, dekorativ müvészete iránt. Kezdték észrevenni, hogy a ragyogó szinek mögött kevés a lélek. Bár Makart és Munkácsy között soha sem volt személyes versengés, a közönség önkénytelenül szembe állitotta a két mestert. A hatásvadászat és szinpompa mesterét a puritán Munkácsyval. Nem valószinütlen, a mit annyit emlegettek, hogy a magyar nagy festő sikerei siettették Makart lelkének elborulását. Munkácsy gyöngéden szerette barátját és az ő jószivüségében bizonynyal nem is gondolt rá, hogy valaha vetélkedjék vele: hiszen irányuk ugyis anynyira eltérő volt. De Albert Wolf határozottan erősiti, hogy a *Krisztus Pilátus előtt* világraszóló sikere végkép leverte Makartot és ekkor küldbe be a párisi Salon épitészeti osztályába azt a bizarr palota-tervet, a mely a franczia müvészkörökben oly szomoru feltünést keltett. Hogy agybetegségének ily hamar, rohamos hártyalob által vetett véget a halál, az csak jótétemény volt a szegény müvészre, a ki ha leledzett is tévedésekben, egyike volt a nagyoknak, a mint azt róla mindenha és mindenek el fogják ismerni.

A hivatalos lap okt. 3-i számából.

Kinevezés. Ő felsége törvényszéki birákká: a máramarosszigeti törvényszékhez *Kubek* Elek ottani, és *Szemák* Bertalan felső-vissói járásbiró-ági albirákat; továbbá járásbirákká: az edelényi járásbirósághoz: *Balogh* János ottani albirót és a marosvásárhelyi járásbirósághoz: *Hincs* Miklós ugyanottani albirót; albirákká: a szászvárosi járásbirósághoz: dr. *Korber* Endre dévai törvényszéki jegyzőt, a verseczi járásbirósághoz: *Kunsch* Gábor fehértemplomi járásbirósági aljegyzőt, és a kőrösbányai járásbirósághoz: *Török* Árpád csákigorkói járásbirósági aljegyzőt; végül alügyészszé: a rimaszombati ügyészséghez: *Sztaniszlavszky* Adolf budapesti törvényszéki aljegyzőt nevezte ki. A magyar királyi igazságügyminiszter *Raszlaviczy* Géza pancsovai kir. törvényszéki aljegyzőt a fehértemplomi kir. törvényszékhez jegyzővé, *Breznay* Lajos máramarosszigeti kir. törvényszéki joggyakornokot a nagy-szent-miklósi kir. járásbirósághoz aljegyzővé, és *Ébert* Lajos fogarasi kir. járásbirósági irnokot ugyanazon kir. járásbirósághoz segédtelekkönyvvezetővé. A m. kir. pénzügyminiszter *Miklóssfy* Károly nagy-szebeni lottóhivatali ellenőrt ugyanoda hivatalfőnökké, és b. *Kemény* Elek maros-illyei lakost, volt szolgabirót, a nagyszebeni lottohivatalhoz ideiglenes ellenőrré nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Fischer* Endre csáktornyai községi polgári iskolai segéd-tanitót, jelen állásában véglegesen megerősitette. A soproni m. kir. pénzügyigazgatóság *Lengyel* Gáspár kiszolgált cs. és kir. őrmestert, a zirczi kir. adóhivatalhoz II. oszt. szolgává nevezte ki.

TÁVIRATOK.

Zágráb, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A nemzeti párt s a Starcsevicsisták között ma tárgyalások folytak a *ház tisztikarának* megválasztása ügyében. A Starcsevicsisták egy alelnöki s egy jegyzői helyet kivántak, de csak az utóbbit kapták meg s erre Radosevicset jelölték ki, a kit azonban a nemzeti párt pártszempontokból nem fogadott el s a jegyzői helyre *Ivandia* Starcsevicsistát kanditálta, ki a választást alig fogja elfogadni. A ház elnökségét a nemzeti párt klubja a már jelentett alakben állitotta össze, azzal a kivétellel, hogy Kusevics helyére, a szerbek külön kivánságára *Gyurgyevics* lesz az első alelnök. A volt tartománygyülési elnökhöz, Kreszticshez, a párt legkiválóbb tagjaiból álló küldöttség ment, hogy őt rábirják az elnökség elvállalására, Kresztics azonban ezt ismételve határozottan visszautasitotta s megjelenve a klubban, a hol nagy óvácziókban részesitették, ujra kijelentette, hogy semmi körülmények között sem vállalhatja el az elnökséget. Az emlitett Starcsevicsista Ivandián kivül a nemzeti párt a maga kebeléből még Popovicsot, Stekovicsot, Barlovcsot s Loncsaricsot jelölte ki a tartománygyülés jegyzőivé. A holnapi ülésben Popovics inditványozni fogja, hogy a királyi leiratra felirattal válaszoljanak. A válaszfelirati bizottságot hétfőn választják meg.

Zágráb, okt. 3. (O. É.) A *nemzeti párt* ma este tartott értekezletén elhatározta, hogy a háznak holnap történendő megalakulása alkalmával elnökké: *Hrvat* Mirkot, alelnökökké: dr. *Gyurgyevics* Vasot és dr. *Speveczet*, végül jegyzőkké: dr. *Loncsaricsot, Barlovicsot, Stekovicsot* és *Popovicsot*, és az ellenzék részéről dr. *Ivandiát* fogja megválasztani. Az értekezleten *Bedekovics* Kálmán miniszter, ki tegnap érkezett ide, és *Khuen-Héderváry* gr. bán is részt vettek. Ő felsége nevenapja alkalmából ma a szinházban diszelőadás volt. Ugyanez alkalomból holnap délelőtt 9 órakor a katholikus templomban, 10-kor pedig a görögkeleti egyházban isteni tisztelet fog tartatni. A tartománygyülés holnapi ülése délelőtt 11 órakor kezdődik. Az ülés napirendjét a ház tisztviselőinek megválasztása fogja képezni. — *Khuen-Héderváry* gróf bán ma délben megtekintette a mezőgazdasági kiállitást.

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A «N. Fr. Presse» jelenti. A delegácziókat október 27-ikére hivják össze Budapestre.

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) *Budapestről* jelentik a Pol. Corr.-nak, hogy a trónbeszédnek az Ausztriával és Németországgal való jó viszonyra vonatkozó passzusa mindig megfelelt Tisza Kálmán nézeteinek. Az ő kivánsága mindig oda irányult, hogy a német-osztrák szövetség a legszorosabb kapcsokkal legyen összetartva, melyek ugyan megengedik ugyanoly czélokra törekvő hatalmak csatlakozását, de nem a szövetségen való tágitást.

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az Alliance Israelite kiküldötte egy emberét Gácsországba az ottani iskoláknak, az ugynevezett «chéderek»-nek megvizsgálására. A kiküldött már előterjesztette jelentését, melyben ez iskolákat a zsidóságra nézve károsaknak mondja és azoknak

tervszerű reformálását ethikai, pedagogiai és egészségügyi szempontokból sürgősen ajánlja.

Salzburg, okt. 3. A tartománygyülés elvetette a tartományi bizottság által előterjesztette amaz inditványt, hogy házas ági consensus hozassék be. *Lienbacher* amaz inditványa, hogy Salzburgban katholikus egyetem állittassék föl, kül n bizottsághoz utasittatott.

Páris, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. A franczia-német szövetségről szóló hir nem felel meg a tényleges viszonyoknak, ellenben helyes az, hogy az eszmecsere Francziа és Németország közt véleményazonosságot szült több pontra, különösen Egyiptomra vonatkozólag. — Németországnak Nyugat-Afrikában való akcziója párisi intéző körökben nem idéz elő kedvetlenséget.

Páris, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) A *Matin* értesülése szerint *Clemenceau* és *Floquet* képviselők föl fogják szólitani a kormányt, hogy nyilatkozzék Francziaország és Németország viszonyáról s adjon képet az egész külügyi politikáról.

London, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) A kelet-bengáli vasuton, Arunghatta közelében összeütközött egy személy- és egy tehervonat. *Az utasok közül hatvan szörnyet halt.*

London, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) *Wolseley* tábornok visszahivása nagy meglepetést okoz. A *Times* véleménye szerint fontosabbnak tartja a kormány, hogy Wolseley Londonban legyen, mint azt, hogy a Nilus vidékén tartózkodjék.

London, okt. 3. A «Times» ama jelentését, hogy *Wolseley* tábornok visszahivatott és azt az utasitást kapta, hogy *Stephenson* tábornoknak adja át a parancsnokságot, hivatalosan megczáfolják.

Kairó, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Az egyiptomi kormány ama határozatait, hogy az államadósság törlesztését felfüggesztik, megelőzte Vincent Edgár egy jelentése, mely azzal az inditványnyal végződik, hogy az októberben esedékes fizetés fedezése czéljából a portának fizetett adót ideiglenesen szüntessék meg. Northbrook lord, kinek a javaslatot bemutatták, azt azonnal elfogadhatatlannak jelentette ki és uj javaslatok tételét mondta kivánatosnak. Ennek eredménye volt az egyiptomi kormánynak szept. 18-án kelt határozata.

Kairó, okt. 3. A kedive táviratot kapott, mely jelenti, hogy Berberből a felkelők kiüzettek, kiknek azonban sikerült a hadikincstárt magukkal vinni.

London, okt, 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Itt az a hir van elterjedve, hogy *Berbert egy Khartumból kiküldött portyázó hadtest bevette.*

Páris, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol-Corr.: Jól értesült körökben a kilátásban levő *uj konferencziáról* szóló hireket koraiaknak tekintik. Northbrook missziójának befejezése és az angol javaslatok megtétele előtt, melyeket e hó végére várnak, egyáltalában nem igen tesznek a hatalmak uj lépéseket. Vajjon aztán az angol föltételek alkalmat adnak az uj konferenczia eszméjének megpenditésére, vagy nem, most még bizonytalan. Az angol kormány, ugy látszik, általánosságban tartott nyilatkozatokat adott ki, melyek következtében a hatalmak remélhetik, hogy ujabb meglepetéseket és bonyodalmakat el lehet majd kerülni.

London, okt. 3. *Baring* egyiptomi angol főkonzul a kormányhoz táviratot intézett, melyben tudatja, hogy Berber a fölkelőktől ismét visszavétetett. *Gordon* tábornok rövid lövetés után bevonult a városba, honnan a fölkelők és a hozzájuk csatlakozott lakosok elmenekültek.

Páris, okt. 3. Alaptalan az a hir, mintha *Waddington* londoni franczia nagykövet *Tricou* által helyettesittetnék.

London, okt. 3. Mint a «Times»-nek Tien-Csinből tegnapi kelettel távirják, Francziaország az Egyesült-Allamok mediaczióját kivánja és az amerikai követ a kapott utasitások következtében Tien-Csinbe érkezett. *Li-Hung-Csang* látni óhajtotta a táviratot, melyet az amerikai követ kapott s melyben az emlitett utasitások foglaltatnak és meglepetését nyilvánitá annak tartama fölött, a mennyiben abban a franczia kormány aug. 19-iki ultimatumában foglalt követelés ismételtetik azzal a megjegyzéssel, hogy *Courbet* tengernagy folytatni fogja hadmüveleteit. — E hir más oldalról még nem nyert megerősitést.

Spezia, okt. 3. A vértek ellen eddig tett lökisérletek közül a maiak voltak a legerősebbek. Száztonnás hátultöltő ágyukkal és Krupp-féle aczéllövegekkel lőttek a Schneider-féle, Carnell-féle és Brown-féle módszerek szerint készült, 48 centiméternyi vastagságu három vértmintára. A lövegek a vérteket mind átlyukasztották. A szakférfiak véleménye szerint a Schneider-féle és Carnell-féle vértek egyforma jók, a Brown féle vértek nem oly kitünőek ugyan, de azért szintén jók.

Hága, okt. 3. Az első kamara 33 szavazattal 3 ellenében elfogadta ama törvényjavaslatot, mely szükségesnek mondja ki, hogy az alkotmány 198. czikkének megváltoztatása megfontolás tárgyává tétessék. E változtatás által megengedtetik, hogy egy regensség tartama alatt az alkotmány minden pontja — kivévén a trónöröklésre vonatkozó czikket — átvizsgáltathassék. — Jövő héten a kamarákat feloszlatják. Az alkotmány átvizsgálásáról szóló terjedelmesebb javaslat jelenleg az államtanács előtt fekszik.

Kopenhága, okt. 3. *A Christiansberg-palotában* ma délután *tüz* ütött ki. A lovagterem teljesen elpusztult és valószinüleg az *országgyülés helyiségei is.* A királyi képtárt remélhetőleg sikerül megmenteni.

Leith, okt. 3. Egy ide érkezett hajó azt a hirt hozta, hogy szept. 11-én *Izland szigetén* nagy vihar dühöngött. *Tizenkilencz* — nagyobbrészt norvég — *hajó elveszett, harminczkettő jelentékenyen megsérült* és hatvan kisebb halászcsónak törést szenvedett. *A viharnak számos emberélet esett áldozatul.*

Páris, okt. 3. A Havas-ügynökség reprodukálva a «Times» táviratát megjegyzi, hogy az Egyesül-Államok felajánlhatják ugyan jó szolgálataikat, azonban *Francziaország* semmiféle közvetitést nem kért.

Belgrád. okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Jól értesült körök komoly kabinetválságról beszélnek. A pártválság, mely már a király elutazása előtt fennállott, folyvást tart s annak megoldása csakis a királynak október közepén történő visszajövetelekor várható. (N. Fr. Presse.)

Pétervár, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) A *zsidóügyi* bizottság véleményt kért a helyhatóságoktól a zsidók megtelepedési és birtokszerzési joga felől. Az első kérdésben a hatóságok nagyrésze a jog kiterjesztését ajánlja, de a birtokszerzés dolgában eltérnek a vélemények. E két kérdés foglalkoztatja majd a bizottságot, mely legközelebb ujra megkezdi tanácskozásait.

Pétervár, okt. 3. A «St. Petersburger Zeitung» arról értesül, hogy az orosz zsidók viszonyainak rendezése végett összehivott bizottság legelőbb is a zsidóknak a kormányzóságok belsejében való letelepedési és birtokvásárlási jogát fogja tárgyalni. A bizottság e kérdéseket a vidéki közigazgatási hatóságok elé terjesztette véleménynyilvánitás végett; e hatóságok többsége a letelepedési jognak lassanként való kiterjesztése mellett nyilatkozott. A mi a birtokvásárlási jogot illeti, a vélemények eltérők. Sokan azt kivánják, hogy a zsidóknak földbirtok vásárlása vagy bérlete egyaránt tiltassék meg; mások azt vélik, hogy engedjék meg nekik a birtokvásárlást, de nem a bérletet; megint mások azt inditványozták, hogy a zsidók az Oroszországban lakó külföldi alattvalók jogaival egyenlő jogokat élvezzenek.

Pétervár, okt. 3. *Smirnoff*, a varsói járásbiróság elnöke, a legfőbb itélőszékhez és a semmitőszékhez helyettes főügyészszé neveztetett ki.

Tiflisz, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Bokharában* pár nap előtt kezdte meg működését *az első táviró.* Muzzafer Eddin khán rögtön üdvözlő sürgönyt küldött rajta az orosz czárnak, a török szultánnak, a persa sahnak, a mekkai nagy serifnek és a turkesztáni főkormányzónak. A bokharai zsidó hitközönség, a legnagyobb és leggazdagabb egész Közép-Ázsiában, üdvözletét táviratozta meg a jeruzsálemi khakhám-basinak, a főrabbinusnak.

A KOLERA.

Genua, okt. 2. Tegnap esti 10 órától ma este 8 óráig itt tizenhét ember hal el kolerában. A polgármester, ki koleriában megbetegedett, már jobban érzi magát.

Nápoly, okt. 2. Tegnap esti 4 órától ma esti 4 óráig hetvenketten betegedtek meg és negyvenen haltak el kolerában.

Oran, okt. 3. Tegnapelőtt déli 12 órától tepnap déli 12 óráig 10 ember halt meg kolerában és 11 ujabb betegedési eset fordult elő.

Róma, okt. 3. A tegnapi nap folyamán a következő kolera-esetek fordultak elő: az aquilai kerületben 4 betegedési és 3 haláleset; a bergamoi kerületbon 6 betegedési és 4 haláleset: a bresciai kerületben 1 betegedési és 3 haláleset; a casertai kerületben 4 betegedési és 3 haláleset; a chietii kerületben 1 betegedési e et; a cremonai kerületben 9 betegedési és 4 haláleset; a cuneoi kerületben 22 betegedési és 11 haláleset: a ferrarai kerületben 1 betegedési és 2 haláleset; a genuai kerületben 42 betegedési és 35 haláleset (ebből Genua városában 24 betegedési és 25 haláleset, Spezia városában 4 betegedési és 1 haláleset); a milanói kerületben 3 betegedési és 2 haláleset; a modenai kerületben 5 betegedési és 4 haláleset; a nápolyi kerületben 123 betegedési és 88 haláleset (ebből Nápolyvárosában 80 betegedési és 50 haláleset); a novarai kerületben 3 betegedési eset; a paduai kerületben 1 betegedési eset; a parmai kerületben 2 betegedési és 2 haláleset: a paviai kerületben 1 betegedési és 1 haláleset; a rovigoi kerületben 3 betegedési és 3 haláleset; a sondrioi kerületben 1 betegedési eset és a turini kerületben 4 betegedési és 5 haláleset.

Róma, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *népiskolák megnyitása* holnapra volt kitüzve, de közegészségi tekintetekből egyelőre *elhalasztatott.*

Róma, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Torlonia* herczeg *Parocchi* bibornok-vikáriussal átiratban közölte, hogy a kormány megengedi neki a kórházak látogatását. A bibornok-vikárius e szerint ma vagy holnap elmegy a Santa Sabina kórházba.

Génua, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A helybeli kikötőben *egy hajón* is kiütött a kolera. A hajót rögtön eltávolitották a révből.

Trieszt, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Cavargere* községben (Chioggia szigetén) már második halállal végződő koleraeset fordult elő. Tegnap *Stanghellában* (a páduai tartomány monfelicei kerületében), *Ravalleban* (ferrarai kerület), *Copperoban* (ferrarai kerület) egy-egy koleraeset fordult elő.

Páris, okt. 3. A kelet pyrenäi megyében tegnap három ember halt meg kolerában.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczen, okt. 3. A *debreczen-hajdunánási vasut* mütan-rendőri bejárása ma igen kedvező eredménynyel folyt le. A bizottság vezetője, *Gyöngyössy* miniszteri osztálytanácsos a megnyitási engedélyt a miniszter megbizásából megadta. Az ünnepélyes megnyitás ennek következtében mar holnap fog megtartatni.

Bécs, okt. 3. Hire jár, hogy a hitelintézet vezetése alatt álló bankárcsoport a déli vasuttársulat által kibocsátandó elsőbbségi kötvények financzirozását már legközelebb magára vállalja.

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) A «Pol. Corr.» nak jelentik Budapestről, hogy a *pénzügyi expozé*, melyet *Szapáry* gróf e hó közepe táján terjeszt az országgyülés elé, még nem fog *a járadék-konverzióról* részletes jelentést tartalmazni, hanem csak ez operáczió befejezésének tényét emliti föl. Az operáczió részleteiről a pénzügyminiszter 1885. év folyamában fogja bejelenteni, a mely határidő a törvényben elő is van irva. A közös és a magyar *költségvetés* részletei még nem ismeretesek, de már most mondható, hogy Magyarország 1885-ik évi mérlege sokkal kedvezőbb lesz, mint a 1884-iki volt.

Bécs, okt. 4. *Az osztrák-magyar bank állása* szept. 30-án: Bankjegy-forgalom 363.003,000 forint (+ 10.385,000 forint), ezüst 126.802,000 forint arany 64.093,000 frt (— 11,000 frt), devisek 15.785,000 forint (+ 342,000 forint), tárcza 138.431,000 forint (+12.256,000 forint) lombard-kölcsön 28 602,000 forint (+ 1.813,000 frt), jelzálog-kölcsönök 28.602,000 forint, (— 118,000 forint), záloglevélforgalom 86.291,000 frt (+ 50,000 frt).

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *Wien. Ztg.* holnapi száma az alsó-ausztriai helytartóság egy rendeletét hozza, mely Pozsony irányában szigoru *határzár* állitását parancsolja meg és egyszersmind megtiltja 20 napi időtartamban bármily marhának Magyarországból Alsó-Ausztriába való szállitását.

Páris, okt. 3. Hir szerint a költségvetési bizottság a 4½%-os járadéknak négy vagy három százalékossá való konvertálását fogja inditványozni. A konvertálás által három millió frank takarittatnék meg.

Páris, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) *Boulevard-forgalom.* — óra — percz. jegyeznek: Franczia 3 százalékos járadék 78.27, Franczia 4½ százalékos járadék 108.92, ottomán bank 565. Nyugodt.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **A pozsonyi marhavész.** A nagy veszély, mely a pozsonyi marhavásárt lajtántuli ellenségeinek nem csekély örömére fenyegette, elháritottnak tekinthető, miután eddig semmi ujabb gyanus jel nem mutatkozott, mely miatt komolyan aggódni kellene. A veszély elháritására megtették a legszigorubb intézkedéseket. *Lipthay* István miniszteri tanácsos ma éjjel négy órakor érkezett Pozsonyba s azonnal elrendelte, hogy a vesztegzár alá helyezett 98 darab szarvasmarhát reggeli 8 óra előtt nem szabad lebunkózni. Reggel 8 órakor állami és városi állatorvosokkal a vásártérre ment és minden egyes gyanus marhát a legpontosabban megvizsgáltatta, miáltal kitünt, hogy a megvizsgált *állatok egészségi állapota kifogástalan*, minélfogva a miniszteri tanácsos megengedte, hogy az előirt óvintézkedések szigoru figyelembevétele mellett levágják a mi a nagy vágóhidon meg is történt. — A hust az egészségi vizsgálat után ott helyben mérték ki. A szigoruan ellenőrizett óvintézkedések szerint az állatok bőrét mészvizzel telt kádakba helyezik, hol 24 órai áztatás után ottani kereskedőknek el fognak adatni cserzés végett. A vásártér, valamint a kirakodó helyek és veszteg-istállók holnap Lipthay min. tanácsos jelenlétében a legalaposabban és legnagyobb gonddal fognak fertőztelenittetni, ugy hogy *semmi akadály nem lesz arra nézve, hogy a vásár jövő szerdán megtartathassék. Lipthay* miniszteri tanácsos teljes köszönetét és elismerését nyilvánitotta a városi felügyelő közegeknek, valamint az állami állatorvosoknak, az általuk követett teljesen helyes eljárá-ért, mely egyes-egyedül van hivatva arra, hogy a pozsonyi vásár érdekeit megóvja. — A vásártéren a dezinfekczió azonnal és általánosan foganatba vétetett, mig a vesztegistáló, a vágóhid, a csatornák fertőztelenitése holnap veszi kezdetét és vasárnapra az egész munka be lesz fejezve. A majd vasárnap ujból megejtendő kormánybiztosi felülvizsgálat eredményétől tétetett függővé a szerdára tervezett vásár megtarthatása. A pozsonyi marhaállomány beistállózása egyelőre fenntartatott. A délelőtt folyamán *Esterházy* István gróf főispán is megjelent a vásártéren, hogy az elrendelt intézkedések pontos teljesitéséről meggyőződjék. A kartell kötött magyar marhahizlalók végrehajtó bizottsága nevében *Leipziger* Vilmos azonnal a vészhir vétele után táviratilag értesitette a kartell valamennyi résztvevőit, hogy október 6-án Pozsonyban nem lesz marhavásár s oda állatokat ne küldjenek, de hogy Bécs élelmezésében zavar még se álljon be egyuttal arra is figyelmeztette az illetőket, hogy bécsi vevőiknek a szükséges állatokat az istállókból bocsássák rendelkezésükre, minélfogva máris több bécsi mészáros utnak indult, hogy jövő heti szükségletüket a magyar hizlaló istállókból födözzék. *Bánffy* báró, Beszterce-Naszódmegye főispánja a kormánytól azt az utasitást nyerte, hogy a gyanus marhaszállitmány származását a legalaposabban kipuhatolja és megállapitsa, mely czélból különben *Lipthay* min. tanácsos is Beszterce-Naszódmegyébe utazik. Hogy a marhavész hire a bécsi sajtót is élénken foglalkoztatja, az természetes. A *Presse* konstatálja, hogy az eset a pozsonyi marhavásári társulatot sulyosan érinti, mert most kettős a veszteség. A bécsi mészárosoknak is kellemetlenséget okoz a marhavész kitörése miatt elrendelt zár. Végül utal arra. hogy az eset folytán a bécsi vásári hatóság kötelessége szoros vizsgálat alá venni a Magyarországból jövő marhát s hogy most látszik csak mily indokolt volt annak idején Possinger helytartó rendelete. A *N. W. Tagblatt* kételyét fejezi ki a fölött, hogy a pozsonyi vásárt a kitüzött időben meg lehessen tartani s csodálkozik, hogy miért nem tartóztatták fel a gyanus állatokat mindjárt a feladási állomáson.

⁂ **Ujabb tarifa-konfliktus** ütött ki Ausztria-Magyarország és Németország közt, az okot erre azaz egyezmény szolgáltatta, melyet 1883. év február 10-én a porosz államvasuk és az osztrák északnyugati vasut közt sokat vitatott tarifakonfliktus megszüntetése végett kötöttek, s mely az érdekelt osztrák-magyar vasutakat arra inditotta, hogy a német-osztrák-magyar vasuti forgalom rendezésére vonatkozó berlini egyezményt felmondják. A porosz államvasutak ugyanis azt követelték, hogy az irányitásra vonatkozó határozatok akképen módosittassanak, hogy a Németországból Ausztria-Magyarországba irányuló forgalmat belátásuk szerint a leghosszabb vonalra irányithassák. Az osztrák vasutak, és pedig az osztrák állami vasutak vezérigazgatósága, a Ferdinand-északi vasut és az osztrák északnyugoti vasut e követelést visszautasitották. A porosz államvasutak mereven ragaszkodtak e követelésükhöz, mire az érdekelt osztrák-magyar vasutak, melyek a berlini egyezmény miatt ugy is hátrányban voltak, mint táviratilag már jelentettük az egész egyezmény felmondásával feleltek, hogy kivánságaikat nem csak az irányitásra, hanem más reformra szoruló pontokra nézve is szabadon érvényesithessék. Az emlitett berlini egyezmény, melyet egyrészt valamennyi osztrák vasut, a magyar államvasutak, és a magyar északkeleti vasut, másrészt pedig a porosz és szász államvasutak irtak alá, az osztrák állami vasutak, az osztrák-magyar államvasut, a Ferdinand északi vasut és az osztrák északnyugati vasut kivételével, továbbra is valamennyi igazgatóságra érvényben marad.

⁂ **Orosz petroleum Ausztria-Magyarországban.** Pétervárról irják: Ausztria-Magyarországot nemsokára orosz petroleummal fogják elözönleni. A legkiválóbb kaukázusi petroleumtermelők a gácsországi petroleumtermelők, és az orosz griase-zarizyni vasut közbenjárásával a bécsi waggontársasággal hosszu tanácskozások után az orosz petroleumnak Ausztria-Magyarországba és azon keresztül való szállitása iránt egyezséget, illetőleg szerződéseket kötöttek. — E szerződések értelmében a griase-zarizyni vasut arra kötelezte magát, hogy rakodó állomásain petroleum-medenczéket készittet, s azon lesz, hogy minél több orosz petroleum szállittassék a Kaspitón és a Volga folyón. A bécsi waggon-társaság pedig arra kötelezte magát, hogy az orosz petroleumnak Ausztria-Magyarországba való közvetlen átszállitása végett megfelelő számu waggon-czisztеrnákat fog előállitani. A vállalat kereskedelmi részét egy külön ügynökségre bizták Bécsben. Ez az ügynökség már is érintkezésbe lépett az elsőrendü kaukázusi petroleum-gyárosokkal, ugy hogy rövid idő mulva nagy mennyiségü orosz petroleumot fognak Ausztria-Magyarországba szállitani. Az orosz petroleum majdnem felével olcsóbb mint az amerikai és sokkal jobb mint ez. Az amerikai petroleumot tehát nagy verseny fenyegeti nemcsak Ausztria-Magyarországban, hanem egész nyugati Európában.

⁂ **Német tengerentuli bank.** A National Zeitung ez ügyre vonatkozólag jelenti: Dechendnek, a birodalmi bank elnökének terve szerint az uj bank mint a birodalmi bank annexusa alapittatnék. A tengerentuli bank azonban saját részvények kibocsátása által szerzendő részvénytőkével fog rendelkezni, az igazgatást a birodalmi bank hivatalnokai fogják teljesiteni, s a bank állami jelleggel fog felruháztatni, mint a birodalmi bank. Természetes, hogy a terv megvalósitásához a szövetségtanács és a birodalmi gyülés hozzájárulása szükséges. Mint a Voss. Ztg irja, Bismarck több hamburgi czég főnökével értekezett egy tengerentuli bank alapitásának eszméje fölött. Bismarck Friedrichsruheba hozatta az erre vonatkozó iratokat s tanulmányozza s foglalkozik e bank tervével.

IPARÜGYEK.

— **Elvi határozatok iparügyekben.** Mai lapunkban közöltük azt a két elvi határozatot, melyet a földm., ipari és kereskedelmi miniszterium az uj ipartörvény egyes szakaszaira vonatkozólag közzétett. Számos kérdés fog még legközelebb a miniszterium elé kerülni, melyeknek elvi eldöntése a törvény végrehajtására és a testületek működésére nagy fontossággal birhat. Igen kivánatos volna azonban, hogy e kérdések eldöntése előtt a t. miniszterium a kiválóbb szakférfiak véleményét meghallgassa, mert habár teljes bizalmat táplálunk a miniszterium kebelében ez ügyek fölött döntő szakférfiak iránt és jóakaratukat, méltányos eljárásukat kétségbe vonnunk nem lehet, sőt arról is meg vagyunk győződve, hogy a szakértelem tekintetében is a kivánatos magas szinvonalon állanak, mindamellett szükségesnek tartjuk, hogy a döntés előtt az igazság és a törvény keretén belül a gyakorlati igények is tapintatosan szem előtt tartassanak és erre nézve a tapasztalt szakemberek tanácsait is meghallgassák. E kivánságunk kifejezésére nem az eddig ismeretes két döntvény (melyeknek helyességét a törvény alapján elismerjük) inditott, hanem annak tudata, hogy a közel jövőben számos fontosabb és bonyolultabb kérdés fog a miniszteriumhoz intéztetni, melyeknek eldöntésétől sok helyütt nemcsak a testületek üdvös müködése, hanem a törvény jó hatása is függ.

— **A kolozsvári ipartestület** létesitése érdekében az ottani ipartársulatok a szervezkedés megindítása érdekében értekezletet tartottak. Az értekezletet *Benigni* Sámuel nyitotta meg. Révid vonásokban ecsetelte az uj ipartörvény elveinek vezérfonalát és rámutatott azon minden iparost megnyugtatható nagyfontosságu kedvezmények s jogokra, melyeket az uj törvény biztosit. A törvény az általános ipartestület megalakitásával az iparosok kezébe önkormányzati jogokat nyujt, hogy saját érdekeiket fejleszthessék, oltalmazhassák. Épen azért igen óhajtja a maga részéről az általános ipartestület megalakitását, de másfelől tapasztalta, hogy a minket közelebbről érdeklő erdélyi részekben az iparosok általános óhajtása a testület megalakitása. Mindezek daczára azonban nem hallgathatja el azon aggodalmát, hogy a testület megalakitásával a társulati vagyon tulajdonjogát nem tudja biztositottnak, mivel a törvény 125. §-a ez ér elemben világosan nem intézkedik. Elnök az értekezlet tagjainak ujabban is ajánlta a testület megalakitása iránti nézetét, ő a maga részéről azt hiszi, hogy az idézett czikk nem involválja a külön czélra szolgáló ipartársulati vagyon beolvadását, de nehogy későbben nálunk épen sajátságos helyzetünknél fogva, mennyiben a csizmadia, mészáros, timár, fazakas stb. társulatoknak tetemes külön vagyona van — elégedetlenség és viszály merüljön fel, ajánlja, hogy az értekezlet *elvileg fogadja el a testület megalakitása iránti előterjesztést,* s az aggodalmak eloszlatására ez értekezlet alkalmából szerkeszszenek az iparügyi miniszter ő nagyméltóságához feliratot, melyben az itteni viszonyok tüzetes kifejtésével kérjék, hogy a 125. §-t miképen értelmezik, s a külön czélra szolgáló ipartársulati vagyon tulajdonjoga épen marad-e? Ha ezen fölterjesztésre a megnyugtató válasz megérkezik, akkor a testület megalakitásának utjába semmi sem fog állani. *Gámán* Zsigmond iparkamarai titkár előrebocsátja, hogy a testület megalakitása városunkban elsőrendü tényező. Egyébként ugy van meggyőződve, hogy városunk iparosai az összetartásban, közös érdekeinek oltalmazásában, az iparügy fejlesztésében kis hazarészünk fővárosához méltó buzgalommal tünnek ki. Ezért hiszi, hogy az uj törvény nyujtotta önkormányzattal élni fognak, mert anyagi és szellemi ügyüknek vezetését nem foghatják kiadni kezeikből. Ámbár nem osztja azon aggodalmakat, melyek a vagyon kérdésénél felmerültek, mivel az idézett törvény 125. és 126. §-ai ezt épen nem támogatják; de a kétségtelen siker reményében osztja Benigni inditványát. Az értekezlet tagjai közül mindenki elvileg óhajtja a testület megalakitását, de a leirat válaszát is óhajtják tudni. Elhatároztatott három nap alatt azt felterjeszteni, melynek szerkesztésére Gámán Zsigmond és Benel Ferencz készséggel vállalkoztak. Még foglalkozott az értekezlet a törvény 46. §-ával, mely szerint, ha állandó lakásától távol óhajtja valamely iparágat üző országos vásáron kivül iparczikkeit árusitani, mint hetivásárokon, tartozik az illető helyen már birtokában levő iparigazolványa alapján fióktelepre engedélyt kérni. Erről az értekezlet tagjai s illetőleg az egyes társulati elnökök minél szélesebb körben értesitik az érdekelt iparosokat.

— **A gőzkazánfütők** esti tanfolyama, melyet az állami közép ipartanodánál a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium szervezett és tart fenn, f. hó 1-én esti 7 órakor nyittatott meg dr. Herich Károly min. osztálytanácsos jelenlétében. A tanfolyamra 150 munkás — leginkább kovácsok és lakatosok — vétetett fel.

— **A háziipar és a törvényhatóságok.** Az országos iparegyesület háziipari szakosztálya körlevélben kérte föl a hazai törvényhatóságokat, hogy a tanmühelyek benépesitése érdekében jóravaló fiatal munkaerőket ösztöndijakkal küldjenek egyes tanmühelyekbe. A törvényhatóságok egy része már válaszolt a körlevélre. *Temesmegye* egyelőre azért nem teljesitheti a kérelmet, mert ipariskolai tanulók részére ép most tett nagyobb alapitványt. *Sárosmegye* az előző évben több mint 10,000 frtot áldozván háziipari alkotásokra, e czélra, megfelelő alap hiányában ujabb áldozatokat most még nem hozhat. *Torontálmegye* az előző évben maga létesitett szövőtanmühelyt, melynek növendékeit az átirat értelmében támogatja. *Kis-Szeben* és *Nógrádmegyék* pénztáruk jelentékeny megterhelése miatt ö ztöndijat egyelőre még nem alapithatnak. *Nagy-Enyed* és *Torda* városok készségüket fejezték ki ily ösztöndijak alapitása iránt és az iparegyesület tanácsát és közelebbi felvilágositását kérték ki. A többi törvényhatóságok eddig még nem válaszoltak.

— **Az épitő iparosok téli tanfolyama.** Az állami középiskolában a télen szünetelő épitő iparosok, kőmivesek, ácsok és kőfaragók számára rendezett tanfolyam f, évi november hó 3-ik napján fog megnyittatni. A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenkint november hó elejétől márczius hó végéig tart. E tanfolyamon az illető épitő iparosok rendszeres szakkiképeztetést s annak sikeres bevégzése után végbizonyitványt nyernek. Tanulóкul felvétetnek a 14-ik életévet betöltött azon kőmives-, ács és kőfaragósegédek, a kik folyékonyan olvasni, irni és számolni tudnak s legalább egy évig a gyakorlatban müködtek. A felvételre jelentkezők erkölcsi bizonyitványt, továbbá főnökeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy mely idő óta müködnek a gyakorlatban és melyik szakban dolgoznak. A beiratások az intézet helyiségében (VIII. kerület, bodzafa-utcza 28. szám) október hó 15-dik napján kezdődnek és e hó végéig tartatnak.

— **Ipartestület Aradon.** Az aradi ipartestület létrejövetele immár biztositva van. A létesitést előkészitő-bizottság elnöksége e hó 1-én nyujtotta be Urbányi fókapitánynak, mint az elsőfoku iparhatóság fejének az alakitás iránti kérvényt. A minap ugyanis 517 aláirással ellátott kérvény lett beadva. Miután azonban időközben elkészült a kereskedelmi és iparkamara a képesités alá eső iparosok hivatalos lajstromával s abból kitünt, hogy a képesités alá eső iparosok száma 955, hogy a törvényben előirt kétharmad többség elérve legyen, ujabb aláirások gyüjtése vált szükségessé. Ennek eredményeképen tegnap ujabb 129 aláirás adatott be s igy összesen 686-an kérelmezték a testület alakitását. A főkapitány most már tekintettel arra, hogy a kérvényezők száma a szükséges kétharmadot meghaladja, össze fogja hivni az alakuló közgyülést vasárnap délelőttre a városháza földszinti kistermében. E közgyülés tárgya a megalakulás konstatálásán kivül az alapszabályjavaslatok elfogadása és jóváhagyás alá terjesztése lesz.

— **Iparhatósági megbizottak a vidéken.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz a szegedi iparhatóság azt a javaslatot tette, hogy az iparhatósági megbizottakká választható iparosok III. osztályu kereseti adóminimuma Szeged város területén 15 frtban állapittassék meg. Ezt a javaslatot a nevezett miniszterium elfogadta s a szóban lévő adóminimumot 15 forintban állapitotta meg. Egyszersmind arra is utasitotta az iparhatóságot, hogy a megbizottakká választható iparosok neveit irja össze s tegye közhirré s a választásnak mielőbb való foganatositása iránt intézkedjék.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **Szobafülkék az országos kiállitáson.** Az országos kiállitási bizottság elé a szobafülkék (interieurök) elhelyezésére vonatkozólag két tervet terjesztettek. Az első szerint 44 fülke létesitendő, még pedig olyképen, hogy közvetlen az iparcsarnok nyugati bejáratánál helyeztetnének el, két oldalt egymásutáni sorrendben az egyes fülkék s középről egy köröndalaku diszes kapuzat emelné az összbenyomás hatását. E tervezet tekintettel volt az esteli látogatásokra is, a mennyiben ennek elfogadása esetén az iparcsarnok e része a többitől elzárható, és ha villamos világitással láttatnék el, este is rendelkezésére volna bocsátható a látogató közönségnek. Az összes berendezés e terv szerint körülbelül 20,000 frtba kerülne. A másik tervezet szerint 36 fülke létesitendő s a csoport e részének közepe szőnyeggel volna diszithető. Ez azonban nem lesz alkalmas az esti látogatásra, mert nem zárható el az iparcsarnok többi részétől. A berendezés e terv szerint mintegy 8000 frtot igényelne. Az országos bizottság különböző fontos előnyei miatt az első tervet fogadta el, de a kivitel előtt a részletes tervet a vállalkozónak még egyszer be kell terjeszteni.

= **Iparos-gyülések a kiállitás alkalmával.** Az országos iparegyesület igazgatósága elhatározta, hogy a jövő évi országos kiállitás alkalmára hazai gyárosainkat egy magyar gyáripari kongresszusra fogja egybehivni s e tekintetben a kezdeményező lépéseket legközelebb meg fogja tenni. Az 1879. évi II. országos iparosgyülés által kiküldött központi bizottság ugyanez alkalomból egybe fogja hivni a III. országos iparosgyülést; végül az iparos ifjusági egyletek mult évi békéscsabai vándor gyülése elhatározta, hogy leközelebbi szövetséggyülését az országos kiállitás alkalmával Budapesten fogja megtartani kapcsolatosan a julius és augusztus hónapokban megtartandó iparostanonczok és segédek munkakiállitásával. Az egybehivandó III. iparos gyülésnek különös jelentőséget kölcsönöz az uj ipartörvény életbeléptetése. Mig az 1872-iki és 1879-iki nagygyülések főleg gravaminális természetüek voltak, ezuttal első sorban az uj iparszervezet gyakorlati kiépitése fog a tanácskozások számára bő anyagot szolgáltatni.

= **Kiállitási melléképitkezések.** Az iparcsarnok előtti tér *feltöltése és parkozása Müller* főmérnök tervei alapján fog megtörténni. A terv szerint a feltöltendő területre összesen mintegy 30,000 köbméternyi földanyagot fog az osztrák magyar vasuttársaság szállitani s ennek elegyengetését a Holzspach czég fogja eszközölni. A nivellallás összes költségei 31550 frtra rugnak. A parkozási csak a jövő tavasz folyamán fogják megkezdeni. — A kiállitási iparcsarnok előtt elvonuló *csatorna-árok* beboltozását már bevégezték. A boltozást betonnal és téglával eszközölték és összesen 4816 frtba került. Ez összegnek részben való fedezésére felkérték Budapest főváros törvényhatóságát, miután a boltozat állandóan meg fog maradni. — Az Erzsébet és István utak közötti részen a bizottság makademizált *utat* fog épittetni, mert e rész lesz a kiállitás egyik legnagyobb forgalommal biró utja. Itt van ugyanis a közlekedési miniszterium palotája és több nevezetes épület.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

Hetiszemle az értéktőzsdéről.

— okt. 3.

A tőzsde még mindig nem nyerte vissza az egyensulyt és igy a nagyobb árfolyamingadozások még mindig napirenden vannak. Csak a járadékok tartják meg szilárdságukat és különösen magyar 4%-os aranyjáradékból történnek nagyobb vásárlások egyes váltóüzletek részéről. Egyáltalán a befektetési értékek iránt élénkebb a kereslet és igy kétséget sem szenved, hogy a Rothschild-hitelintézeti csoport a magyar 4%-os aranyjáradékot jóval drágábban fogja ezután eladni, mint a hogy most az aláirásnál kinálta. Az a remény, hogy a contremine kénytelen lesz hitelrészvényeket fedezésre vásárolni, eddig nem valósult és pedig, ugy látszik, abból az okból, mert a tőzsde arra készül, hogy a mostani czukorárak mellett az osztrák hitelintézet a Weinrich-czégnél jelentékeny veszteségeket fog szenvedni. Ezt az eetleges veszteséget ugyan igen is nagy összegre teszik a tőzsdén, de ha a czukorgyárak nem javulnak, akkor a hitelintézet veszteséget fog érni. A tőzsde ezt a veszteséget leszámolta már, mert a hitelrészvények a héten már elérték a 294-es árfolyamot, de azóta ismét igen csökkentek. Csak a járadékpiacz az, melynek a Weinrich-czég bukásától sem remélni, sem félni valója nincs és itt az árfolyamok igen szilárdak és a járadékok árfolyamai a játékértéktől függetlenül emelkednek. Azonban a magyar 4%-os aranyjáradék emelkedése nem lehet visszahatás nélkül az osztrák hitelrészvényre és a járadékok javulása előbb utóbb maguk után vonják a többi értékek javulását is.

A forgalom csekély élénkségét csakis a contreminenek köszönhette és ugy látszik már szabálylyá lett a tőzsdén az, hogy nagyobb mozgalom csak akkor jöhet létre, ha a contremine operál vagy fedez és ha azután fedezte magát, ismét a régi stagnáczió lép fel. A contremine kétségtelenül ép oly jogosult, mint minden más üzérkedési forma, de csakis akkor, ha tisztességes és törvényes fegyvereket használ. Csak az a baj, hogy a contremine rendesen oly eszközöket használ fel, melyek nagyon is alkalmasok arra, hogy az előitéletet, a melyet ellenök táplálnak, csakis még növeljék. Ez a kórság Bécsből ragadt át a mi tőzsdénkre. A németországi lapok máris óva intik az ottani közönséget, hogy ne vegyék a bécsi tőzsdét irányadóul, mert ott a hamis hireket tervszerüleg gyártják. Ugy látszik ez a kórság átragadt a mi tőzsdénkre is, pedig az ily dolgok rendkivül diskreditálják a tőzsdét. Az egész piacz érdekében van, hogy az üzlet ne térjen le arról az egyenes utról, mely az árakat reális tényezők alapján határozza meg.

Az üzlet a hét közepéig emelkedő irányzatot követett, de utóbb az árfolyamok ismét csökkentek, bár a végeredmény mégis jobbára pozitiv. Kivételt csak a biztositó társaságok és néhány gőzmalom részvényei képeznek, melyeknél azonban igen jelentékeny a csökkenés.

A árfolyértékek nevezetesebb amváltozasait a következő táblázat mutatja:

	Szept. 26.	Okt. 3.	Különbözet
Államadósság:			
Magyar 6%-os aranyjáradék	122.50	122.30	— —.20
« 4%-os «	92.35	93.15	+ —.80
« 5%-os papirjáradék	88.30	88.75	+ —.45
Magyar vasuti kölcsön	142.50	142.25	— —25
« nyeremény-kölcsön	114.25	114.25	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	115.25	115.5	—.—
Bankrészvények:			
Magyar ált. hitelbank	286.25	286.75	+ —.50
« jelzálog-hitelbank	—.—	—.—	—.—
« « « II. kib.	105.75	106.—	+ —.25
« leszámitoló és pénzváltóbank	84.25	85.25	+ 1.—
Osztrák hitelintézet	287.—	287.30	+ —.50
Osztrák-magyar bank	850.—	855.—	+ 5.—
I. magyar iparbank	156.50	158.50	+ 2.—
Pesti magyar kereskedelmi bank	611.—	613.—	+ 2.—
Biztositó társaságok:			
Bécsi biztositó társaság	240.—	238.—	— 2.—
I. magyar általános biztositó társaság	3430.—	3400.—	— 30.—
Fonçiére, pesti biztositó	90.—	89.50	— —.50
Pannonia viszontbiztositó	—.—	—.—	—.—
Gőzmalmok:			
Konkordia-malom	580.—	580.—	—.—
I-ső budapesti malom	1260.—	1260.—	—.—
Erzsébet-malom	232.—	228.—	— 4.—
Henger-malom	560.—	560.—	—.—
Lujza malom	289.—	290.—	+ 1.—
Molnárok és sütők malma	432.—	432.—	—.—
Pannonia-malom	1130.—	1100.—	— 30.—
Viktória-malom	420.—	400.—	— 20.—
Közlekedési vállalatok:			
Adria-magyar tengeri hajózási	—.—	—.—	—.—
Alföld-fiumei vasut	178.—	178.—	—.—
Déli vasut	147.—	149.—	+ 2.—
Eszak-keleti vasut	165.—	165.—	—.—
Erdélyi vasut	175.50	175.50	—.—
Kassa-oderbergi vasut	147.50	147.50	—.—
Magyar-nyugati vasut	171.—	171.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	302.50	303.50	+ 1.—
Tiszavidéki vasut	249.—	249.—	—.—
Dunagőzhajózási társulat	528.—	528.—	—.—
Pest közuti vaspálya	591.—	595.—	+ 4.—
Takarékpénztárak:			
Országos központi takarékpénztár	449.—	450.—	+ 1.—
I. hazai takarékpénztár	5140.—	5140.—	—.—
Egyesült fővárosi takarékpénztár	448.—	448.—	+ —.—
Különféle vállalatok:			
Alagut	138.—	138.—	—.—
Franklin-könyvnyomda	189.—	191.—	+ 2.—
Ganz és tars. vasönt. és gépgyár	955.—	955.—	—.—
Gschwindt-féle szeszgyár	440.—	440.—	—.—
Athenaeum	550.—	550.—	—.—
Pesti könyvnyomda	900.—	920.—	+ 20.—
Drasche kőszénbánya és téglagyár	166.50	172.50	+ 6.—
Rimamurány-salgótarjáni vasmü	114.75	146.75	+ 2.—
Salgótarjáni kőszénbánya	128.50	128.50	—.—
Schlick-féle vasöntöde	286.—	286.—	—.—
Első magyar serfőződe	823.—	823.—	—.—
Kőbányai sertéshizlaló	330.—	330.—	—.—
Ujlaki téglagyár	171.50	174.—	+ 2.50
Kőbányai gőztéglagyár	260.—	268.—	+ 8.—
Török birod. dohány egyedár. társ.	127.50	127.50	—.—
Pénznemek és váltók:			
Cs. kir. vert arany	5.75	5.75	—.—
20 frankos arany	9.66	9.66	—.—
Váltó német piaczra	59.65	59.70	+ —.05
« Párisra	48.25	48.25	—.—
« Londonra	121.60	121.55	— —.05

⁂ **Az osztrák kereskedelmi és iparkamarák uj választásai.** A Pol. Cor. jelenti, hogy az osztrák kormány valamennyi osztrák kereskedelmi és iparkamarát legközelebb feloszlatni szándékozik, hogy az uj választások az uj választási törvény értelmében történjenek. Az uj törvény alkotásánál, mely politikai fontosságánál fogva az osztrák parlamentárizmusra is kiváló hatásu lesz, az volt az alapgondolat, hogy a kamarák egyes osztályai tüzetesebb szabályok szerint szerveztessenek és a kamaraválasztók czenzusa lehetőleg leszállittassék a politikai választók czenzusának szinvonalára, hogy igy a kiskereskedők és kisiparosok közt élénkebbé tétessék a kamarák intézménye iránti érdeklődés. Igy pl. a czenzus leszállittatott a leobeni kamaránál 5 frtról 4 frt 20-ra, a laibachinál 4.20 ról 2.10-re, a bozeninál 3.15-ről 2.10-re, a reichenberginél 8,40-ről 5.25-re, a budweisinál 4.20-ról 3.15-re, a brünninél 8 frtról 5.25-re az olmützinél 6 frtról 4.20-ra, a krakóinál 15.75-ről 8.40-re, a lemberginél 8 frtról a legalacsonyabb tartománygyülési czenzusra, a brodyinál 5.25-ről 3.15-re, a zárainál 5 frtról 3.15-re, a spalatóinál 5 frtról 2.10-re, a ragazainál 5 frtról 3 frtra. A kamrák föloszlatásának szükségességét a Pol. Corr. hosszasabb expozéban indokolja, melyből kiemeljük a következőket: A kereskedelmi és iparkamarák választási reformja kész. Tekintettel arra, hogy számos kamarának október havában kell az 1884. év végeig befejezendő pótválasztások a szükséges előkészületeket tenni, az a kérdés merül föl, hogy az uj választási törvény és ama körülmény tekintetbe vétele mellett, hogy a régi választási törvény hatályon kivül helyeztetett, a pótválasztások általában megtörténjenek-e, vagy nem volna-e előnyösebb a kamarákat az uj választási törvény alapján teljesen megujitani, a mi a kereskedelmi és iparkamarák (a prágainak, mely már az uj választási törvény alapján

választatott és a triesztinek kivételével, mely az uj választási törvény alkotásánál figyelmen kivül hagyatott), feloszlatását vonná maga után. Ama kamarák, melyek 1884. évi deczember 31-ig tartoznak pótválasztásaikat befejezni a következők: a salzburgi, gráczi, klagenfurti, rovignoi, roveredói, feldkirchi, reichenbergi, égeri, pilseni, budveisi, olmüczi, troppaui, bródyi és czernoviczi. Számos kamara pótválasztásait már 1883. deczemberben a régi választási törvény szerint eszközölte, mint a bécsi, linczi, leobeni, laibachi, görczi, innsbrucki, bozeni és brünni. A kamarák feloszlatása mellett a következő okokat hozzák fel: Ha a feloszlatás elmaradna, akkor az uj választási törvény hatása az első csoportban emlitett kamarákra csak 1888-ban, a második csoportban emlitettekre csak 1890-ben, a lembergire 1887-ben, a spalatoira csak 1889-ben terjedne ki. A kamaráknak ez uj választási törvény által megállapitott osztályozását a pótválasztások által nem lehetne keresztülvinni. Az uj választási törvény szerint a legtöbb kamarákban a kategoriák szaporittatnak, több kamaránál pedig a tagok száma is. Ha csak a pótválasztások rendes utján kellene az átalakitást keresztülvinni, beállna az az eset, hogy a kamarákban a régi és az uj tagok különböző czenzusok alapján fordulnának elő és a tagok számának szaporodása folytán különféle értelmezésekre adna okot az a kérdés, vajjon a kamara tagjainak régi vagy uj létszáma szerint állapittassék-e meg a kisorsolandók száma, mely utóbbi esetben az uj tagok egy kategóriája a mandátum tartama tekintetében rövidséget szenvedne.

** **Assicurazioni Generali** 1884. évi szeptember hóban az életbiztositási osztálynál 408 ajánlat 1.198,244 frt 28 kr biztositási összeg erejéig nyujtatott be és 360 kötvény 1.127,203 frt 48 kr biztositási összegre állittatott ki. Folyó évi január 1-je óta 4181 ajánlat 12.764,554 frt 60 krnyi biztositási összeg erejéig nyujtatott be és 3455 kötvény 10.526,201 frt 50 kr biztositási összegre állittatott ki a mult évben kiállitott 10.239,539 frt 45 kr biztositási összegre szóló 3265 kötvény ellenében. 1884. január 1-je óta bejelentett károk összege 902,935 frt 34 krra rug. Az életbiztositási osztály kimutatott biztositási állománya 1883. deczember hó 31-én 77.246,710 frt 4 kr tőkét és 202,955 frt 88 kr járadékot tett ki 39,105 kötvényre, a mire készpénztartalékban 17.199,580 frt 51 kr volt tartva. Az 1883. évben kifizetett károk az életbiztositási osztály részéről 1.149,501 frt 74 krt tettek ki s az összes ágazatoknál a társulat alapitása óta (1831) az évenkinti kimutatások szerint fizetett károk 169.785,742 frt 38 krt tesznek ki.

Magyarországi kereskedelmi czégek.

— Kivonat a «Központi Értesitő» 1884-ik évi 61. számából. —

I.

CZÉGBEJEGYZÉSEK.

a) **Egyéni czégek:** *J. F. Schneiders Nachvolger Johan Weindel* Nagyszebenben, bej. u. o. jun. 26. — *Sig. Ferber* terménykereskedő Nagyszebenben bej. u. o. jun. 26. — *Jac. Löwy* bőrkereskedő Nagyszebenben, bej. u. o. jun. 26. — *Berger Simon* vegyeskereskedő Sávolyban, bej. a kaposvári kir. trvszéknél jul. 19. — *Weiller Sámuel* kaposvári gabnakereskedő, bej. az ottani kir. trvszéknél jul. 19. — *Müller Lipót* vegyes- és czipőkereskedő Salgó-Tarjánban, bej. a b.-gyarmati kir. trvszéknél jul. 16. — *Spitz Adolf* czipész Budapesten, bej. a kir. k. és v. trvszéknél jul. 16. — *Auer Róbert* terménybizományi üzlettulajdonos Budapesten, bej. a kir. k. és v. trvszéknél jul. 16. — *Margulies Miksa* bőrkereskedési, gépbör elkészitési és szijkézmüzeti üzlettulajdonos Budapesten, bej. a kir. k. és v. trvszéknél jul. 16. — Dr. *Molnár Nándor* gyógyszerész Budapesten, bej. a kir. k. és v. trvszéknél jul. 16. — *Ernst Henke et Co.* (Naef Frigyes, gyapjuárukra ügynöki és bizományi üzlettulajdonos Budapesten,) átvezettetett a társas czégek rovatából a kir. k. és v. trvszéknél jun. 20.

b) **Társas czégek:** *Első erdélyi vasut* módositott alapszabályai bej. a budapesti kir. k. és v. trvszéknél jul. 16. — *Torontál-Szécsányer Spar- und Hilfsgenossenschaft* Trendler György aligazgató helyett aligazgatóul Feimer István, Friedrich József, Fischer János, German Antal, Vilhelm Károly és Müller Jakab igazgatósági tagok helyett Ernd Lőrincz, öregebb Feimer Mátyás, Péter Vilmos, Riedinger Péter és ifj. Müller Jakab (41. házszám alatt) torontál-szécsányi lakosok bejegyeztettek a nagybecskereki kir. trvszéknél jun. 30. — *Bakabányai kölcsönös segélyegylet* Gracza János helyébe id. Kovacsik János igazg. tagul bej. az ipolysági kir. trvszéknél jul. 10. — *Reichenberger és Klein* nyersbőrkereskedők Nagyváradon, bej. u. o. jul. 16. — *Szombathelyi fürdőház részvénytársaság* Horváth János kilépése és Szakács Antal igazg. rendes tag és Brenner János igazg. póttag megválasztása bej. a szombathelyi kir. törvényszéknél jul. 8. — *Szombathelyi takarék- és előlegtársulata az első általános osztrák-magyar tiszti-egyletnek szövetkezet korlátolt felelősséggel* Langer Alajos felügyelő-bizottsági rendes tag, Tosa László felügyelő-bizottsági póttag helyett, Tosa László mint felügyelő-bizottsági rendes s Gruber Ignácz, mint póttag bejegyeztetik, továbbá Moller József s Aufhauser Ferencz igazgatósági rendes, és Albert György s Zaluszky József igazgatósági póttagok helyett, ugy Albert György és Zaluszky József igazgatósági rendes, továbbá Magossy Antal és Mészey Pál, mint igazgatósági póttagok bejegyeztetnek, bej. a szombathelyi kir. trvszéknél máj. 17. — *Vas-Zalamegyei első takarékpénztár Körmenden* Szayer Imre igazgatósági póttag, ugy Ambrus Mihály és Schrancz János felügyelő-bizottsági tagok helyett, Schrancz János igazgatósági póttagul, Glazer Frigyes és Szayer Imre felügyelő-bizottsági tagokul bejegyeztettek, a szombathelyi kir. trvszéknél jul. 8. — *Sárvári első takarékpénztár* Krizsonits Gáspár és Jisztl József igazgatósági tagok helyett, Donner Károly és Szigethy Lajos igazgatósági tagok bejegyeztettek, a szombathelyi királyi törvényszéknél junius 21. — *Rába-Lapincsvölgyi takarékpénztár részvény-társaság* módositott alapszabályok bejegyeztettek a szombathelyi kir. trvszéknél jul. 8. — *Budai takarék és előlegegylet* módositott alapszabályai bej. a budapesti k. és v. trvszéknél jul. 16. — *Magyar-franczia biztositó részvénytársaság* módositott alapszabályai bej. a budapesti kir. k. és v. trvszéknél jul. 16. — *Első viszonylagos takarék és segély-egylet* Budapesten, Maktáry Gyula, Szentes Imre és Schottola Ernő igazg. tagok czégjegyzési jog. bej. a kir. k. és v. törvényszéknél jun. 16.

II.

CZÉGTÖRLÉSEK.

a) **Egyéni czég:** *I. F. Schneider* Nagyszebenben, törölt. u. o. jun. 26.

b) **Társas czég:** *Sigmund Verderber & Jakob Löwy* Budapesten, törölt. a kir. k. és v. törvényszéknél junius 26.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Október 3. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma is lanyha irányt követett. A kinálat gyenge, a vételkedv csak mérsékelt volt és mintegy 15,000 mm. adatott el teljesen változatlan árakon. Egyéb gabnaneműekben gyenge volt a forgalom és irány és árak teljesen változatlanok. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 100 mm. 80.5 k. és 100 mm. 79.5 k. 8.20 frt, 100 mm. 79 k. és 100 mm. 78.5 k. 8.30 frt, 200 mm. 79 k. 8.25 frt, 100 mm. 79 k. 8.25 frt, 300 mm. 78.5 k. és 200 mm. 78 k. 8.12½ frt, 200 mm. 78 k. 8.20 frt, 500 mm. 77.5 k. 8.20 forint, 100 mm. 77.5 k. 8.15 frt, 1000 mm. 77.5 k. 8.10 frt, 250 mm. 77 k. 8.05 frt, 500 mm. 77 k. 8 frt, 800 mm. 76.5 k. 8 frt, 300 mm. 76k. 7.90 frt, 100 mm. 75.5 k. 7.72½ frt, 200 mm. 72 k. 7.25 frt mind három hóra.

Pestvidéki 600 mm. 78.5 k., 300 mm. 78.2 k., 100 mm. 77 3 k. és 100 mm. 76.2 k. 8.05 frt, 100 mm. 79.2 k. 8.10 frt, 100 mm. 78 k. 7.80 frt sárga, 100 mm. 77 k. 7.90 frt sárga, 200 mm. 77 k. 7.80 frt sárga, 100 mm. 77 k. 7.77½ frt sárga, mind három hóra.

Bánsági 500 mm. 75.5 k. 8 frt, 300 mm. 73.7 k. 7.40 frt, mindkettő három hóra.

Felső-tiszavidéki 700 mm. 78 k. 8 frt, három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 78.5 k. 7.90 frt, három hóra.

Oláhországi 2600 mm. 77.2 k. 7.50 forint, három hóra.

Szerbiai 1200 mm. 73 k. 6.75 frt; három hóra.

Árpa 500 mm. 8.40 forint, 300 mm. 6.75 frt, mindkettő készpénzen.

Tengeri 1100 mm. 6.35 frt, készpénzen.

Zab 800 mm. 5.90 frt, 200 mm. 6.07½ frt, mindkettő készpénzen.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj, bánsági	76—81 ℔	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	76—81 ℔	7.55	8.25
—	» pestvidéki	76—81 ℔	7.45	8.15
—	» fehérmegyei	76—81 ℔	7.45	8.15
—	» bácskai	76—81 ℔	—.—	—.—
—	» északmagyarországi	76—81 ℔	7.40	7.95
Rozs	uj,	70—72 ℔	6.70	6.95
Árpa	» takarmany	60—62 ℔	6.—	6.85
—	» égetni való	62—64 ℔	6 75	7.75
—	» sörfőzdei	64—66 ℔	8.35	9.60
Zab	»	87—40 ℔	5.80	6.20

Tengeri	ó, bánsági	75 ℔	6.30	6.35
—	» másnemü	78 ℔	6.25	6.30
—		— ℔	—.—	—.—
Köles		— ℔	6.20	6.50
Repeze	uj, káposzta	— ℔	11.50	12.75
—	» bánsági	— ℔	11.25	12.—

Határidőüzlet csekély forgalom mellett csendesebb irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 7.87, 7.86 frtjával.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 8.40 és 8.42 forinton.

Uj tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.68 és 5.70 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom és az irány is csendes maradt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mm. 7.87 és 7.86 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 8.41 és 8.40 frton.

Uj tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.70 és 5.71 frton.

Szokványzab tavaszra 2000 mm. 6.37 és 6.38 forinton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.33 —	8.41—
Szokványbuza őszre	»	7.86 —	7.88—
B.-tengeri május—juniusra	»	5.69 —	5.71—
Szokványzab tavaszra	»	6.37 —	6.39—
Szokványzab őszre	»	6.16 —	6.18—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom gyenge volt, az irány tartósan csendes. — Köttetett.

Szokványbuza tavaszra 2000 mm. 8.40 frton.

Uj szokványbuza 1885. szeptember—októberre 5000 mm. 9.01, 9.02 és 9.03 frton.

Uj-tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.70, 5.71 és 5.70 forinton.

Este 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.85 —	7.87—
Szokványbuza 1885. tavaszra	»	8.38 —	8.40—
Nemzetköz uj tengeri 1885. május—juniusra	»	5.70 —	5.72—
Szokványzab őszre	»	6.15 —	6.17—
Szokványzab 1885. tavaszra	»	6.37 —	6.39—

Terménytőzsde.

Terményekben nagyon gyenge volt a forgalom.

Szilva csendes, *szerbiai* zsákáru azonnali szállitásra 9 frton köttetett 56 kilokint.

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdei forgalom egész az utótőzsdeig ingadozó irányt követett, s javulás azért nem állhatott be, mert a contremine időnkint eladásokat tett. Az utótőzsdén jobb berlini jelentésekre barátságosabb hangulat uralkodott s a tőzsde a legmagasabb napi árfolyamokkal zárult.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén mérsékelten ingadozó irány mellett osztrák hitelrészvény 288.70—288.10 és 289.20 közt ingadozván, maradt 288.60 pénz, magyar hitelbank 287.50-től 286.75-ig, magyar 4 százalékos aranyjáradék 93.27½-től 93.17½-ig, magyar papirjáradék 88.82½-től 88.50-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 288.60—288.70.

Déli tőzsde.

Contremine-eladásokra a déli tőzsde iránya még inkább gyengült. A forgalom csekély volt. Osztrák hitelrészvény azonnali átvételre 288.40—287 közt váltakozván, maradt 287.30 pénz, magyar hitelbank maradt 286 75 pénz. Befektetési értékek közül eladattak: magyar 4%-os aranyjáradék 93.25-től 93.15-ig, magyar papirjáradék 88.80-on. Más értékek közül: pesti közuti vasut 595 ön, Viktoria-malom 400-on, Pannonia-malom 1100-on, Ganz-féle vasöntöde 955-ön, sóskuti kőbánya 70-en köttetett. Valuták és váltók változatlanok.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 287.30—287.40, magyar 4 százalékos aranyjáradék 93.15—93.20, magyar papirjáradék 88.75—88.80.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3.50 frt, nyolcz napra 8—9 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsde szintén gyengén nyilt meg, de később magasabb berlini jegyzésekre megszilárdult. Osztrák hitelrészvény 288.20—289.20 közt ingadozván, maradt 289.10 pénz, magyar 4%-os aranyjáradék 93.17½ pénz, magyar papirjáradék 88.77½ pénz.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 289.10—289.20, magyar 4%-os aranyjáradék 93.17½—93.20, magyar papirjáradék 88.77½—88.80.

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	287.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	287.—	Állami vasut	—.—
» pénzv.éslesz.bank	—.—	Déli vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Török birod. dohány	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—	Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, okt. 3. Az üzlet kellemesebb. Magyar urasági öreg nehéz 41 frt, fiatal nehéz 43—44½ frt, fiatal közép 43—45 forint, könnyü 45—46 frt. Szedett nehéz —.—— frt, közép 43—44 frt, könnyü 44—45 forint. Romániai átmeneti, bakonyi nehéz —.—.— forint, átmeneti közép —.—.— frt. átmeneti könnyü —.—.— forint, eredeti nehéz —.— frt, átmeneti közép —.— frt. — Szerbiai nehez 44½—46 forint, közép 44½—46 forint, könnyü 44½—47 frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% ——, hizó két éves élősulyban 4% —. 1 éves hizó a vasutról mázsálva ———. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek adattak el, vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» távirata.) A járadékok és vasuti értékek kedvező iránya a mai előtőzsdén áthatott az üzérkedési értékekre is, de a forgalom korlátolt maradt. Hitelrészvényekből egyes üzérkedők fedezésre vásároltak, mi szintén szilárditólag hatott. A sorompón nem volt semmi forgalom sem. Az elhelyezés könnyü volt. Váltók és valuták változatlanul szilárdak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 288.80, *magyar hitelbank* 288.25, uniobank 88, bankegyesület 103, osztrák tartományi bank 102, osztrák-magyar államvasut 304.70, déli vasut 149, májusi járadék 80.95 *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 93.27, husz frankos arany 9.66½.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde jól tartott árfolyamokkal nyilt meg. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 289, *magyar hitelbank* 288..25, angol-osztrák bank 105, uniobank 88, osztr. tartományi bank 102, bankegyesület 103, osztrák-magyar államvasut 305, Károly-Lajos vasut 271.25, déli vasut 149, májusi járadék 80.95, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 93.22, husz frankos arany 9.66½.

A tőzsde teljesen üzlettelen, de az árfolyamok majd változatlanul tartvák; különösen járadékok és befektetési értékek voltak kedvező irányban. Váltók és valuták szilárdak. Coulissa-értékek contremine-eladásokra lanyhák.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 288.60, angol-osztrák bank 105, uniobank 88, bankegyesület 103, *magyar hitelbank* 287.50, osztrák-magyar államvasut 305.30, Károly Lajos vasut 271, dunagőzhajózási részvények 531, Lloyd-részvények 555, északnyugoti vasut 176, elbavölgyi vasut 182.25, tramway 212, déli vasut 149.10, májusi járadék 80.92, osztrák aranyjáradék 102.90, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 93.22, 1864-diki sorsjegy 172, bécsi községi sorsjegy 124.20, husz frankos arany 9.67, német birodalmi márka 59.80. Szilárdabb.

Bécs, okt. 3. (*Magyar értékek hivatalos zárlata.*) Magy. földtehermentesitési kötvények 100.80, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 100.50, 5½% magyar földh. int. záloglevél 101.25 Erdélyi vasut 175 75. Magyar keleti vasut 102.30. Magyar sorsjegy 114.75. Szőlődézsma váltsági kötvények 99.—, 6% aranyjáradék 122.60, Tiszavölgyi sorsjegy 115.60. Magyar 4%-os aranyjáradék 93.22. Magyar vasuti kölcsön 142.40. Magyar hitelbank 287.25, Alföldi vasut 177 75. Magyar északkeleti vasut 165.—. Keleti vasuti elsőbbség 96.50, Tiszav. vasut-részvény 249.50. Magy. lesz. és váltób. részv. 85.25, Kassa-oderbergi vasut 147.50. Magyar papirjáradék 88.95. Dohány-részvények —.—

Bécs, okt. 3. (*Osztrák értékek hivatalos zárlata.*) Osztrák hitelrészvény 288.80 Déli vasut 149.—, 4%-os aranyjáradék 102.90. Váltó Londonra 121.60 Károly-Lajos vasut 270.25. 1864-es sorsj. 172.—. 1860-as sorsjegy 134.75, török sorsj. 20.50, Angol-osztrák bank részv. 105.—, 4.2%-os ezüstjáradék 81.95, osztr. államv. részv. 305.30, 20 frankos 9.67. 4.2%-os papirjáradék 80.95, osztr. hitelsorsjegy 176.75, osztr.-magyar bankrészv. 857, cs. k. arany 5.76, német bankváltók 59.75. Javult.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A délutáni magánforgalomban az irány igen szilárd volt, később gyengébb párisi jelentésekre lanyhultak.

Öt órakor jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 288.20 és 289 után 288.80, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 93.22½ után 93.20.

Este zárulnak: Osztrák hitelrészvény 288.30, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 93.20 és 93 után 93.12½.

Prolongáczió- és praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai **prolongáczió**, mely három napra (október 7, 8 és 9) terjedt, a következő reporttételek mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 25 kr. report — simán (4—2¾ százalék), *magyar hitelbank* 20—40 kr. report (4⅜—5⅜ százalék), osztrák-magyar államvasut 70—40 krajczár deport (ingyen — 1⅜ százalék), déli vasut 20—30 kr. deport (4⅝—3¾ százalék), májusi járadék 10 kr. deport — simán (4¼—5⅛ százalék), *magyar négyszázalékos aranyjáradék* 20—7½ kr. deport (2¾—3⅝ százalék).

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvényben holnapra 3—3½ forint, nyolcz napra 7¾—8¼ forint, egy hóra 16—17 forint, három hóra 28—29 forint; osztrák tartományi bank egy hóra 8—8½ frt, osztrák-magyar államvasut egy hóra 10—11 frt, Károly Lajos vasut egy hóra 10—11 frt, tramway egy hóra 10—11 frt, elbavölgyi vasut egy hóra 10—11 frt, déli vasut egy hóra 8—8½ frt, török dohányrészvény egy hóra 11—12 frt, *magyar 4%-os aranyjáradék* egy hóra 1¾—2 százalék, három hóra 2¾—3 százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A külföldi piaczok buzditó jelentései az üzlet pangása következtében határtalan maradt és igy sem a jelentékenyen magasabb párisi jegyzések, sem a valamivel gyengébb newyorki jegyzések nem gyakoroltak emlitésre méltó befolyást az irányra. — Köttetett: *Buza* őszre 8.21, tavaszra 8.60 és 8.61, *rozs* tavaszra 7.35 és *zab* tavaszra 6.70 frton. *Tengeri* május—juniusra nagyon kináltatott és marad 6.19—6.16 frt. Továbbá még jegyeznek: *Zab* őszre 6.60—6.62, *rozs* őszre 7.30—7.32.

Szesz áremelkedése ma előmeneteleket tett. Kész gabonaáru 30.25 frton adatott el.

Délután az üzlet szük korlátok között mozgott. Az irány kissé csendesebb. Az árfolyamok zárlat felé tartott. *Rozs* és *zab* szilárd. Jegyeznek: *Buza* őszre 8.20 pénz és áru, tavaszra 8.58—8.60; *rozs* őszre 7.30, tavaszra 7.35—7.37; *zab* őszre 6.58—6.62, tavaszra 6.68—6.70 és *tengeri* május—juniusra 6.15—6.17.

Kész áruban gyenge az üzlet; *árpa* valamivel jobb, jó középfajok kivitelre keresettek.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTŐZSDÉK.

Trieszt, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Üzlettelen és határozatlan. Váltó Londonra 121.70, olasz bankpiaczokra 48 20, husz frankos arany 9.66½, májusi járadék 81, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 93.25, osztrák hitelrészvény 288.50, Lloyd-részvények 555, olasz járadék 95.50.

Berlin, okt. 3. Nyugodt irányzat mellett az árfolyamok csekély mértékben változtak. Orosz papirok meglehetősen kedveltek. Kamatláb 3¼%.

Berlin, okt. 3. (Utótőzsde.) *Magyar 4 százalékos aranyjáradék* 77.90, osztrák hitelrészvény 485, osztrák-magyar államvasut 512.50, osztrák déli vasut 252, Károly Lajos vasut 113.60. Nyugodt.

Frankfurt, okt. 3. (Esti tőzsde.) osztrák hitelrészvény 240.75, osztrák-magyar államvasut 255.12, Károly-Lajos vasut 225.87. Pang.

Páris, okt. 3. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Spanyol konzol, Tunis meridional és Albin szilárdabb, különben decouvert, főleg vasuti értékekben. Banque Paris 732, ottomán bank 565, továbbá Rio Tinto 377, ellenben uj községi kötvény keresett és 1½ frank praemium. Váltó Londonra 25.17½, orosz rubel 25.52½, kamatláb 2½ százalék.

4½ százalükos franczia járadék 109, osztrák-magyar államvasut 635, osztrák déli vasut 316 olasz járadék 96.50, török 777, egyiptomi 305, török sorsjegy 42.87, ottomán bank 566, Foncier 1322, osztrák tartományi bank 468, Szuez 1920, uj spanyol 61.68, Banque Paris 35.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3% franczia járadék 78.30, 4½%-os franczia járadék 109.—, osztrák-magyar államvasut 635, osztrák déli vasut 316, franczia törleszthető járadék 79.70, ottomán bank 565. Renyhe.

Newyork, okt. 2. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márka (60 napi látra) 94⅜, váltó Londonra 4·81¾, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 119⅞, Erie-vasut 13¾, váltó Párisra 5·23⅞.

Külföldi értéktőzsdék zárlata

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 70 kr. 100 frk vista = 48 25 kr.

Október hó 3.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é.
PARIS.				
*Franczia 3%-os járadék		78.30	—.—	—.—
» 4½%-os »		109.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	635.—	303.88	— 0.48
Osztrák déli vasut	U	316.—	148.31	— 0.48
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		79.70	—.—	—.—
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi uniobank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.70	80.96	+ 0.14
» 5%-os »	K	80.50	96 21	— 0.21
» 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.40	81 86	— 0.06
» 4%-os aranyjáradék	K	86.10	102.80	— 0.61
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.60	122.79	— 0.08
» 4%-os »	U	—.—	—.—	—.—
» 5%-os papirjáradék	U	74.50	89.54	+ 0.22
» keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	99.90	119.54	— 0.20
Osztrák hitelrészvény	U	485.—	289.24	+ 0.99
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	512.—	305.50	+ 0.93
Osztrák déli vasut	U	252.—	149.20	— 0.53
Károly-Lajos vasut	U	113.50	270.71	+ 0.40
Kassa-oderbergi vasut	K	61.70	147.61	— 0.50
*Román vasuti részv.		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		206.70	123.38	—.—
Váltó bécsi piaczra		167.20	59.74	—.—
*Keleti kölcsön II. kib		60.90	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.63	80.87	— 0.23
» 5%-os »	K	80.56	96.27	— 0.28
» 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.63	82.12	+ 0.02
» 4%-os aranyjáradék	K	86.50	103.28	— 0.13
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.62	122.82	+ 0.06
» 4%-os	U	77.81	93.01	— 0.36
» 5%-os papirjáradék	U	74.25	89.04	— 0.26
Osztrák hitelrészvény	U	240.37	288.31	—.—
Osztrák-magyar bank	K	713.—	852.92	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	255.37	305.53	+ 0.49
Károly-Lajos vasut	U	226.75	271.21	+ 1.27
Osztrák déli vasut	U	125.—	149.51	— 0.85
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	194.62	232.74	+ 0.50
Magyar-gácsországi vasut	K	142.75	170.90	— 0.14
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		167.15	59.75	— 0.01
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDÉK.

Berlin, okt. 3. *Buza* lanyha, *rozs* nyugodt, *zab olaj* és *szesz* bágyadt.

Páris, okt. 3. *Buza* és *liszt* tartva, *olaj* csendes, *szesz* szilárd. Időjárás szép.

Newyork, okt. 2. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 10⅛, Neworleansban 9¾. Petroleum finomitott 70° Abel Test Newyorkban októberre 7⅞. — Philadelphiában októberre 7⅞. — Nyers petroleum 6⅝. United pipe line certificates 79— Liszt 3.35. — Piros őszi buza helyben 89½ (= 8.15 forint), októberre névleg 88⅛ (= 8.60 frt), novemberre 90½ (= 8 25 frt), deczemberre 92⅝ (= 8.42 frt.) 100 kilokint. Tengeri 62— — Czukor (Fair bank jegyü) —.— Czukor. (Fair refining Muscovados) 4.40 Rio kávé 10.15. — Zsir (Wilcox jegyü) 8.—, (Fairbank jegyü) 8.17. Gabonafuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 3½ (= 1.01 forint 100 kilokint.) Napi felhozatal gyapotból 24000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidij waggonrakományokban 100 kilónkint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és árpáért 1 márka, árpáért, tengeriért s hüvelyesért 1 márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0·30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 70 kr. Párisra 100 frk vista 48 frt 25 kr.

Október hó 3.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet a utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PARIS.			
Buza folyó hóra	20.90	10.08	— 0.05
— novemberre	20.90	10.08	— 0.05
— novembertől 4 hóra	21.—	10.13	— 0.12
— első 4 hóra	21.40	10.33	— 0.06
Liszt folyó hóra	45.25	13.73	+ 0.08
— novemberre	45.—	13.65	+ 0.15
— novembertől 4 hóra	45.—	13.65	+ 0.15
— első 4 hóra	45.—	13.65	+ 0.15
Olaj folyó hóra	67 75	32.69	+ 0.12
— novemberre	68.25	32.93	—.—
— november-deczemberre	68.50	33.05	—.—
— első 4 hóra	69.75	33.66	—.—
Szesz folyó hóra	44.50	23.87	+ 0.52
— novemberre	44.50	22.37	+ 0.52
— november-deczemberre	44.50	23.37	+ 0.52
— első 4 hóra	44.50	23.37	—.—
Szállitási dij: Budapestről	8.27	3.93	
— Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza októberre-novemberre	148.25	8.85	— 0.11
— április-májusra	159.75	9.54	— 0.03
Rozs októberre	149.50	8.51	+ 0.01
— április-májusra	137.25	8.20	—.—
Zab októberre	129.—	7.70	— 0.07
— április-májusra	128.—	8.64	— 0.65
Olaj októberre	51.20	30.57	— 0.08
— április-májusra	52.10	31.10	— 0.21
Szesz októberre	47.40	28.30	— 0.08
— április-májusra	47.—	28.06	— 0.14
Szállitási dij: Budapestről	3.93	2.30	
— Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza október-novemberre	150.—	8.96	— 0.03
— április-májusra	161.50	9.64	— 0.05
Rozs október-novemberre	134.50	8.02	— 0.11
— április-májusra	135.—	8.06	— 0.13
Olaj október-novemberre	51.—	30.45	— 0.03
— április-májusra	52.20	31.16	— 0.03
Szesz kész szállitásra	45.60	27.22	— 0.15
— októberre	—.—	—.—	—.—
— október-novemberre	46.10	27.52	— 0.14
— április-májusra	48.—	28.66	+ 0.40
Repeze	—.—	—.—	—.—
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.80	
— Bécsből	8.62	2.10	
KÖLN.			
Buza novemberre	15.40	9.19	— 0.01
— márcziusra	16.20	9.67	— 0.07
Rozs novemberre	13.70	8.18	— 0.12
— márcziusra	14.—	8.36	— 0.18
Olaj kész szállitásra	28.50	34.03	— 0.03
— októberre	27.60	32.95	— 0.15
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	16.20	9.67	+ 0.01
Zab	12.60	7.52	— 0.20
Olaj	45.10	26.92	+ 0.03
Rozs	13.90	8.29	— 0.02
Repeze	23.70	14.15	+ 0.02
Tengeri	14.50	8 66	+ 0.01
Szállitási dij: Budapestről	2.95	1.71	

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Vidéki üzlet.

Szeged, okt. 1. A gabonaüzlet abnormális helyzete az europai piaczokon e héten sem változott. A régi egészségtelen viszonyok uralkodnak még ma is s javulásra egyelőre nem számithatunk. Amerika és Oroszország oly óriási buzakészlettel rendelkeznek, hogy a legalacsonyabb árak mellett adnak tul fölöslegeiken és minden áron Európát óhajtják olcsó buzával elárasztani. Világos tehát, hogy ily jelentékeny versenytársak hazánk kiviteli üzletének sok kárt tesznek. De a versenyek mellett még itthon is számos akadályokkal kell küzdeni az exportnak. Igy például a mult héten, a m. kir. államvasutak kellő számu kocsikat nem voltak képesek a forgalom rendelkezésére bocsátani s e miatt a szállitmányok egy része nem lett továbbitva. A helybeli üzletben ujabb fordulat nem állott be; a vételkedv élénkülést nem nyert, az árak változatlanok. A mai hetipiaczra nagy mennyiségben hozattak gabnemüek, a melyek nyomott napi árak mellett keltek. A vételkedvet a következőkben jelezzük: Eladatott: 300 mm. buza, minőség szerint, 6.80—7 frt, 200 mm. rozs minőség szerint, 5.40—5.60 frt, 100 mm. kukoricza, minőség szerint, 6.40—6.60 frt, 100 mm. árpa, minőség szerint, 5.80—6 frt, 100 mm. zab, minőség szerint, 5.80—6 frt, 100 mm. bab, minőség szerint, 8.80—9 frt, 100 mm. köles, minőség szerint, 4.90—5 frt, 300 mm. csöves kukoricza, minőség szerint, 2 30—2.50 frt.

Kolozsvár, okt. 2. Jó, közepes behozatal mellett élénken látogatott vásárunk van; csak a forgalmon látszik meg, hogy a nép a kedvezőtlen gabonaárak miatt gabonáját, a mig lehet, tartogatja, s ezért pénze kevés. *Gabona* mmázsa szerint: buza 6.50—7 frt, rozs 5.20—5,50 frt, kukoricza 6—6.10 frt, uj 5—5.20 frt, zab 4.20—4.60 frt. Behozatal jó volt s az árak inkább a vevők előnyére módosultak. *Sertés* felhajtatott m. e. 340 db, eladatott 187 db. A kövér darabja 49—62 frt, soványé 21—24 frt, malaczé 12—15 frt. *Majorság* párjával: csirke 40—60 kr, sovány liba 2.20 frt, kövér 6 frt, pujka 2.50 frt, récze 60 kr, tyuk 1.20 frt, tojás 5 db 10 kr. *Takarmány.* Egy szekér széna 8—10 frt, szalma 2.50 frt, zsup párja 8—10 kr. *Fapiacz.* Egy szekér tüzifa 2.50 frt, 3 frt. Épületanyag jutányosan volt vásárolható. Párjával: 4 öles gerenda 1.60—1.80 frt, foszni deszka 1.50—1.60 frt, czolos 65—80 kr, levél 32 kr, széldeszka 40 kr, ezer db zsindely 3.60—3.80 frt. Vegyes czikkekben nincs lényeges árváltozás.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Az őszi lókiállitás** a mai nappal véget ért. A legtöbb kiállitó, minthogy ma már a kiállitókon kivül mások a kiállitási helyen meg nem jelentek, a kiállitott fogatokat és paripákat még a délelőtti órákban elszállitották. Eladás a tegnap jelzetten kivül nem történt.

* **A torontálmegyei gazdasági egyesület kiállitásán,** melyről kimeritőbb tudósitásokat közöltünk, az *első csoportban* következő kiállitók jutalmaztattak: *Pap* Simon Elemérről egy db arany érem és arany diszoklevél legkitünőbb buzáiért. *Szladek* János Párdányból 2 db tizfrankos arany diszoklevéllel mezei terményeiért; gr. *Karácsonyi* Guido Beodráról 1 db ezüst érem arany diszoklevéllel mezei terményekért; b. *Szőllősy* Ernő Billetről ezüst érem arany diszoklevéllel mezei terményekért; b. *Sina* örökösei kisoroszi uradalma ezüst érem és arany diszoklevél kitünő repczeért és zabért: *Németczernyai gazdasági egyesület* ezüst érem ezüst diszoklevéllel kitünő minőségü rozsért és répamagért; *Ádám* Mátyás Csősztelekről ezüst érem arany diszoklevéllel mezei terményekért; — *Joszt* Mihály Csősztelekről bronz érem kenderért; *Baráth* István Magyar-Czernyáról ezüst érem ezüst oklevél kitünő rozsért; *Rohonczy* Gedeon Török-Becséről ezüst érem arany oklevéllel csöves tengeriért és bükkönymagért; *Hondl* János Bánát-Tordáról ezüst érem, ezüst diszoklevél buzabetegségek praeparatumaiért; *Kuffler* Lipót Padéról ezüst érem, ezüst diszoklevél kitünő répáért; *Dellimanich* Imre Horváth-Kécsáról ezüst érem, ezüst diszoklevéllel takarmány répa és burgonyáiért; *Hannzeni* Déschán Arthur Padéról bronz érem, ezüst diszoklevél mezei terményeiért; *Mayer* Miklós Soulturn bronz érem csöves tengeriért; *Jeszenszky* Béla Temesvárról ezüst oklevél burgonyáért és répáért; *Lupu* Mark B.-Komlósról bronz érem napraforgóért; *Rónay* Ernő Kis-Zombor ezüst oklevél kitünő füzfélékért; *nagyszentmiklósi földmives iskola* ezüst érem, arany diszoklevél fümagvak és kitünő pignoletto tengeriért. *A második csoportban: Nákó* János marienfeldi uradalma ezüst érem, arany diszoklevéllel, konyha, gyümölcs és diszkertészeti gyüjteménye és kitünő faiskolájáért; *Mühle* Vilmos arany diszoklevél konyhakertészetért; *Baasahid községe* ezüst érem, arany oklevél konyhakertészetért; *Rohonczy* Gedeon ezüst diszoklevél konyhakertészetért; *Eckstein* Fülöp N.-Becskerek, ezüst érem, ezüst diszoklevél fajokban gazdag burgonya gyüjteményért; *Bungardt* Éva Csősztelekről, bronz érem konyhakertészetért; *Csavity* Tima Nagy-Kikinda, bronz érem tetephonbabért. *Fleischer* Sámuel Lovrin bronz érem sütő tökért; *Péter* József Nagy-Kikinda, bronz érem jurgetta tökért; *Bodry* Anna Szaján bronz érem ugorkáért; *Kunszt* Miklós Marienfeld bronz érem fügeért; dr. *Stock* Kristof Marienfeld ezüst érem ezüst oklevél szőlőgyüjteményért; *Scheinberger* Jeanette ezüst oklevél szőlőért; dr. *Reindl* János Nagy-Kikinda bronz érem szőlőért; *Novák* József Nagy-Kikinda bronz érem szőlőért; *Palatinus* István Nagy-Kikinda ezüst oklevél birsalmáért; *Gerger* Ede Temesvár ezüst érem, ezüst oklevél filokszera praeparatumért; *Herzeg-Thurn-Taxis* Egon ezüst érem arany oklevél erdészeti termelvényeiért.

* **Gépajándékozás.** Kühne Ede és Marsall et Sons (Graepel Hugo) gépgyári czégek a nagy-szent-miklósi földmivelési iskolának egy répavágó és egy tengeri morzsoló gépet ajándékoztak, mely ajándékokért az intézet igazgatója ez uton is meleg köszönetet mond.

Gazdasági tudósitás.

B.-Gyula, okt. 1. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Az őszi vetés igen kedvező időjárás mellett javában folyik, és ha e szárazság után mielőbb egy jó esőnk lesz, az kedvező körülmények között is fog befejezést nyerni. — Kukoriczatermésünk beszedése szintén folyamatban van, ugy mennyiségre, mint minőségre teljesen kielégitő eredményt igér. A cséplés vidékünkön nagyobbára befejeztetett, eredménye felett, eltekintve az igen alacsony gabonaárakat, gazdáinknak általában semmi panaszuk. Takarmányban nincsen hiány. A szüretre — miután a szőlők nagy része még most is éretlen — nem a legjobb kilátás van. Gabonaüzletünkben, mint általában mindenütt, csend uralkodik, az üzlet a képzelhető legszükebb határok között mozog, ugy hogy az eladásra hozott gabonák egy része sokszor eladatlan marad, mi fogyasztóink által igen olcsó áron, mindennapi szükségletük fedezésére vásároltatik meg. Mai gabonaárak a következők: buza minőség szerint 6.50—7 frtig, árpa 5—5.30-ig, zab 5.20, csöves kukoricza 2—2.20 frtig. Az árak métermázsánkint értődnek.

BORÁSZAT.

*** **Borkiviteli kilátások.** Ama nagy érdeklődés mellett, melyet a külföld az idei magyar bortermés iránt tanusit, Magyarország borkivitele kedvező fejlődésnek néz eléje. Svájczi és franczia borkereskedő czégekkel máris jelentékeny kötések történtek, melyeket az arlbergi előnyös összeköttetés tetemesen elősegitett. A magyar borkivitelre különben az olasz- és spanyolországi kedvezőtlen szüret is fog hatást gyakorolni. Az utóbb nevezett ország némely kerületében, nevezetesen Alicanteban a borárak 30 frankról 45—50 frankra emelkedtek hektoliterenkint. Olaszországban, a hol a szüretet már befejezték, az eredmény ugy minőség mint mennyiség tekintetében mögötte marad a mult évinek. Romagnában határozottan rossz volt a termés. Toszkánában a tavali mennyiségnek alig egy harmada termett. Nápoly környékén és Szicziliában, hol eleintén kitünő termésről beszéltek, az eredménynyel sehogy sincsenek megelégedve. Piemontban félig-meddig kielégitő volt a szüret, de a tavalit távolról sem közelitette meg. Magától értetik, hogy a kedvezőtlen termés következtében a borárak Olaszországban is emelkedtek. Igen drága a bor, különösen Toskánában, a hol bizonyos fajokért 5—10 frankkal többet követelnek mint taval.

* **A szüret Biharmegyében.** Biharmegye törvényhatósági bizottsága az egész megyére nézve a szüret megkezdésének határnapjául október 20-át tüzte ki.

NAPIREND: Október 4-én.

Naptár: Szombat. — Római kath.: Szerafi Ferencz. — Prot.: Szerafi Ferencz. — Görög-orosz: (szept. 22.) Fókász. — Zsidó: (tizri 15.) Sabbat Sukat 1. nap. — Nap kél 6 ó. 5 p., nyug. 5 ó. 32 p. — Hold kél 5 ó. 21 p. d. u., nyug. 5 ó. 19 p. regg. — Holdtölte 11 óra 16 perczkor éjjel. — Teljes holdfogyatkozás 9 óra 32 perczkor este.

Vallás- és közoktatásügyi miniszter fogad délben 12—1 óráig.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.

A Balaton-vidéki kör rendes évi közgyülése a Páris szállóban.

A budapesti kereskedő ifjak társulatának megnyitó estélye 9 órakor.

A VI. és VII. kerületi kör társas estélye 7 órakor.

A szabolcsmegyei kör alakuló közgyülése este 18 órakor (Aranysas szálló).

A máramarosi kör választó közgyülése d. u. 6 órakor a műegyetemen.

A szoposi társaskör alakuló közgyülése este 7½ órakor.

A Budapesten fennálló hódmezővásárhelyi kör nagygyülése este 7 órakor.

A trencsénmegyei ifjusági kör alakuló közgyülése este 7½

A soproni társaskör társas estélye 18 órakor.

A király névnapja alkalmából ünnepélyes isteni tisztelet d. e. 10 órakor a budapesti helyőrségi templomban.

A borsodi kör alakuló közgyülése d. u. 2 órakor.

Krisztus a Kálvárián Munkácsy képe a mücsarnokban d. e. 9-től d. u. 5-ig és este 17—9. Belépti dij 50 kr.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton ünnepnapok kivételével naponként látható d. e. 8—12 és d. u. 2—6.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től 1-ig és este 7—9-ig.

Muzeumban: képtár d. e. 9-től d. u. 1.

Muzeumi könyvtár d. e. 9 d. u. 1 óráig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.

Egyetemi könyvtár d. u. 3—7-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Margitszigetre hajó indul óránkint.

Kivonat a hiv. lap okt. 3-i számából.

Árverés a fővárosban. Pölcz Antal 606 forintra becs. ingóságai okt. 4 (üllői-ut 66).

Árverések a vidéken. Handel Alajos 14,400 frtra becs. ingatl. jan. 7 (Szeged). Stevancsev Alexa 300 forintra becs. ingatl. decz. 1 Oroszlámos (Nagy-Kikinda). Wilcsek Miklós 2400 forintra becs. ingatl. nov. 27 Baja. Petrovics Emil 2332 frtra becs. ingóságai okt. 15 Nagy-Becskerek. Keller Erzsébet 768 forintra becs. ingatl. okt. 27 Nagy-Kikinda. Báró Berényi Zsigmond 2900 forintra becs. ingóságai okt. 6 Nagy-Szőllős.

Csődhirdetmények. Lutz József budapesti lakos ellen, bej. nov. 27. Csődbiztos: Thalabér Lajos tvszéki biró, tömeggondnok: dr. Baracs Benedek ügyvéd.

Pályázatok. A m.-szigeti kir. jbiróságnál aljegyzői, — a czeglédi kir. járásbiróságnál végrehajtói állomásokra.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos**

IDEGENEK NÉVSORA.

London szálloda.
Kovács I. Bátorkeszi
Svieczinszky Varsó
Grenczky K. Piski
Heinrich I. Temesvár
Schultheis K. Velencze
David M. Poschovetz
Vogerer I. Bécs
Dimits I. Belgrád
Jaker M. Prága
Hahn L. Saaz
Paulus R. Saaz

Marchall-szálloda az „Angol királynőhez“
Kesselstatt F. gr. és grnö Grácz
Bissingen gr. Erdély
Batthyány L. gr. Győr
Ahsbahs M Szeged
Bálintitt I. b. Erdély
Baltazzy H. Bécs
Baugules D. Bukarest
Pázmándy D. Szombathely
Beretvás T. Nagykörös
Thuróczy V. Nyitra
Bonifay F. Szemendria
Vukics D. Bosznia
Grünwald I. Bukarest
Herzog V. Bécs
Khu J. Bécs
Kölbl A. Bécs
Illievits M. Zrepaja
Comercienmann A. Drezda
Augustus L. Berlin
Stemien I. Bécs

Magyar király szálloda.
Karlovszky L. Sümeg
Goldstein S. Zenta
Donnert I. Schönfeld
Beer S. Bécs
Charmatz I. Bécs
Fürst M. L. Palánka
Killer A. Grácz
Dr. Lehmann P. Berlin
Pentlar E. Prága
Weis S. Mostár
Quittner L. Bécs
Rónay G. Kassa
Epstein V. Rimaszombat

Nemzeti szálloda.
Vay L. b. Borsod
Nagy I. Bölcske
Jeptel K. Pécs
Fischer S. Eger
Fittler D. Tata
Farkas B. Komárom
Klökner V. Losoncz
Schlesinger S. Bécs
Wiener I. Bécs
Prepeliczay Gy. Mehádia
Ivanovics A. Mitrovicza
Forintos Gy. Paks

Pannonia szálloda.
Prónay P. Losoncz
Ormay N. Csömör
Nehrer L. Szatoricza
Halász S. Dabas
Gáspár P. Fehérvár
Majszik B. Füged
Lovcsányi I. Balog
Kussa L. Hódmezővásárhely
Schön A. Ipolyság
Manojlovits I. Szabadka
Chetzko V. M.-Nostra
Bost I. London
Fillips H. London
Senard I. London
Pongrácz B. Sz.-Fehérvár
Geitner L. Sz.-Fehérvár
Szöllősy M. Tasnád
Darvas I. Tasnád
Sántha M. Tasnád
Duska E. Tasnád
Tarjányi V. Arad
Csepregi I. Zsámbék
Pepp E. Lugos
Écsi B. Szabadszállás
Loser L. Brassó
Lipovszky I. Csongrád
Bauer I. Pápa
Strelinger S. Selmecz

Páris szálloda.
Liebhaber A. Prága
Aradi K. Báziás
Kozák G. Marczali
Zuckmann F. Tapolcsán
Herzog L. Szered
Mayer A. Kassa
Goppold F. Bécs
Pavesiv G. Bécs
Goldberg D. Bécs
Rosen E. Bécs

Schmidt-Orient szálloda.
Ujváry F. Kaposvár
Kiss J. Kökényes
Sellyey J. Karczag
Jeszenitzky F. Nagyvárad
Fulda J. Torontál
Datarek K. Bolány
Piski J. Szihalom
Macsni S. Debreczen
Graszner E. Fehérvár
Fekete K. Eger
Braun M. Gyöngyös
Bernácsky J. Ujszász
Deutsch Z. Temesvár
Lefkovits A. Nagyvárad
Nasch A. Bécs
Grünfeld J. Komárom
Moory T. Pécs
Hirschkamp E. Nyiregyháza
Gortner J. Kolozsvár
Schober M. Bécs
Köestler J. Teschen
Kluger H. Bécs
Reich D. Bukarest

Tigris szálloda.
Sahin I. Páncsél
Kucsek I. Kolozsvár
Loschitz M. Bezdán
Steiner M. Bezdán
Schwarz I. Jankovácz
Jaksevátz L. Grácz
Thorsin H. Kanizsa
Erdélyi E. Veszprém
Fröhlich M. Milánó
Steinitz I. Ujvidék

Vadászkürt szálloda.
Jeszenszky I. b. Hidvég
Bujanovits S. Budapest
Radvánszky K. Sztárnya
Janicsáry E. Dunapentele
Möller E. Brassó
Simonyi E. A.-Maróth
Okolicsányi A. A.-Maróth
Bethlenfalvy Gy. A.-Maróth
Horváth B. Miskolcz
Konrád I. Bécs
Fodor K. Pöstyén
Várady D. Nagyvárad
Kray I. Eperjes
Bollis I. Novoszelló
Remény Gy. Kassa
Bernhuber L. és E. Bécs
Nagy L. Lipcse

Aranyssas szálloda.
Majthényi I. Verseg
Karsay L. Fegyvernek
Putnik J. Ujszetiván
Pépi A. Ujszentiván
Kövér F. Battonya
Bakos J. Szob
Szerémy G. és Z. B.-Gyarmat
Schulka M. Bér
Todorszky M. Ujszentiván
Özv. Bauer F.-né Kaposvár
Szekrényesy G. Bukarest
Frischolcz A.-né Szob

Budapest szálloda.
Bécsi utcza.
Kellner A. Győr
Fries E. és D. Bihar
Steiner M. Bécs
Horváth J. Csaba
Lang J. Bécs
Kolm J. Szentmárton

Fehér hattyu szálloda.
Weiszmann M. Miskolcz
Mérics K. Erdély
Obosky N. Szarvas
Hetényi I. Zsolt
Tergaics I. Bisztricz
Braun I. Miskolcz
Mátray G. Szolnok
Toldy I. Nagykőrös
Rothhauser I. Krajova
Drexler M. Rosenau
Plachy B. Korpona

Fehérló szálloda.
Dr. Walter Gy. Esztergom
Dr. Groszmann F. Ujhely
Dr. Gross A. Bécs
Dr. Luby L. Alap
Hoffmann I. Temesvár
Trucza P. Arad
Daróczi R. Déva
Somogyi L. Baja
Fekete I. Temesvár
Fekete L. Vinga
Tomanoczi H. Nyirgyháza
Hegedűs M. Karczag
Szabó M. Karczag
Homann P. Nádasd

Wertheimer S. Maglód
Burger J. Szolnok
Weisz J. Szeged

Erzsébet szálloda.
Steier K. Gyöngyös
Körösy K. Nagybánya
Tarnay J. Makó
Binder L. Szepsiszentgyörgy
Baky F.-ne Kunszentmiklós
Dr. Szabó Gy. Székelyhid
Kövessy Gy.-né Győr
Bajay J. Bécs
Zsiga M. Szatmár
Joó D. Szabadka
Martinek F. Miskolcz

Holzwarth-Frohner száll.
Lapp F. Grácz
Kreutzer A. Krompach
Schwartz J. Karlsbad
Wamberger A. Kanizsa
Feuschl A. Debreczen
Liebschitz M Szombathely
Groszmann A Komárom
Petrovits S. Fehértemplom
Brammer I. T.-Abád
Singer S. Győr
Pethe I. Nagyszeben

Hungária szálloda.
Hasner L. Bécs
Sina gr. Páris
Chatourenard mrq. Páris
Arendorf br. Németország
Wahler C. Páris
Gutiener E. Costa-Rica
Makay S. Lugos
Mayer A. Trieszt
Hauser Gy. Belgrád
Hentschel O. Trieszt
Zeisig R. Bécs
Schaab F. Bécs
Scherer R. Bécs
Braun E. Arad
Karger A. Berlin
Werner S. Bresnitz
Mayer O. Drezda
Fraenk M. Bécs
Kun B. Miskolcz
Farkas L. Muzsla
Poór S. Esztergom
Dr. Marikovszky Szerém

Elhaltak Budapesten 1884. okt. 2.

Kun M. 39 é. hivt. II. k. plébánia-u. 4. agyhártyalob.
Birkl A. 7 é. kdő leánya III. k. Lajos-u. 221. mellhártyalob.
Szabó M. 54 é. hivt. III. k. Zsigmond-u. 104. tüdővész.
Binder M. 52 é. özv. VIII. k. óriás-u. 13. tüdővizenyő.
Strumpler W. R. 53 é. mgzó neje VII. dob-u. 19. mellhártyalob.
Brandeisz J. 86 é. mgzó VII. k. b.-dob-u. 21. agkkór.
Knobloch L. 8 é. aszt. fia VI. k. Szabolcs-u. 15. agylob.
Mayer K. 58 é. asztalos VI. k. sziv-u. 57. hashártyalob.
Deáki I. 25 é. pék VIII. k. fecske-u. 5. tüdővész.
Barcik L. 44 é. napszámos lakástalan hagymáz.
Petrovits I. 34 é. napszámos lakástalan hashártyalob.
Altmann J. 54 é. öngyilkos.
Banedek J. 50 é. szolga IV. k. sebestyén-tér 7. öngyilkos.
Valuczán A. 86 é. kdő I. k. orsz. téb. agysorvadás.
Brückner J. 48 é. bádogos VIII. k. német-u. 19. mellhártyalob.
Leitner E. 23 é. mgzóuő IV. k. hatvani-u. 8. tüdőbaj.

NYILT-TÉR.

EGYETÉRTÉS ITÉLETE
KORITZ ANTAL Tőzsdei-szakkönyvéről.

A magyar irodalomban eddigi páratlan szakmunka jelent meg e czim alatt: **«Tőkeelhelyezés és értékpapirokkal való üzérkedés a tőzsdén»** különös tekintettel a határidő és díjbiztositási ügyletekre, ezek lényege és jelentősége a tőkepénzesekre és magánüzérkedésre. Az öt ivnyi terjedelmű füzet igen világos és **könnyen érthető** modorban ismerteti meg a tőzsdei eljárást, példákat is idéz s a gyakrabban előforduló tőzsdei magyar műszavakból rövid magyarázattal egy kis szótárt állit össze. Általában hasznos és ajánlható mű. 11172
Ingyen és bérmentve küldjük, mig készletünk tart.
KORITZ ANTAL és társa, Bpesten, harminczad-u. 2.

ZILAHI A. tözsde bizományi-üzlete
(előbb a corson) **most Wurm-utcza 3.**
a fővárosi takarékpénztári épületben 11174
ajánlkozik mindennemü **bank- és tőzsde-ügyleteknek** a legmérsékeltebb feltételek melletti teljesitésére.

A GRAND CAFÉ IMPERIAL
helyiségében, **váczi-körut 48. sz. a.** naponként a
szász női zenekar zeneestélye
Karmesternő **Vischer Lujza.** 11134
Kezdete ½ 8 órakor. Minden kedden, csütörtökön és vasárnap délután concert 1—3 óráig szabad bemenet mellett.

MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK
4%-os nyeremény-kötvényei.
Évenként 3 sorsolás
100.000 és 50.000 forint főnyereményekkel.
Minden kötvény, ha arra már nyeremény is esett, részt vesz az összes későbbi nyereményhuzásokban, **ugy hogy egy kötvényre többször is eshet nyeremény.** Ezen kötvényeket ajánlja a 11183
Magyar leszámitoló- és pénzváltó-bank
Dorottya-utcza Wurm-udvar.

MANDEL MÓR előbb **EMILE LAFITE**
NYILVÁNOS KÖLCSÖNKÖNYVTÁRA
Haris-bazár nagy udvarában.
50.000 kötet. 50.000 kötet.
A magyar, német, franczia és angol regényirodalom legujabb ujdonságai. Előnyös vidéki előfizetés 10, 20, 30 kötetre. Naponként nyitva. Jegyzék ingyen és bérmentve. 11176

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérletszünet.
Budapest, okt. 4-én.
Ő felsége a király nevenapja ünnepén:

A hűség próbája.
Eredeti vigjáték 1 felv. Irta Kisfaludy Károly.
Személyek:
Mátyás király — Mihályfi
Upor — Mészáros
Vidor — Vizvári
Sáfár — Gabányi
Mártha — Palotay P.
Bartók — Ujházi
Endre — Hetényi
Szolga — Sántha

Ezt követi:
A király házasodik.
Vigjáték 3 felv. Irta Tóth K.
Személyek:
Róbert K. — Felekiné
Fia — Horváth
Fiori — Lendvayné
Magnificus — Egressy
Doctissimus — Ujházi
Kont Miklós — Szacsvay
István — Pintér
Erzsébet — Fái Sz.
Kópjai I. — Benedek
Udvarmester — Faludi
A követ — Komáromi
Farni — Körösmezei
Lőrincz — Szalóki
Franczia követ — Császár
Angol követ — Feleki N.
Kezdete 7 órakor.
Holnap, október 5-én.
A jó falusiak.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Páholy bérlet 2. szám.
Havi bérlet 2. szám.
Budapest, okt. 4-én.
A királynak nevenapja alkalmából.
Turolla E. k. a. és Perotti Gy. ur vendégjátékául:

FAUST.
Nagy opera 5 felv. Goethe után irták Barbier és Carré. Forditotta Ormay F. Zenéjét szerzette Gounod Károly.
Személyek:
Faust — Perotti
Mephistofeles — Ódry
Valentin — Bignio
Vagner — Zsitvai
Margit — Turolla
Siebel — Stoll G.
Márta — Saxlehner E.
Kezdete 7 órakor.
Fölemelt helyárak.
Holnap, október 5-én.
Bánk bán.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, október 4-én.
Kápolnai János utolsó fellépése.

Hoffmann meséi.
Regényes operette 4 felv. Irta Jules Barbier. Ford. dr. Váradi Antal. Zenéjét szerzette Jacques Offenbach.
Személyek:
Hoffmann — Kápolnai
Lindorf — Vidor
Coppélius — »
Dapertutto — »
Miracle — »
Sapllanzani — Solymosi
Crespel — Komáromi
Otella — Hegyi A.
Olympia — »
Antonia — »
Miklós — Sik Gizella
Luther — Rónaszéki
András — Kassai
Cochenille — »
Ferencz — »
Nathaniel diák — Szabó
Vilmos » — Ujvári
Hermann » — Füredi
Antónia — Aranyossiné
A muzsa — Vidorné
Kezdete 7 órakor.
Holnap, október 5-én.
Az igmándi kispap.

VÁRSZINHÁZ.

Budapest, okt. 4-én.
Először:
Histriók Budán,
Drámai prológ 1 felv.
Ezt követi:
Férj az ajtó előtt.
Vig operette 1 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

NÉMET SZINHÁZ.

Budapest, okt. 4-én.
Kabale und Liebe.
Szomorujáték 5 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

Löbl M. étterme
a sugár-uton, az opera mellett, naponként friss boksör-csapolás. Bécsi kolbász. — Opera után friss ételek. 11180

FEUCHTINGER JÁNOS
11160 **KONCERT-CSARNOKA**
a «kék macskához» király utcza
☞ MA ☜
Eljegyzés a Turfon. — Párisi grizettek. Az összes művészek fellépte. — Kezdete 8 órakor.

Mint **kitünő, tökéletesen ártalmatlan** készitmény általánosan elismertetett a
POUDRE RAVISSANTE
Dr. LEJOSSE-től PÁRISBAN.

Felülmulhatlan; igen jól tapad; láthatlan. — Természetes üdeséget és virulo kinézést ad a bőrnek. Egyetlen arczpor, mely a bőrt mindig tisztán tartja, és az ugynevezett **«Mitfresserek»** ellen megóvja. Számos év óta a hölgyvilág pártolásának örvend és **minden arczpor** közt az **első** helyet foglalja el. **Teljes ártalmatlansága** és kellemes illatánál fogva kedvencz arczpora mindazon hölgyeknek, kik *szépségüket fokozni* és az arczbőrüket valamint fogaikat káros befolyásoktól megóvni óhajtják. A leghiresebb művésznők is joggal részesitik előnyben a *ravissante arczport,* mely **meg oly hosszu idei használatnál** sem hat károsan a bőrre, mint — sajnos — az utóbbi időben annyira feldicsért, ugynevezett «rizsporok». *Nagy doboz ára 1 frt; kisebb 60 kr.* Hófehér rózsaszin, szőkéknek; Rachel (testszin) barnáknak.
Központi főraktár: Svarcz F. u. illatszertárában, Budapest, városház-tér 9. sz. — Levélbeli megrendelések pósta fordultával eszközöltetnek. Kapható még **Török József gyógyszertárában és a legtöbb vidéki gyógytárakban.** 11016

IDŐJÁRÁS októb. 3. regg. 7 órakor.

Áttekintése a mai időjárásnak.

Európában: A nagy légnyomások egyike (764—76) Oroszországban, másika délnyugaton az Alpeseknél van, a depresszió északnyugatról jön. Az idő Közép-Európában változó, helyenkint esővel, kevés hőváltozással.

Hazánkban: Többnyire északias, részben délnyugotias és keleti, helyenkint erős szelek mellett a hőmérséklet délnyugoton nagyobb lett, a légnyomás általában keveset változott. Az idő változó felhőzetü, közben napos, helyenkint esővel, mi a nyugoti szélen ittott nagyobb mennyiségben volt.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Általában változó felhőzetü, közben napos, szelesebb idő várhatni, helyenkint esővel.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700+	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	62.7	ENY 6	+ 10.1	—	⊛
Besztercze	62.5	E 1	+ 4.0	—	◔
Beszterczebánya	60.3	E 2	+ 7.0	5	●
Budapest	61.8	E 4	+ 8.3	5	○
Csáktornya	62.7	ENY 1	+ 9.6	20	●
Debreczen	60.7	DNY 1	+ 8.0	5	●
Eger	61.7	NY 2	+ 7.9	4	◑
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	—	—	—	—	—
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	63.5	EK 1	+ 9.6	18	◔
Kolozsvár	62.7	K 1	+ 4.8	—	●
Magyar-Óvár	62.4	DNY 1	+ 8.0	28	●
Mármaros-Sziget	62.4	K 2	+ 6.3	—	●
Nagy-Enyed	—	ENY 1	+ 5.0	—	○
Nagy-Szeben	62.5	K 2	+ 2.6	—	●
Nagyvárad	61.6	D 2	+ 9.1	—	●
Orsova	63.3	NY 3	+ 7.7	—	∞
Pancsova	62.3	E 1	+ 8.7	—	●
Selmeczbánya	63.0	E 4	+ 5.0	4	◑
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	59.4	D 2	+ 9.3	—	●
Szeged	61.6	NY 1	+ 9.9	5	●
Sepsi-Szt-György	62.0	◎	+ 10.0	—	●
Szolnok	61.1	NY 2	+ 9.8	4	◔
Temesvár	63.5	D 2	+ 9.0	—	◕
Trencsén	60.9	D 1	+ 9.	6	●
Ungvár	58.6	EK 5	+ 6.6	—	●
Zágráb	63.4	EK 4	+ 10.6	12	●
Bécs	—	—	—	—	—
Bregenz	—	—	—	—	—
Lesina	—	—	—	—	—
Pola	—	—	—	—	—
Prága	—	—	—	—	—

Jelek magyarázata ◎— szélcsend; ○—tiszta, derült; ◔—¼ felhős; ◑—½ felhős; ◕—¾ felhős; ●—borult; ⊛—esős, ▲—jég; ≡—köd; ✱—hóeső; ∞—göz; ⚡—zivatar, villám

VIZÁLLÁS 1884. októb. 3.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	1.29	—	apadó	M.-Sziget	0.68	—	apadó
Komárom	0.97	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	1.14	—	apadó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	1.76	—	apadó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.67	—	apadó
Ujvidék	2.08	—	apadó	Szolnok	0.75	—	áradó
Pancsova	0.29	—	apadó	Szeged	1.07	—	áradó
Orsova	1.25	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.10	—	apadó
Barcs	0.53	—	apadó	**Maros**			
Eszék	1.40	—	apadó	Arad	—	52	áradó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	1.02	—	apadó	Temesvár	0.07	—	áradó

Kiadótulajdonos: PALLAS irod. és nyomdai részv.-társaság

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései október 3.

Faj	Irányzat	76 kg frttól	76 kg frtig	77 kg frttól	77 kg frtig	78 kg frttól	78 kg frtig	79 kg frttól	79 kg frtig	80 kg frttól	80 kg frtig	81 kg frttól	81 kg frtig	kg frttól	kg frtig	kg frttól	kg frtig
		Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára															
bánsági buza uj	szilárd	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki »	»	7.55	7.75	7.70	7.85	7.80	7.95	7.90	8.05	8.—	8.15	8.10	8.25	— —	— —	— —	— —
pestvidéki »	»	7.45	7.65	7.60	7.75	7.70	7.85	7.80	7.95	7.90	8.05	8.—	8.15	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei »	»	7.45	7.65	7.60	7.75	7.70	7.85	7.80	7.95	7.90	8.05	8.—	8.15	— —	— —	— —	— —
bácskai »	»	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —
m. északv. »	»	7.40	7.45	7.40	7.55	7.60	7.65	7.70	7.75	7.80	7.85	7.90	7.95	— —	— —	— —	— —

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségű suly hektoliterenként	100 kg ára -tól frt	kr	-ig frt	kr
rozs	uj	—	csend.	70—72	6	70	6	95
árpa	»	takarmány	»	60—62	6	—	6	35
»	»	égetni való	»	62—64	6	75	7	75
»	»	sörfőzdei	»	64—66	8	35	9	60
zab	»	—	bágy.	39—41	5	80	6	20
tengeri	ó	bánsági	szilárd	75	6	30	6	35
»	»	másnemü	szilárd	73	6	25	6	30
»	»	—	lanyha	—	—	—	—	—
köles	—	—	—	nélkül	6	20	6	50
káposzta-repcze	uj	—	—	—	11	50	12	75
bánsági repcze	»	—	—	—	11	25	12	—

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	szilárd	tavaszra	8	39	8	41
»	»	őszre	7	86	7	88
tengeri	szilárd	máj.—jun.	5	69	5	71
zab	bágyadt	tavaszra	6	37	6	39
»	»	őszre	6	16	6	18
repcze káposzta	»	aug—szeptemb. 1884	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapir	Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 6%	122.30	122.50
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000 4%	93.15	93.40
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 10,000 4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes 5%	88.75	89.—
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank) 5%	142.25	142.75
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban 5%	143.50	144.—
Gömöri államvasuti záloglevelek 5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm. 5%	96.25	96.75
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm. 5%	118.25	118.75
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban 5%	102.—	102.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt	114.25	114.75
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt	114.—	114.50
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	115.25	115.75
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben 5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben 5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 5%	100.50	101.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	100.—	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi 5%	100.—	100.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal 5%	100.25	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi 5%	100.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi 5%	100.—	101.—
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt) 5%	96.50	97.—
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt) 5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt) 5%	98.75	99.25
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)	—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban május—nov. 4 2/10%	80.75	81.—
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug. 4 2/10%	80.85	81.—
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius 4 2/10%	81.75	82.—
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október 4 2/10%	81.75	82.—
Osztrák aranyjáradék adómentes 4%	103.—	103.50
Osztrák papirjáradék, adómentes 5%	95.75	96.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p.p. 4%	124.—	125.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é. 5%	134.50	135.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é. 5%	142.—	143.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.	171.50	172.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.	170.50	171.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes 6%	105.75	106.25
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes 6%	106.—	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes 5%	98.75	99.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank 3%	31.50	32.50
Bécs város nyerem. kölcsöne 1874-ből	124.—	124.50

RÉSZVÉNYEK.

Osztal. 1883-ra	Értékpapir	Befiz. frt	pénz	áru
	a) Bankok.			
12.—	Alt. magyar municipalis hitelint.	200	—.—	—.—
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	108.—	109.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Iparbank, budapesti	100	—.—	—.—
—.—	Központi ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
19.50	Magyar Általános Hitelbank	200	286.75	287.50
26½ fr	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13½ fr	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	106.—	106.50
5.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	85.25	85.75
20 fr	Magyar országos bank részv.-társ.	100	—.—	—.—
14.—	Osztrák hitelintézet	160	287.30	287.50
43.—	Osztrák-magyar bank	600	855.—	860.—
11.—	I. magyar iparbank	150	158.50	160.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	613.—	615.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
6.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
10.—	Bécsi biztositó társaság	200	238.—	240.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ	200	235.—	238.—
152.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3400.—	3450.—
5 —	Foncière pesti biztositó intézet	100	89.50	90.—
7 fr	Magyar-franczia biztos. társaság	50	202.—	204.—
62.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	—.—	1000.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	580.—	590.—
120 —	Első budapesti	500	1260.—	1270.—
20.—	Erzsébet malom	200	228.—	230.—
40 —	Hengermalom	500	560.—	565.—
32.—	Lujza	160	290.—	292.—
40.—	Molnárok és sütők	200	433.—	434.—
100 —	Pannonia	1000	1100.—	1110.—
40.—	Viktória	300	400.—	405.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	«Adria» m. tengeri hajózási részv.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	178.—	178.25
—.—	Arad-Csanádi vasut	100	—.—	—.—
—.—	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
5 —	Báttaszék-dombovári	200	175.50	176.50
—.—	Déli vasut	200	149.—	149.50
6 fr	Észak-keleti vasut	200	165.—	166.—
—.—	Erdélyi vasut	200	175.50	176.50
—.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	200	147.50	148.50
—.—	Magyar-galicziai vasut	200	171.—	172.—
—.—	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	171 —	172.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	200	303.50	304.—
32 fr	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut	200	249.—	250.—
—.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	528.—	532.—
31.50	Pesti közuti vaspálya	500	595.—	597.—
32.—	Pesti közuti vaspálya elv. jegy.		390.—	395.—
	e) Takarékpénztárak.			
22.—	Budapest III. kerületi	50	77.—	—.—
6.—	Országos központi	300	450.—	452.—
28.—	Pesti első hazai	1000	5140.—	5160.—
320.	Egyesült Budapest fővárosi	200	448.—	450.—
28.—	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	92.50	93.50
	f) Különféle vállalatok.			
4.50	Alagut	105	138.—	141.—
9.—	Általános waggon-kölcsönzőtárs	80	88.—	88.50
8.—	Első magyar üveggyár r. t.	500	525.—	535.—
60.—	Ész.-magyarorsz. e. köszénb. r. t.	100	—.—	35.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	191.—	192.—
—.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	100	955.—	960.—
60.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	440.—	445.—
30.—	Gyapjumosó és biz., első magyar	200	265.—	270.—
20.—	Kereskedelmi testület épülete	210	—.—	—.—
30.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	550.—	555.—
40.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	920.—	—.—
70.—	Köszén- és téglagyár (Drasche)	130	172.50	173.50
9.—	Köszénbánya- és téglagyár ideigl. r.			
12.—	Nemzeti waggon-kölcsönző-r. t.	100	96.50	97.50
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	116.75	117.25
—.—	ideigl. r. j.	50	—.—	—.—
8.—	Salgó-tarjáni köszénbánya	100	128.50	129.—
20.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	286.—	287.—
40.—	Serfőzde első magyar	400	823.—	827.—
30.—	Sertéshizlaló	200	330.—	335.—
—.—	Sóskuti kőbánya	200	70.—	71.—
18.—	Spodium és csontlisztgyár	200	233.—	235.—
1 —	Szálloda részvény-társaság	80	96.—	100.—
10.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	174.—	175.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárusági társ.		127.50	128.—
20.—	Téglagyár, kőbányai	100	268.—	270.—

ZÁLOGLEVELEK.

Értékpapir	pénz	áru
Magy. földhitelintézet papirérték 5½%	101.25	101.75
Magy. földhitelintézet papirérték 5%	100.50	101.—
Magy. földhitelintézet papirérték 4½%	94.—	94.50
Magy. földhitelint. arany v. ezüst 5%	123.—	124.—
Magyar jelzálogbank 5½%	101.80	101.60
Magyar jelzálogbank 5%	98.50	99.—
Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 5½%	100.—	101.—
Osztrák-magyar bank osztr. ért. 5%	101.75	102.—
Osztrák-magyar bank osztr. ért. 4½%	100.25	100.50
Osztrák-magyar bank osztr. ért. 4%	95.70	96.—
Pestimagyar kereskedelmibank 6%	101.75	102.50
Pestimagyar kereskedelmibank 5½%	101.50	102.—
Pestimagyar kereskedelmibank 5%	99.—	99.50
«Albina» takarék- és hitelintézet 6%	100.50	101.50
Magy. jelz.-hit.-bank nyer. kölcs. 4%	99.75	100.25
Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv. 5%	99.25	99.75

ELSŐBBSÉGEK

Értékpapir	pénz	áru
Alf.-fiumei v. (n.v.-eszéki v.) 200 5%	100.—	101.—
Alföld-fiumei vasut 1874. kib. 200 5%	100.—	100.50
Budapest-pécsi vasut ideiglen jegy 5%	97.25	97.75
Battaszék-dombovár-zákányi v. 200 5%	99.25	100.25
Dunagőzhajózási társulat 100/200 5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság 300 6%	—.—	—.—
Észak-keletivaspálya 200 5%	96.50	97.50
Észak-keletivaspálya (aranyban) 1000 5%	120.50	121.50
Észak-keletivaspálya (aranyban) 200 6½%	127.—	—.—
Ész.-magyarorsz. e. köszénb. r. t. 200 6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya 200 5%	98.25	99.25
Magy.-galicziai vaspálya II. kib. 200 5%	96.50	97.—
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.) 200 5%	99.50	100.50
Magyar nyugativas 1874. kib. 2000/1000 5%	99.—	—.—
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyb. 200 5%	115.75	116.25
Mármarosi sóvasut r. t. elsőbbs. r. 100	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya 206 5%	97.—	97.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut 6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben 300 5%	99.75	100.25
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.) 200 5%	98.75	99.25
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal) 200 5%	101.—	102.—
Kassa-oderb. v. (magyar vonal) 5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut 5%	—.—	—.—
O.-magy. államv. 1883. kib. 400/2000 m. 4%	—.—	—.—
Szamosvölgyi vasut t. elsőbs. r.	82.50	—.—
Tiszavidéki vasut 5%	105.25	106.25
Budapesti lánczhid 100 6%	103.75	104.25
Lloyd- és tőzsde-épület 100 5%	97.—	97.50

MAGÁNSORSJEGYEK.

Értékpapir	pénz	áru
Osztrák hitelintézet	176.50	177.50
Budavárosi sorsjegy	41.50	42.50
Keglevich sorsjegy	19.—	20.—
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.	7.—	7.50
Osztrák vörös kereszt-egylet	13.—	13.50
Pálffy sorsjegy	36.50	37.50

PÉNZNEMEK.

Értékpapir	pénz	áru
Császári királyi arany (vert)	5.75	5.78
Császári királyi arany (kör.)	5.73	5.76
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9.66	9.68
20 frankos arany	9.66	9.68
20 márka	11.93	11.95
Török aranylira	—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi	59.70	59.80

Váltók árfolyama (látra).

Értékpapir	Bank-kam.	pénz	áru
Német bankpiaczok 100 márk.	4%	59.70	59.85
Amsterdam 100 hollandi frtért	3%	100.40	100.60
Brüssel 100 frankért	3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért	3%	48.25	48.35
Marseille 100 frankért	3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	3%	48.20	48.30
Zürich 100 frankért	3%	48.20	48.30
London 10 font sterlingért	2%	121.55	121.80
Szentpétervár 100 rubelért	6%	—.—	—.—
Olaszbankpiaczok 100 lirenouve ital.	4%	—.—	—.—

Bécsi tőzsde okt. 2.

Értékpapir	pénz	áru
A) Általános államadósság.		
Egységesjár., papir, május—novemb. 5%	80.95	81.10
Egységes járadék, papir, febr.—aug. 5%	81.—	81.15
Egységes járadék, ezüst január—jul. 5%	81.95	82.10
Egységesjáradék, ezüstb. ápr.—okt. 5%	82.15	82.30
Sorsolással, 1854-ből 250 frtsorsj. pp. 4%	124.25	124.75
Sorsolással, 1860-ból 500 frtsorsj. o.é. 5%	134.25	134.75
Sorsolással, 1860-ból 100 frtsorsj. o.é. 5%	142.—	143.—
Sorsolással, 1864-ből 100 frtsorsj. o.é.	172.—	172.50
Sorsolással, 1864-ből 50 frt sorsj. o.é.	171.—	171.50
Como-járadék 42 lira	40.25	42.25
Államjószági jelzáloglevél 120 frt 5%	151.—	—.—
Bécs-glogn. v. els. jegy. 100 frt p. p. 5%	99.—	—.—
B) A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államadóssága.		
Osztrák aranyjár. adómentes 100 frt 4%	103.15	103.30
Osztr. papirjár. visszafiz. 1881 100 frt 5%	95.95	96.10
C) A magyar korona országainak államadóssága.		
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt 6%	122.50	122.65
Magyar aranyjár. adómentes 100 frt 4%	93.30	93.45
Magyar papirjáradék 100 frt 5%	88.95	89.10
Magyar vasuti kölcsön 120 frt ezüst 5%	143.50	143.75
Magyar vasuti kölcsön. 120 frt ar. k. 5%	142.40	142.80
Keletivasutiál. kötv. 1869-ből 300 frt 5%	96.50	96.90
Keletivasutiál. kötv. 1873-ból 300 frt 5%	—.—	—.—
Keletivasutiál. kötv. 1876-ból 100 frt 5%	102.30	102.70
Magy. államkölcs. 1871. sors. 100 frt 5%	—.—	—.—
Magy. államkölcs. 1873. sors. 100 frt 5%	—.—	—.—
Magyar urbéri válts. kötvény 100 frt 5%	96.25	—.—
M. szőlődézsma-válts. kötv. 100 frt 5%	98.90	99.10
Magyar nyeremény-kölcsön 100 frt	114.50	114.80
Magyar nyeremény-kölcsönö 50 frt	114.—	114.25
M. tiszav. s szegedi ny. sorsj. 100 frt 4%	115.60	115.90
D) Földteherm. kötv. 100 frt pp.		
Csehországi 5%	106.50	—.—
Bukovinai 5%	101.—	101.50
Galicziai 5%	101.25	101.75
Karinthiai 5%	106.50	—.—
Krajna és tengerparti 5%	102.75	—.—
Morvaországi 5%	105.75	—.—
Alsó-ausztriai 5%	105.—	106.25
Felső-ausztriai 5%	104.50	106.—
Salzburgi 5%	102.—	—.—
Sziléziai 5%	110.—	—.—
Stiriai 5%	104.50	105.50
Tiroli 5%	102.—	—.—
Horvát- és szlavonországi 5%	100.—	102.—
Erdélyi 5%	100.50	101.—
Temesi bánság 5%	100.25	101.—
Temesi 1867-iki sorsolási záradék 5%	99.50	100.—
Magyar 5%	101 —	101.25
Magyar 1867-iki sorsolási záradék 5%	100.—	100.50
E) Más kölcsönök.		
Dunaszabályoz. sors. 1870-ből 100 frt 5%	115.50	116.—
Dunaszab. kölcsön 1878-ból 100 frt 5%	105.—	—.—
Pestvárosi kölcsön 1871 6%	105.—	—.—
Pestvárosi kölcsön 1880 5%	98.50	99.—
Trieszt városi kölcs. 1865 6%	107.75	—.—
Trieszt városi kölcs. 1879 6%	—.—	—.—
Becsvárosi kölcsön 1867 5%	102.50	103.50
Bécsvárosi kölcsön 1874 (ar. v. ez.) 5%	—.—	—.—
Bécsvárosi kölcsön 1874 (sorsolás)	124.50	125.—
Olasz járadék 100 lira 5%	—.—	—.—
Szerb nyer. kölcs. 100 frk 3%	81.40	31.70
Török vasuti kölcsön 400 frk	20.40	20.70
F) Záloglevelek, jelzálog-kötvények és kötvények (100 frtért).		
Osztr. ált. földh.-int. sors. ar. v. ez. 4½%	121.—	121.40
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf. 4½%	97.60	97.80
Osztr. ált. földh.-int. 50 éves visszf. 4%	92.50	93.—
Osztr. ált. földh.-int. nyer.-kölcsön 3%	97.—	97.50
Csehorsz. földh.-társ. 36 éves visszf. 5½%	103.75	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf. 6%	104.50	—.—
Csehorsz. földh.-társ. 33 éves visszf. 5%	102.50	103.—
Központi földhitelint. bank 38 é. 5%	100.—	100.50
Gácsországi földhitelintézet 18 é. 6%	99.—	99.50
Gácsországi földhitelintézet 20 é. 7%	101.50	—.—
Gácsországi földhitelintézet 36 é. 6%	99.—	99.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é. 5½%	101.75	102.50
Morvaorsz. jelzál.-hitelbank 36 é. 5%	101.25	101.75
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf. 5½%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank sorsolással 5%	101.—	101.50
Osztrák jelzálogbank 10 éves visszf. 5%	—.—	101.50
Osztrák jelzálogbank sorsolással 4½%	97.50	98.50
Osztrák-magyar bank 5%	101.75	101.90
Osztrák-magyar bank 4½%	100.35	100.50
Osztrák-magyar bank 4%	95.70	95.90
Első osztrák takarékp. sorsol. 30 év 5½%	103.—	104.25
Első osztrák takarékp. sorsol. 32 év 5½%	103.—	104.25
Pesti hazai első takarékp. 4½ éves	99.—	99.50
Magyar föld hitelintézet 5½%	101.25	102.—
Magyarföldhitelint. sorsolása 39 év 5%	100.25	100.75
Magyarföldhitelint. sorsolása 4½%	93.75	94.25
Magyarföldh.-int. sors. 39 év arany 5%	123.—	124.—
Magyar jelzálogbank 25 évi sors. 5½%	101.50	102.—
Magyar jelzálogbank 40 évi sors. 5½%	100.50	101.50
Magyar jelzálogbank 40 évi sors. 5%	98.50	99.—
G) Elsőbbségi kötvények.		
Albrecht pálya 300 frt ezüst 5%	99.75	100.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt ezüst 5%	100.—	100.25
Alf.-fiumei k. 1874. k. 200 frt ezüst 5%	99.90	100.20
Arad-temesvári vasut 200 frt ezüst 5%	—.—	—.—
Cseh északi vasut 300 frt 5%	107.50	108.25
Cseh nyugati vasut 300 frt 5%	101.75	102.—
Buschtiehradi vasut 150 frt ezüst 5%	103.50	104.—
Dunagőzhajózási társ. 300 frt ezüst 5%	118.50	—.—
Dunagőzhaj. társ. 100/200 frt ezüst 6%	110.50	110.75
Dunagőzhajózási társ. 200 frt arany 5%	—.—	—.—
Duna-drávai pálya 200 frt ezüst 5%	99.—	99.25
Erzsébet pálya 600 és 3000 márka 4%	108.75	109.25
Erzsébet p. 400 és 2000 m. lev. nélk. 4%	114.50	115.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt p.p. 5%	105.50	106.—
Ferdinánd északi pálya 100 frt o.é. 5%	101.50	102.50
Ferdinánd északi pálya 300 frt ez. 6%	109.10	109.50
Ferencz-József pálya 200 frt ez. 5%	90.10	90.30
Pécs-barcsi pálya 200 frt ez. 5%	100.75	101. 5
Károly-Lajosgácsi pálya 300 frt o.é. 5%	99.80	100.30
Kassa-oderbergi pálya 200 frt ez. 5%	100 10	100.35
Eperjes-tarnovi pálya 300 frt ez. 5%	98.80	99.40
Kassa-od. (osztr. v.) 1879. 200 frt 5%	101.20	102.—
Kassa-od. (magy. v.) 1879. 200 frt 5%	122.30	122.50
Lemb.-czern.-jassii p. I. kib. 300 frt o.é.	100.—	100.50
Lemb.-czern.-jassii p. II. kib. 300 frt ez.	101.70	102.20
Lemb.-czern.-jassii p. III. kib 300 frt ez.	101.70	102.20
Lemb.-czern.-jassii p. IV. kib. 300 frt	101.70	102.20
Osztrák-magyar Lloyd 300 frt arany 5%	—.—	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1881. 500 frt ar. 5%	—.—	—.—
Osztr.-magy. Lloyd 1882, 500 frt ar. 5%	123.—	123.50
Osztrák észak-nyugati p. 200 frt ez. 5%	103.90	104.10
Osztr. ész.-nyug. p. Lit. B 200 frt ez. 5%	102.75	103.25
Rudolf-pálya 300 frt ez. 5%	110.80	111.—
Rudolf-pálya 1884. kib. ezüst 5%	87.—	87.20
Erdélyi pálya 200 frt ez. 5%	96.90	97.40
Osztr.-magyar államvasp. 500 frank 3%	185.—	186.—
Osztr.-m. áll.-vp. 1874. k. 500 frank 3%	—.—	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. kieg. h. 500 frank 3%	182.—	—.—
Osztr.-m. áll.-vp. I. kib. 200 frt ar. 5%	—.—	—.—
O.-m. áll.-vp. (brünni r.) 150 frt ez. 5%	122.—	—.—
Déli pálya jan.—julius 500 frank 3%	144.40	144.70
Déli pálya április—okt. 500 frank 3%	145.25	145.75
Déli pálya 200 frt ar. 5%	122.60	123.—
Dél-északnémet. összek.-p. 100 frt o.é. 5%	99.—	99.50
Dél-é.-n. összek.-p. 1879. k. 100 frt o.é. 5%	94.80	95.20
Tiszavidéki pálya 1000 frt o.é. 5%	104.75	105.—
Tiszavidéki pálya 200 frt o.é. 5%	104.50	105.—
Magyar-gácsorsz. pálya 200 frt ez. 5%	98.60	99.—
Magy. gácsorsz. p. II. kib. 200 frt ez. 5%	97.—	97.50
Magyar észak-kel. pálya 300 frt ar. 5%	96.30	96.70
Magy. északkeleti pálya 400 márka 5%	120.80	121.30
Magy. északkeleti pálya ar.-kötv. 6%	127.50	—.—
M. nyug. (Székesf.-győr-grácz) 200 frt 5%	99.75	100.25
Magy. nyug. vp. 1874. k. b. 200 frt 5%	98.75	99.25
H) Különféle sorsjegyek.		
Hitelintézet 100 frt o.é.	176.75	177.—
Clary 40 frt p.p.	40.75	41.25
Dunagőzhajózási 100 frt p.p.	115.50	116.—
Innsbruck városi 20 frt o.é.	19.—	19.50
Keglevich 10 frt p.p.	19.—	—.—
Krakkói sorsjegy-kölcsön 20 frt o.é.	18.50	19.—
Laibachi dijsorsjegy 20 frt o.é.	23.—	24.—
Buda város kölcsöne 40 frt o.é.	41.75	42.50
Pálffy 40 frt p.p.	36.50	37.—
Osztr. vörös-kereszt sorsjegy 10 frt o.é.	12.90	13.10
Magyar vörös kereszt-sorsjegy 5 frt o.é.	7.20	7.50
Rudolf alapitvány 10 frt o.é.	—.—	—.—
Salm 40 frt p.p.	54.25	54.75
Salzburgi dijsorsjegy 20 frt o.é.	21.50	22.50
St.-Genois 40 frt p.p.	50.—	50.50
Stanislau városi 20 frt o.é.	23.50	24.50
Trieszt városi 100 frt p.p.	128.—	130.—
Trieszt városi 50 frt o.é.	68.—	—.—
Waldstein 20 frt p.p.	28.—	28.50
Windischgrätz 20 frt p.p.	38.60	39.20
Nyereményjegyek 3%-nyi kölcsön	20.—	22.—
I) Bankok részvényei.		
Angol-osztrák bank 200 frt 5%	105.—	105.25
Bécsi banktársulat 200 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi bankegyesület 100 frt 5%	103.20	103.50
Osztrák általános földhitelintézet 200 frt 5%	227.50	228.50
Pestimagyar keresked. bank 500 frt 5%	—.—	—.—
Kereskedelmi és ipar hitelintézet 160 frt 5%	289.40	289.70
Magyar általános hitelbank 200 frt 5%	288.25	288.75
Alsó-ausztriai leszámit. társ. 500 frt 5%	823.—	828.—
Magy. lesz. és pénzváltó bank 100 frt 5%	85.—	85.50
Bécsi giró- és pénztáregylet 200 frt 5%	—.—	—.—
Osztrák jelzálogbank 200 frt 5%	60.—	61.—
Magyar jelzálogbank II. kib. 200 frt 5%	106.25	106.50
Osztrák tartományi bank 200 frt 5%	102.—	102.30
Magyar országosbank 200 frt 5%	—.—	—.—
Magyar ált. municip. hit.-int 200 frt 5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar bank 600 frt 5%	857.—	859.—
Unio-bank 100 frt 5%	88.25	88.50
Általános forgalmi bank 140 frt 5%	148.50	149.—
K) Közleked. vállalatok részv.		
Albrecht pálya 200 frt o.é.	65.—	67.—
Alföld-fiumei pálya 200 frt o.é. 5%	178.25	178.75
Arad-temesvári vasut 200 frt o.é. 5%	—.—	—.—
Cseh északi vasut 150 frt o.é.	186.—	187.—
Cseh nyugoti vasut 200 frt o.é.	—.—	—.—
Buschtiehradi vasut 500 frt p.p. 5%	850.—	860.—
Buschtiehradi v. (lit. B.) 200 frt o.é.	180.—	182.—
Dunagőzhajózási társas. 500 frt p.p.	582.—	583.—
Duna-drávai pálya 200 frt ez. 5%	176.75	177.25
Erzsébet pálya 200 frt p.p. 5%	231.25	232.—
Erzséb. p. Lincz-Budweis 200 frt o.é. 5%	205.—	205.50
Erzséb. p. Salzburg-Tirol 200 frt o.é. 5%	195.40	195.80
Ferdinánd északi pálya 1000 frt p.p. 5%	2390.—	2395.—
Ferencz-József pálya 200 frt o.é. 5%	207.25	207.75
Pécs-barcsi pálya 200 frt o.é. 5%	208.—	210.—
Károly-Lajosgalicziai p. 200 frt o.é. 5%	271.—	271.50
Kassa-oderbergi pálya 200 frt o.é. 5%	147.50	148.—
Lemberg-czern.-jassi p. 200 frt o.é. 3%	192.—	193.—
Osztrák-magyar Lloyd 500 frt p.p. 5%	555.—	557.—
Osztrák északnyugoti p. 200 frt o.é. 3%	176.50	177.—
Osztr. é.-nyug. v. (Lit. B.) 200 frt o.é. 3%	181.50	181.75
Rudolf-pálya 200 frt o.é. 5%	180.—	180.25
Első erdélyi pálya 200 frt o.é. 5%	176.25	176.50
Osztrák államvasuttárs. 200 frt o.é. 5%	304.20	304.50
Déli pálya 200 frt o.é. 5%	149.—	149.25
Déléssak-ném. összek. p. 200 frt o.é. 5%	148.50	149.—
Tiszavidéki pálya 200 frt p.p. 5%	249.75	250.50
Bécsi Tramway 200 frt o.é. 5%	211.75	212.—
Magy. gácsországi pálya 200 frt o.é. 5%	171.—	171.50
Magyar északkeleti pálya 200 frt o.é. 5%	166.—	166.25
M. nyug. székesf.-gráczi 200 frt o.é. 5%	171.50	172.—
L) Iparvállalatok részvényei.		
Osztr. általán. épitő-társaság 200 frt	114.50	115.—
Liesingi serfőződe 100 frt	61.50	62.—
Prágai vasipar-társulat 200 frt	181.—	182.—
Rima-murányi vas.-társ. 100 frt 5%	117.—	117.75
Salgó-tarjáni kőszénbánya 100 frt 5%	—.—	—.—
Bécsi fegyvergyár társaság 100 frt 5%	—.—	140.—
Nemzk. wagg.-kölcs.-t. Bpest 100 frt	96.—	—.—
Által. waggon-kölcs.-t. Bpest 80 frt 5%	87.—	87.50
Bécsi épitő-társaság 100 frt	86.50	87.50
Assicurazioni gen. com. 1000 frt p.p. 5%	—.—	—.—
«Duna» osztr. bizt.-r.-t. 200 frt o.é. 5%	310.—	—.—
Viszontbiztositó-t. bécsi 200 frt o.é. 5%	95.—	—.—
«Securitas» viszontbizt.-t. 250 frt o.é.	340.—	350.—
Bécsi élet- s jár.-bizt.-int. 200 frt o.é. 5%	—.—	—.—
Bécsi biztositó társaság 200 frt o.é. 5%	234.—	236.—
M) Váltók (látra).		
Amsterdamra 100 hol. frt 3%	100.50	100.60
Brüsseli 100 frank 3%	—.—	—.—
Német bankpiaczok 100 márka 4%	59.70	59.80
London 10 fontst. 2%	121.60	121.70
Milano 100 ol. lira 4%	—.—	—.—
Franczia bankpiaczok 100 frank 3%	—.—	—.—
Páris 100 frank 3%	48.27½	48.32½
Pétervár 100 rubel 6%	—.—	—.—
Svájczi piaczok 100 frank 3%	—.—	—.—
Zürich 100 frank 3%	—.—	—.—
N) Valuták.		
Császári és királyi arany darabja	5.77	5.79
Császári és kir. reczés arany darabja	5.75	5.77
Osztrák-magyar 8 frtos arany darabja	9.66½	9.67½
20 frankos arany darabja	9.66½	9.67½
20 márkás arany darabja	11.94	11.96
Orosz imperiale darabja	9.98	10.—
Sovereigns darabja	12.12	12.17
Török arany lira darabja	10.97	11.—
Mária-Terézia (Levant) tallér darabja	—.—	—.—
Ezüst 100 frt o.é.	—.—	—.—
Ezüstjáradék-szelvény 100 frt o.é.	—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márka	59.75	59.80
Olasz bankjegy 100 ol. lira	48.10	48.20
Orosz papir rubel darabja	1.23½	1.23½

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent, és minden könyvárusnál kapható:
A nagy természet s a kicsiny ember.
Népszerü természettudományi értekezések.
irta
HOITSY PÁL.
Ára keménykötésben 1 frt 40 kr.
TARTALOM: Előszó. — Helyünk a mindenségben. — Örök mozgás. — Hulló csillagok. — Időjóslat mint babona. — Meteorologia mint időjóslat. — A zongorahur. — A szinek. — Ujabb találmányok. — A magyarok csillaga. — A puszták fiai. — Ingalengés. — Véges tudás. — A természet kommunizmusa. — A hold és a holdlakók. — Egy oxygén parány. — Szellemi átöröklés és a magyar faj.

A magyar nyelv rokonai.
A nagy közönség számára
irta
Dr. SZINNYEI JÓZSEF.
Ára fűzve 30 kr.
Postán bérmentve megküldve 35 krajczár.
TARTALOM:
A nyelvrokonságról általában. — A hangtan. — A grammatika. — A szókincs. — A legközelebbi rokonok. — A török-magyar nyelvviszonyról.

Francia folyékony **hajfestő-szer,** (Chromat. Parisien)
melylyel minden hajat tetszés szerint 10 percz alatt állandóan megfesthetni fekete, barna vagy szőkére. Főtulajdonságai: a szin állandó s a természetes szintől meg nem különböztethető, az alkalmazás egyszerü. — Ára 2 frt. A kisebb (csészék, kefék stb.) 50 kr. — **Főraktár: Budapesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, király-utcza 12. szám.**
10257

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság.
52526 sz.
(Német-osztrák-magyar tengeri kikötői forgalom).
Az 1884. január hó 1-je óta érvényes német-osztrák-magyar tengeri kikötői kivételes díjszabás III. részéhez folyó év október 10-én a V-ik pótlék lép életbe, mely az 5a kivételes díjszabás mérsékelt díjtételeit, de csakis csomagoló vászon, uj zsák, jute, jutefonal és juteszövet szállitására tartalmaz. Ezen pótlék egyes példányai az érdekelt igazgatóságoknál kaphatók.

MEZEI EGEREK
tömeges és biztos kipusztitására ajánlom az általam készitett, és már eddig is sok előkelő uradalomban, nagyobb gazdaságokban ugyszinte több községekben a **legjobb sikerrel használt**
EGÉRMÉRGET
labdacs alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 holdra 1—2 kilo elegendőnek bizonyult, 100 kilo ára 45 frt, egy kilós láda 3 frt o. é.
Bővebb értesitéssel bérmentve szolgálok. 11153
Sipőcz István gyógyszerész Pécsett (Baranyamegye).

LEGUJABB.
Minden háziasszonynak nélkülözhetlen
valódi angol, nagyon praktikus s csodálatos olcsó
törlőruk
FLORIDAS-SPONGYÁK legjobb és legfinomabb minőségben, minden nagyságban,
SZARVASBŐR ablak-, butor-, ezüst- stb. tisztitására 10 krajczártól feljebb.
KEFEÁRUK
valamennyi a legjobb és legfinomabb kivitelben, kezesség mellett a legjobb szőrből 11130
KÜSZÖBTAKARÓK,
lábtörlők kokuszrostokból, nádból és szalmából; kitűnő tartós fonás, minden nagyságban, legolcsóbb áron. *Legelőnyösebb bevásárlási forrás, legszolidabb szolgálat.*
RÉVAY IZIDOR
kefeáruk gyári-raktára BUDAPESTEN, sugár-ut 49. szám alatt.

ÓVÁS. ÓVÁS.
Hogy t. vevőimet csalódásoktól megóvjam, ezennel nyilvánosan kijelentem, hogy nekem itt helyben **csak egy** uri ruhaüzletem van, s ez **csak a Kristóf-téren 2. sz. a. I. emeleten Nagy Kristófhoz** czimzett házban létezik.
ROTHBERGER JAKAB
cs. és kir. udvari szállitó
BUDAPESTEN.
10926

Gácsi gyapjuszövet és finom posztó-gyár.

Kérjük tudomásul venni, miszerint mi az idén is pokróczokat, tiszta gyapjuból kitünő minőségben gyártunk és azokat végenként 26 forintjával akármely vasuti állomásig bérmentve küldjük.

A pokróczok koczkásak simaszürkék és szürkék vörös csikokkal.

117 cmtr. szélességnél 12½—13 mtr. hosszuak 8 kis lóra
135 « « 11½—12 « « 6 nagy lóra
150 « « 10 « « 5 legnagyobb lóra.

Azonkivül legnagyobb drapp szinü ugynevezett angol lovagló takarók darabonként 9 frtjával.

Ugyanazok vörös posztóval szegélyezve darabonként 10 frtjával.

Megrendelések intézendők a 11170

Gácsi posztó-gyárhoz Budapestre fürdő-utcza 10. szám. (Utánvomat nem dijaztatik

FISCHER J.

porczellán- és majolica-gyára
BUDAPESTEN.

Főraktár: bécsi utcza 3-ik szám a.

Szeptember 15-től kezdve következő rendkivül mérsékelt és leszállitott árakat számit u. m.

Asztali készletek 6 személyre finoman szinezve és aranyozva 17 forinttól kezdve.

Tea, kávé- és fekete kávéskészletek 6 személyre a legujabb alak és mintákban, finom tollrajz dusan aranyozva 6 frttól kezdve.

Mosdókészletek a legszebb perzsa és japáni rajzokkal 7 frttól kezdve.

Árjegyzékek a folytonos váltakozó minták végett össze nem állithatók és ezért nem is küldhetők. — A fent emlitett tárgyakon kivül, legdusabb raktára mindennemü használati és disztárgyaknak. 11015

Az elküldés utánvét mellett történik.

Vadászat kedvelőinek.

Jó minőségü belőtt kétcsövü **Lefaucheux-fegyver** sodrony-csövekkel frt. 25—30. Damaszk-csövekkel frt. 32—75. Kétcsövü **Lancaster-fegyver** frt. 32—40. Damaszkcsövekkel frt. 45—90. Egycsövü Lefaucheux női- és fiú-fegyver frt. 23—30. Ismétlő (Repetier) golyós-fegyver nagy vadakra frt. 52. Csőszfegyver frt 6.50, 7.50 Kétcsövü kapszlis-fegyver frt. 12.50—18. **Minden egyes fegyvert puskamüvesemmel belövetek.**

Biztos Lefaucheux-töltények

		16-os	12-ős			16-os	12-ős
100 darab	barna	1.—	1.40.	**Lancaster**	barna	1.40,	1.70.
	zöld	1.40,	1.70.		zöld	1.70,	2.—.

Nagy vadakra 5-ös golyó, doboza 70 kr. Töltényfojtás 200 drb. 30 kr. **Lőportárak biztonsági kettős zárral** ¼—3 kilóra frt. 2—6. Töltőkészülék frt. 1.—1.50. Töltény-becsavaró frt. 3—4. **Fegyverszák** frt 4.50—10. Kemény fegyverszekrény frt. 8.—12. **Vadász-táska** frt. 3.50—12. Nagy vadásztáska nyúl-zsákkal frt. 7.50—14.50. Töltény-övek frt. 1.60—7. Tölténytartó kemény angol bőrből 24, 32, 36 drb töltényre frt. 8.75—12. Töltény-szekrény zárral 150—300 drb töltényre frt. 8.—12. Kutyavezető zsinór 70 kr.—1.60-ig. Kutya-nyakravaló frt. 1.40—2.50. Kutyadresszirozó corallok frt. 1.50—2. **Uj! kutya-idomitó** meggátolja a kutyát vadak utáni szaladástól frt. 6. Kutya-ostor 80 kr., 1.50—3.50. Ujvárosi agarász-ostor frt. 4—10. Vadász-kürtök és kutya-sipok 60 krtól 12 frtig. **Vadcsalogatók** fogoly, fürj, kácsa, galamb, róka, nyúl, őz, szarvas és más vadak hangját utánzó sipok 60 kr.—1.50-ig. Vadkacsa-csalogató természetes nagyságu **gummi-kacsa** frt. 12.50. Aczél rókafogó frt. 2.60 **Vadász-szék** bot gyanánt is használható frt. 4.20—10. **Vadász-gamásni**, erős vizhatlan kelme és bőrből frt. 4.50—7.50. Vadász taplósapka frt. 2. **Vadász-kulacsok** frt. 1—2, pohárral frt. 2, 3, 5. Pinczetok 3, 4, 6, 8 üveggel frt. 7—12. Jó fogásu erős **Bulldogg-zsebkés** frt. 1. Vadász-kés és villa frt. 1. Vadász- és tarkó-kések frt. 6.—18. Kanóczos tűz-szerszám 85 kr. Pontosan járó erős nickel **Remontoir vadász-óra** frt. 10. **Angol disznóbőr-nyereg** frt. 15—35. **Angol bőrkantár** frt. 2.65—8. Kengyelszijjak, izzasztók, stb. **a lovagláshoz tartozó czikkek dús választékban.** **Bőrkenőcs** a bőrnemü puhántartásához, doboza 50 kr., frt. 1.50. **Nubian Blacking** bőrlack 90 kr. Érczneműhöz tisztitó-por, doboz 25—50 kr. **Biztonsági istálló-lámpás** olajra és petroleumra frt. 2—3. **Erős gummi esőköpeny** frt. 10—20. **Mulatságnak!** Flobert-puska nem durranó, lövészet gyakorlásához vagy madarakra frt. 7—25. Flobert-töltények 100-a golyós 45 kr., frt. 1.50, sörétes frt. 1.20, 2. **Vas czéltábla** kiugró bohóczczal frt. 3.50—6, mozsárral frt. 6—9. Légpisztoly szőr-nyillal és golyóval frt. 7.50.

Teljes torna-készülék utasitó iskolával frt. 15. **Szines papir-lampionok** kerti ünnepélyek kivilágitásához 20, 30, 40 kr. **Valódi Houbiot** kész czigaretta-papir szopókával 3 nagyságban, 100-a 35 kr., hozzá töltő-gép 30 kr. Szárazon szivó csatornás vadász fa-pipa frt. 1—1.30. **Automat cigarettakészitő** egyszersmind dohány-szelencze, a fedél betevése által kész cigarettát nyerünk frt. 2. Kevés erővel kezelhető dohányvágó, nagy fogas hajtókerékkel két késsel frt. 16.

Belőtt biztonsági revolverek 25 töltényny. frt. 4.50, 5.50, 6.50, díszesebb kiállitásban frt. 7, 8—20. Angol bulldogg kis formáju erős lövésü revolver frt. 10, 11, 12. Revolver-töltények 100-a frt. 1.40—3. Boxer életmentő a mellényzsebben frt 1. **Athleta vasbot** bőrrel bevonva frt 5.

Meg nem felelő tárgyakat visszaveszt.

Próba-megrendeléseknél nagy képes árjegyzéket mellékel

KERTÉSZ TÓDOR
Budapest, Dorottya-utcza 1. sz.

KELETI J. nemzetközi sérvkötő és orthopädiai müszerek gyára.

Koronaherczeg-(úri)-utcza 17. sz. (a főpostánál.)

KELETI J. kir. szabadalmazott gyáros a gyár főnöke. | **Dr. RENNER A.**, orvos, sebész, és szülész-tudor a gyár igazgatója.

Vulkánirozott kautsuk suspensorium (helyretartó) ára 3 frt. Sokat járó, lovagló és munkásférfiaknak nagyon ajánlatos. Megadandó a csipő és czomb körülete?

Uri vagy hölgy sérvkötő:
Egyoldalu 4 forinttól 8 forintig.
Kettős oldalu 8 forinttól 16 forintig.
Sérvkötők megrendeléséhez a következő adatok adandók: Viselt-e már sérvkötőt? milyet (gummi vagy toll)? lehatolt-e a sérv? jobb, bal vagy mindkétoldalu van-e? Mennyi a csipő körülete?

Egyenestartó, hanyag felső testtartás ellen. Ára 6 frt.
Görbült váll-, hát s hátgerincz ellen 12 forinttól 24 forintig.
Megadandó a hát szélessége és hossza?

Mindennemü sérvkötők, méhgyürük, méhfecskendők, haskötők, görcsérharisnyák, irigátorok, légpárnák, mindennemü gummi és kautsuk különlegességek, óvszerek (Präservatives), müléges mellék-kezek és lábak és minden e szakba vágó müszerek, mindig készletben vannak. — Megrendelések a gyár irodájába (Kerepesi-ut 47. sz.) Dr. RENNER igazgató urnál is eszközölhetők, ki szükség esetén orvosi tanács és kezelést dijtalanul szolgál. — Bel- és külföldi megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek. 11085

VÁSZON- ÉS FEHÉRNEMÜ RAKTÁR „A MENYASSZONYHOZ“

MÖSSMER JÓZSEF

Budapest, koronaherczeg-(uri)-utcza s zsibárus-utcza sarkán, báró Orczy-féle ház 12. szám alatt, **a főpostának átellenében.**

Ajánlja legnagyobb választékban ujonnan berendezett raktárát mindennemü és minőségü **rumburgi, hollandi, irlandi, creász, sziléziai** és 155, 175, 200 cmtr. széles **ágylepedővásznait. Asztalteritékeit** 24, 18, 12 és 6 személyre, damaszt, jaquard és csinvatban. **Ágygradl, kávéskendők, crépe** és **java-takarók, törülközők, asztalkendők** és **teritők**, len és battiszt **zsebkendőit, flanelltakarók, zsinór-, piqué** és **szines ruha barchet, wattmoll, chiffon, madapolam, shirting** és **oxford**, himezett len- és **battiszt-csikok** és **betétek, ágyszegélyek** (Gimpen), **függönyök**, asszonyi, uri- és gyermek **kész fehérneműit** len, chiffon, barchet és flanellben. **Ingek, nadrágok, mellénykék**, fehér és szines **alsó szoknyák. Lepedők, párnák**, himzett-, szegélyzett és sima **ágykészleteit, harisnyák, gallérok** és **kézelők, duxi** és **crépemellények** és **nadrágok. — Müncheni előnyomtatott tárgyak** kereszthimzésre, s még mindenféle más czikkeit.

KÜLÖNLEGESSÉG: magyar honi gyártmány nehéz damaszt, asztalnemüek és törülközőkben.

11123 **Menyasszonyi kelengyék**, 300 frttól feljebb 4000 frtig.

Megrendelések legpontosabban és legjobban postai utánvét mellett eszközöltetnek. Árjegyzékek és minták kiv. ingyen. A lenneműek valódiságáért kezeskedik a czég.

A folyó évi szeptember hó 27-én N.-Kikindán tartott

vetőgép-versenyen

11152 *ismét* **KÜHNE EDE** *kedvelt*

HUNGARIA DRILL

sorvetőgépe *nyerte el a* **legmagasabb kitüntetést s első dijat**

a nagy arany érmet

és még öt más kitüntetést.

Gyár: Mosonyban. **Főraktár** Budapest, VI. Váczikörút 21.

Légszeszcsillár és petroleumlámpák,

Broncz-garniturák, iró eszközök, dohányzó készletek, szobrocskák, girandolok stb. stb.

11108 **saját gyártmány szabott árak mellett.**

Légszesz-, vizvezeték-, fürdőberendezés, és légfütéshez szükséges eszközök kaphatók

MAUCH és BUCHWALD

cs. kir. udvari gép- és érczáru gyárának raktárában
BUDAPEST, váczi utcza 27. sz. a.

BUTOR! Első budapesti butorbazár BUTOR!

Deák-utcza 7. szám I. em.

Ajánlom a t. közönségnek, dus felszerelésü raktáromat asztalos és kárpitos munkákból, menyasszonyi kelengyék, szállodák, fürdők és irodák berendezésére a legegyszerübb kiviteltől a lefinomabbig.

Az országos kiállitásra szekrények, állványok, asztalos és diszitési munkáknak készitését elvállalom és kivánatra mindenféle mintáju rajzokkal szolgálok. Raktáram tultömöttsége miatt **régibb divatu butorok beszerzési áron alul adatnak.**

Eladás nagyban és kicsinyben.

Ajánlom még általánosan kedvelt szabadalmazott **gyermek-pólya-szekrényeimet fürdő berendezéssel.**

Elvállalok továbbá mindennemü munkát magánlakásokban, ugymint szőnyegek kifeszitését, tükrök és képek elhelyezését. Mintakönyvem uj rajzokkal 1 frt betét mellett, esetleg butorbevásárlásnál ingyen adatik. 11171

BUTOR! FRANKL B. alapittatott 1832-ben. **Deák-utcza 7. szám. I. em. BUTOR!**

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható, — az osztr. tartományok számára Szelinszki György cs. kir. egyet. könyvárusnál, Bécsben I. Stephansplatz Nr. 6.

A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE

REGÉNYES RAJZOKBAN

IRTA

JÓKAI MÓR.

MÁSODIK KÖTET.

Ára füzve 2 frt. *Ára füzve 2 frt.*

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönőirat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az **elgyengült férfierőt, magömléseket, a buja kórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást**, bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket**, melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket**, gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt cs. k. oszt.-főorvos.

Lakás: Budapest, Terézváros gyár-utcza 7. I. em. bejárat a lépcsőről, a sugár-uttól jobbra a második ház.

Rendel: naponta 10 órától d. e., egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem. 10000

HIRDETESEK

felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten IV. ker., himzö- és kalap-utcza sarkán.

Gyengeségi állapotok.

Férfigyengeség fiatal és idősebb férfiaknál, kezesség mellett és állandóan gyógyittatik **Dr. Müller törzsfőorvos Miraculo készitményei** által. Ára 3 frt 10 kr, postán 25 krral több.

Dr. Müller törzsfőorvos

Miraculo injectió-

ja és labdacsai veszély s fájdalom nélkül gyógyitanak minden kifolyást néhány nap alatt. Ára 1 frt 60 kr., postán 20 krral több. Csakis **Schneidt Miksa St. Georgs gyógyszertárában** kapható Bécsben, V., Wimmergasse 33, hova minden irásos megrendelés intézendő. 10707

Raktár **Budapesten, Török József** gyógyszertárában.

PALLAS

irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában **Budapest IV. ker., gránátos-utcza 6.** — megjelent és **ugyanott** valamint minden könyvkereskedőnél kapható:

UNGARISCHES SPRACHBUCH

a magyar nyelv alapos eltanulására.

Magántanulásra szintén kitünően alkalmas.

Irta:

BARNA J.

a Budapest-Terézvárosban a németajkuak magyar nyelvtanitója.

I. rész ára (2 füzet à 40 kr.) **80 kr.**
II. rész ára .... 60 kr.

ZSIGMONDI KÁROLY

KOCSIGYÁROS

5029

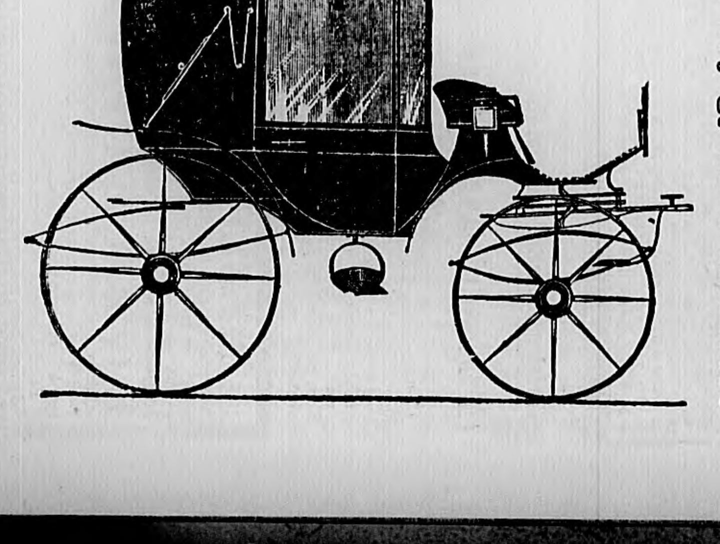

Muzeum-körut 21. szám alatt — **Képes árjegyzéket bérmetve**

Kinek Bécsben!!! *bármi, bajos, titkos vagy sürgős dolgot kell elintézni, vagy bármiféle értesitést kiván, bizalommal forduljon az «oesterr. Interventions-Bureau»-hoz Becsbe, IV., Apfelgasse 6.* 1102

WEISZ LAJOS
zálog-kölcsön intézetében
11186 (gr. Károlyi és magyar utcza sarkán) f. évi október hó 16-án nyilvános árverés tartattik.

310 ctm. őszi és téli gyapjuszövet egy férfi öltözetre 4.78, 7.39, 9.34; 220 ctm. téli kabátszövet 5.52, 8.98. 10914
Minták bérmentve, minta nélkül szövetet nem küldök, mindenki győződjék meg, mit vesz.

Krausz Lipót fia posztó gyári és ruha-raktára Budapest, belváros, kigyótér 3.

TÁNCZOS REZSŐ

Budapest, sugár-ut 30. sz.
11184 ajánlja m. kir. kizár. szab. tüzmentes

pénzszekrényeit.

FLANDORFFER IGNÁCZ

bortermelő és bornagykereskedő, császári és királyi udvari szállitó **Sopronban.**

BUDAPESTI FŐRAKTÁR

DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG

osztr. csász. és magyar kir. udv.

téa- és rum-szállitóknál

Váczi-utcza ... «Peking városhoz»
Kigyótér ... «a téa növényhez»
Sugárut 29. «Moszkva városhoz.»

ÁRJEGYZÉK:

Fehér borok.

Asztali bor	literes	pal. 46 kr.		
1879. Somlyai	1 pal.	65 kr.	½	36 »
1874. Ruszti	1 »	90 »	½	48 »
1868. Flandorffer Cabinet bora	1 »	1.20 »	½	70 »

Vörös borok.

Asztali bor	literes	pal. 58 kr.		
1879. Ruszti	1 pal.	65 kr.	½	36 »
1879. Villányi	1 »	85 »	½	47 »
1874. Flandorffer Cabinet-bora	1 »	1.10 »	½	60 »

Aszúborok.

1874. Soproni	1 »	1.10 »	½	60 »
1874. Ruszti	1 »	1.50 »	½	80 »
1874. Riesling aszú	1 »	1.90 »	½	1.— »

Üres literes palaczkok 6 kr.
1 » 8 »
11181 ½ » 4 » -ért vétetnek vissza.

A világhirü phaenomen

Csillag Anna kisasszony,

az óriási loreley hajjal,

naponta látható királyutcza 20 sz.

Én, Csillag Anna, ezennel a nagyérd. közönség tudomására juttatom, miszerint az általam feltalált

hajnövesztő kenőcsöt,

melyből saját hajam 14 havi használata után 185 cent. hosszaságát elérte, a t. cz. közönség rendelkezésére bocsájtom.

Kenőcsöm, mely a mutató teremben **király-utcza 20. sz. a.** kiállitva lévén, és ottan köcsögökben **50** kr., **1** frt és **2** frtjával csak kizárólag nálam kapható, **leghiresebb orvosi szaktudósok** által megvizsgálva lett, és az nemcsak hogy ártatlannak találtatott, hanem hajelvesztés és kopaszság ellen, továbbá hajgyökér erősitéseül, ugy a haj- és szakálnövés előmozditásához legegészségesebb és legjobb szernek elismer tetett.

Vidékre csakis 2 frtos köcsögök küldetnek.

Czim; CSILLAG és TÁRSA Budapesten.

KIS HIRDETÉSEK

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij fizetendő.

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódások ra pontosan válasz olunk ha a szükséges porta bé, lyeg beküldetik, és a hirdetés száma közöltetik

Szilágyi István
kir. itélő táblai hivatalnok kéretik e téreni további kiméletlenebb felszólitás kikerülése végett pontos lakczimét e lap kiadóhivatalába letenni. 7986

Küld lakásomra,
dod agodalomtalan. E. 7995

Imádott Mari!
Minden fordulónál kedves alakodat keresem, de hiába! másképp adjak kifejezést érzelmemnek? Térden állva? feszületre tett kézzel? vagy . . ? szerintem legjobb mindhárom módon. Holnap vagy holnapután értesitlek. 7994

Komoly ajánlat.
Egy vidéki előkelő családból, müvelt becsületes, fiatal, csinos leányka, épp, egészséges, szerény igényekkel bir, néhány ezer forinttal rendelkezik ezen uton óhajt ismeretséget kötni egy gyógyszerészszel rendezett körülmények közt saját gyógytárral, ha éltesebb is, nem határoz. Ajánlatok K. I. czim alatt e lap kiadóhivatalába küldendők. Titoktartás biztosittatik 7992

Eladás.

Budapesti
X. kerületben, Kőbányán, a tüzér utczában, 7362. számu, egy emeletes adómentes ház, a losonczi és a tiszavidéki vasut indóházai közelében szabad kézből eladó. Bővebb értesitéssel szolgál egri lakos Okolicsányi Ödön megbizott 7576

Elegans butorok.
Igen olcsó áron azonnal eladandók egy gyöngyház bordeaux selyembrokát salonberendezés, tölgyfa ebédlő, hálószoba, valamint több butordarab, szőnyegek, takarók, függönyök, lámpák, képek és több háztartási szükségletek Budapest, Harisch-bazár félemelet 20. sz. bejárat a városháztérről. 7954

Butor,
Elegáns háló- és ebédlőszobák legujabb divat szerint valamint konyhaberendezések kaphatók Reisz H. József asztalosnál sugárut 29/31 az udvarban. 7720

Kék-festő üzlet.
Magyarország egyik vidéki nagy városában levő, régi, jó hirben álló s jövedelmező kék-festő üzlet a szükséges helyiségekkel és hozzá tartozó eszközökkel együtt haszonbérbe kiadandó. 7920

Varrógépek,
legjobb fajta darabja 70 frt, zárszekrénynyel 75 frt, utánvétel mellett elküldi A. Bresányi Haris-Bazár 17. Budapesten. 7947

Tenyész-juh eladás
450 anya és bárányból álló egy nyiretü tenyésztésre fölötte alkalmas juhfalka eladó. Értekezhetni Meister Sámuelnál Utányon u. p. Heves. 7977

Eladandó ház.
Budapesthez közel Irsán a vasut mellett, egy igen szép helyen fekvő, kerttel és fákkal körülvett ház, jutányos feltételek mellett eladó. Bővebb értesitést ád a kiadóhivatal. 7971

Alkalmazást nyer

Egy a fővárostól
nem messze eső vidéki város élénkebb füszerkereskedésében, egy tanuló azonnal felvétetik. Bővebben tudakozódhatni a kiadóhivatalban. 7958

Alkalmazást keres

Egy 27 éves,
önálló, intelligens fiatal ember a legjobb ajánlatokkal egy urnőnél keres mint gazdaság vagy üzletvezető állást. Ajánlat «E. V.» alatt kiadóhivatalba intézendők. 7968

5—10 ezer
forinttal ajánlkozom jövedelmező Budapesti tisztességes nappali üzlethez vagy társul vagy egész átvételre. Ajánlatokat kérem a kiadójába B. U. alatt. 7976

Házmesteri állást
keres november 1-sőre egy gyermektelen kőmives. Bővebbet a kiadóhivatalba. 7988

2 éjszaknémet nevelőnő,
tökéletesen francziában, zongorában, kézimunkában, ugyszinte 1 német nevelőnő tökéletes francziában, olaszban, angolban, ugy kézimunkában — továbbá magyar, német, gyermekkertésznőket, franczia bonnek, játszótársnők directe a Schweiczból 2—3 évi szerződéssel, utazási előleggel a t. cz. uraságoknak ajánlja

Baresch Ferencz iskolai ügynöksége kigyó-utcza 5. sz. Budapesten. 7990

Lakás és bérlet.

Kiadó lakás Ujpesten
3 utczai szoba, konyha, éléskamra, pincze, fáskamra 1-ső novemberre jutányos áron. Bővebbet a kiadóban. 7996

Két szobás
garçon-lakás, külön bejárattal kerestetik egy ur részére. Ajánlatok «B. A. 10.» jegygyel e lap kiadóhivatalába 7970

Oktatás.

Fiatal leány,
(keresztény), magyarul, németül, francziául beszél, zongorát, elemi tantárgyakat oktathat, kisebb gyermekekhez vidékre alkalmazást keres, Bővebbet a kiadóhivatalban. 7982

Első éves
bölcsész (latin görög), korrepetitorul ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban. 7972

Egy zongora
tanitónő hajlandó szabad óráiban még néhány leczkét adni. Ajánlatok kéretnek a kiadóhivatalba «30» szám alatt. 7973

SZIGETI LAJOS

9145

szij- és nyereggyártó.

Üzleti helyiség: Budapest, VIII., Muzeum-körút 10. (a nemz. muzeum mellett.)

Képes árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik.

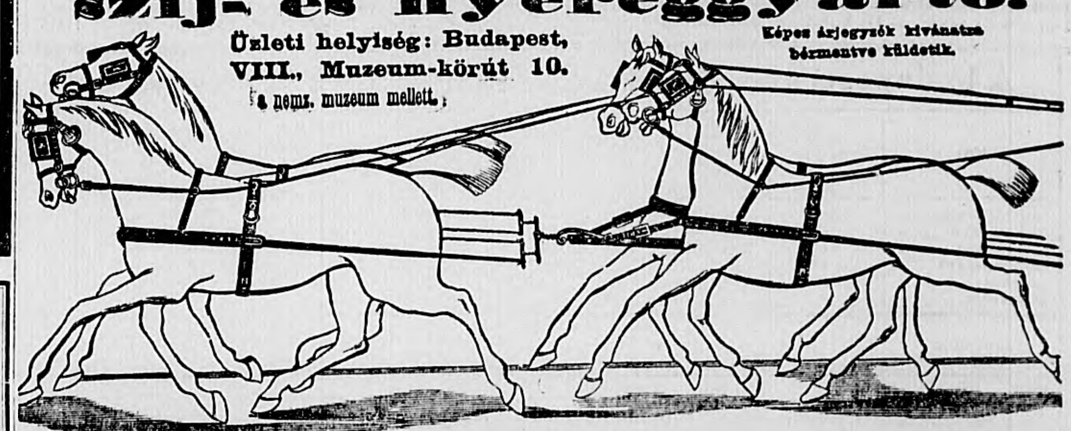

BERGER és FEIGL, első karlsbadi lábbeli áru gyár.

Nagyban és kicsinyben.

Üzletmegnyitás. 11072

Azon nagy kedveltség, melyben a mi valódi karlsbadi czipőgyártmányaink mindenütt részesittetnek, sokakat arra birt, idegen értéktelen készitményeket a mi gyártmányunk gyanánt árulni. Ezen körülmény kényszerit bennünket az itteni piaczon **Dorottya-utcza 8. sz. alatt** gyártmányaink részére raktárt nyitni.

Bátrak vagyunk ez alkalommal a tisztelt közönségnek gazdagon felszerelt raktárunkat valódi karlsbadi czipőárunkban, mindenféle női és gyermek lábbelikben melegen ajánlani és szives támogatását kikérni. Olcsó és pontos kiszolgálásról előre is biztositjuk. Mély tisztelettel

Csak az itt alant feltüntetett védjegygyel ellátott lábbeliek a mi gyártmányunk.

Berger és Feigl, Karlsbad.

Fiók-üzlet: Budapest, Dorottya-utcza 8. sz. a.

Képes árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek, meg nem felelő akadály nélkül vissza vétetik.

Különösen felhivjuk figyelmét az igen kedvelt és elismert gyermek ránczos és rámás csizmáinkra, melyekből folyton nagy készletet tartunk minden nagyságban és bőrfajtában.

BERGER és FEIGL, első karlsbadi lábbeli áru gyár.

A FRANKLIN-TÁRSULAT

kiadásában **(Budapest, IV. kerület, egyetem-utcza 4. szám)** *megjelent.*

Csukási F. és **Schön** J. Zsidó hittan a szentirás elbeszélései kapcsán az óshéber eredeti szöveg alapján a legjelesebb értelmezők és forditások egybevetésével.
— Első könyv. A népiskola felső osztályai, illetve a polgári és közép-iskolák alsó osztályai számára Füzve 60 kr.
— Második könyv. A polgári és középiskolák III. és IV. osztályai számára. Füzve 50 kr.
— Harmadik könyv. Függelékül a második könyvhez. Az irott és szóbeli tan alapján, Dr. Baeck lissai rabbi nyomán. A polgári és középiskolák negyedik osztályai számára Füzve 20 kr.

Erdődy János. Földrajzi vezérfonal iskolai és magánhasználatra. Negyedik átdolgozott kiadás. Kilencz térképpel. Füzve 40 kr.

Führer I. és **Schön** J. Módszeres nyelvtani példatár számos feladványokkal. A népiskolák II. osztálya számára mondattani alapon. Kötve 20 kr., III. osztály számára kötve 25 kr., IV. osztály számára kötve 25 kr.

Hochmuth Abraham. Gotteserkenntniss u. Gottesverehrung als Lehr- und Handbuch zum Religionsunterricht 1 fl. 20 kr.
— Istenismeret és Isten-tisztelet. A biblia és későbbi iratokon alapuló tan- és kézikönyv a vallás oktatására 1 frt 20 kr.

Hoffmann Mór. Német nyelvtan. A közép- és polgári tanodai alsóbb osztályok számára. I. rész. Második javitott és magyar olvasmányokkal bővitett kiadás. Füzve 60 kr. II. rész. A polgári tanodák III. és IV. osztályai használatára. Füzve 80 kr.

Klingenberg J. Deutsches Sprachbuch. Ein Leitfaden zur praktischen und theoretischen Behandlung des einfachen Satzes, mit einer Beigabe von Orthographie und Stylübungen.
Zweite Auflage. I. Theil. Für die III. Volksschulclasse. Geh. 30 kr.
II. Theil. Für die oberen Volksschulclassen (4. 5.) geh. 40 kr.
— Magyar nyelv- és irálytan. Helyesirási és irodalmi függelékkel. A népiskola V. és VI., valamint a polgári iskola I. és II. osztálya számára. Második javitott kiadás Kötve 60 kr.
— Gyakorlati német nyelvtan kezdők számára. I. rész, Kötve 25 kr.

Kohányi Sámuel. Gyermekdalok Fröbel fejlesztő rendszeréhez. Kisded-óvodák, gyermekkertek, a népiskolák alsóbb osztályai és családi használatra I. füzet. Füzve 20 kr., II. füzet. Füzve 40 kr.

Kont Gyula. Elemi természettan. Első természettani tanulmányul, különösen a közép- és polgári iskolák számára 1 frt 60 kr.

Löw Lipót. Bibliai történet zsidó tanulók számára. Magyarra áttette Löw Tóbiás. V. kiadás. Kötve 50 kr.

Ribáry Ferencz. Magyarország története rövid előadásban. Elemi-, felsőbb nép- és polgári iskolák számára. Második kiadás, füzve 25 kr.
— Kis földleirás. Elemi és felsőbb népiskolák számára. Hetedik javitott kiadás. Kötve 30 kr.

Stricker J. **Klein** L. und **Mayer** A. Das erste Schuljahr: Fibel nach der gemischten Schreiblesemethode. Cart. 25 kr.
— Das zweite Schuljahr: Deutsches Lesebuch für die Volksschulen Ungarns. Cart. 30 kr.
— Das dritte Schuljahr. Cart. 40 kr.
— Das vierte Schuljahr. Cart. 50 kr.
— Das fünfte Schuljahr. Cart. 60 kr.
— Das sechste Schuljahr. Cart. 70 kr.

Szirmai J., **Vöröss** S. és **Szilágyi** J. Az első iskolai év. Magyar Abc- és olvasókönyv a népiskolák I. osztálya számára. Keménykötésben 20 kr.
— A második iskolaév. Magyar olvasó- és nyelvképzőkönyv a népiskolák II. oszt. számára. Keménykötésben 30 kr.
— A harmadik iskolaév. A népiskolák III. oszt. számára, Keménykötésben 30 kr.
— A negyedik iskolaév. A népiskolák IV. oszt. számára. Keménykötésben 50 kr.
— Az ötödik és hatodik iskolaév. A népiskolák V. és VI. osztálya és az ismétlő iskolák számára. Keménykötésben 60 kr.

Szomor Károly. A magyar nemzeti irodalom története vázlatban. Felsőbb nép- és polgári iskolák, nőnöveldék és tanitóképezdék számára. Füzve 60 kr.

Ziltz Mór. Hittan az izraelita népiskolák felsőbb osztályai számára. Harmadik kiadás. Füzve 40 kr.
— Hittan az izraelita népiskolak alsóbb osztályai számára. Hatodik javitott kiadás. Keménykötésben 30 kr.
— Religionslehre für israel. Schulen. Zweite vielfach vermehrte Auflage nebst einem Anhange von den Ceremonialgesetzen, Geh. 65 kr.
— Glaubenslehre für die unteren Classen der isr. Volksschulen. III. verb. Aufl. Geh. 25 kr.
— Glaubenslehre für die höheren Classen der isr. Volksschulen. Dritte vermehrte und verbesserte Auflage. Geh. 35 kr.
— Hebräische Sprachlehre für isr. Volksschulen in zwei Coursen. Zweite Aufl. Geh. 40 kr.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA